

● Angielski - inaczej! - Str. 10

ECHO TYGODNIA

Niezależny
magazyn
dla każdego

Nr 172 Toronto 30 stycznia - 5 lutego 1986

Cena \$ 1.00

ZATRZAŚNIĘTE DRZWI PRZED POLAKAMI

Za najbardziej polskie miasto w RFN uchodzi Hamburg Liczba Polaków okresowo sięga tu 80 tys

Przyciąga Polaków bliskość metropolii, dobre połączenia komunikacyjne, magia wielkiego portowego miasta, swistego Eldorado, gdzie zawsze łatwo o pracę, zwłaszcza na czarno i - jak się mówi - łatwo się szybko dorobic

Hamburg zapewnia doskonałą opiekę społeczną Zyc się da nawet bez znajomości języka, Polaków można spotkać wszędzie i zawsze ktos w kłopotach językowych pomoze

Hamburg jest tradycyjnym przystankiem dla rodaków pragnących pozostac na stałe na Zachodzie O azyl proszą tu ludzie z całego świata, nade wszystko z bloku sowieckiego

30 czerwca 85 w RFN przebywało 530 tys osob określanych jako uchodźcy Utrzymywanie ich kosztuje podatnika niemieckiego 2 miliardy marek rocznie, spory procent tych wypadków przypada na Hamburg, który jest obok Frankfurtu najbardziej obłożonym przez obcokrajowców miastem

Bezrobotnych w Hamburgu jest ok 80 tys Od dłuższego czasu Hamburg broni się przed napływem obcych Początkowo stawiano zapory biurokratyczne mające zniechęcić do pozostania Bez większego skutku Sięgnięto po radykalniejszy środek i proszących o azyl zaczęto odsyłać w głąb Niemiec

Kolejny krok nastąpił dwa tygodnie po słynnej ucieczce z Rogalina i Batoręgo w listopadzie 1984 W myśl wydanego wtedy przepisu, świadczenia socjalne (opłacane przez miasto) należą się obcokrajowcowi dopiero po zlegalizowaniu jego pobytu w RFN Początkowo ostro to egzekwowano, z czasem - bardziej elastycznie, ze względów humanitarnych zaczęto stosowac liczne wyjątki

Kolejne utrudnienie nastąpiło 1 lipca ub r Przez całe lata uciekinierzy z krajów Układu Warszawskiego mieli

przywilej pobytu tolerowanego, bez konieczności wnoszenia podania o azyl Wystarczyło tylko w stosownym urzędzie oświadczyć, że się pozostaje i to już wystarczało, by otrzymac prawo pobytu i pełną opiekę socjalną, z zasiłkiem na życie i mieszkanie

Od połowy ub r przybysze z bloku wschodniego, jeżeli chcą w RFN pozostac, muszą tak jak inne narodowosci, prosic o azyl polityczny

Z tej okazji propaganda PRL wysunęła oskarzenie ze zmusza się Polaków do prosb o azyl by sztucznie podwyższyc statystyki uciekinierow z PRL tak jakby komus na tym tu zależało

Wyobrazmy sobie sytuację odwrotną ze do PRL przyjeżdżają Niemcy z RFN i oświadczają ze chcą pozostac i nie proszą o azyl czy li oficjalną opiekę państwa lecz żądają by im dano mieszkanie świadczenia społeczne darmowe przedszkola dla dzieci darmowe kursy polskiego bony odzieżowe dwa razy do roku 30 tys na głowę pieniądze na urządzenie mieszkania i bezpłatną opiekę lekarską oraz zasiłek na życie w wysokości 8 tys zł na osobę w rodzinie

Wszystkie te świadczenia otrzymywał każdy Polak w RFN Podejmowane działania nie przynosiły spodziewanych rezultatow i Hamburg sięgnął po bron ostateczną Poczawszy od końca 1985 każdy, kto zaprasza do tego miasta obywatela polskiego musi się udać do stosownego urzędu i w obecności notariusza podpisać zobowiązanie, ze w czasie pobytu zaproszonego gwarantuje mu pełne utrzymanie, mieszkanie, leczenie, ze pokryje ewentualne straty i szkody wyrządzone przez zaproszonego, a także kosztą ewentualnej nauki czy studiow Jeżeli zapraszający zdecyduje się na pozostanie w Hamburgu, zapraszający bierze go na swe wyłączne utrzymanie i to na czas nie określony

Jeżeli zapraszający nie dotrzyma zobowiązania, płaci karę 5 tys marek

To radykalne posunięcie wywołało juz sporo krytyki i zamieszania ale przynosi podobno pierwsze rezultaty Wygląda na to ze tym razem Hamburg na dobre zamyka przed Polakami drzwi

Można się spodziewac twierdzą poinformowani ze inne regiony RFN pojdą w ślady Hamburga

POLAK WALCZYŁ I ZGINAŁ W Afganistanie

W Afganistanie zginął Polak Lech Zondek, ochotnik walczący po stronie mudzahedinow przeciw sowieckiemu okupantowi

Dotarła wiadomosc, ze zginął 4 lipca 1985, podczas walk w Jurystanie, rozległej dzielnicy Afganistanu w południowo-wschodnim Hindukuszu

Od roku 1980 Lech Zondek przebywał w Australii Był znany i lubiany w srodowisku osiadłych tam Polaków Polska gazeta, ukazująca się w Melbourne, w kilku kolejnych numerach zamiesciła jego listy i zdjecia z Af-

ganistanu i wspomnienia o nim Wsrod wspomnień był list od pozostałej w Polsce matki, która tak pisała do przyjaciół syna w Australii

Leszek był nie tylko moim dzieckiem ale łączyła nas wielka przyjaźń i serdecznosc Jestem z Leszka dumna chociaż serce matki roni lzy

Własnie szłam do kościoła zamowic mszę sw za syna kiedy znalazłam w skrzynce list ze odprawiono za niego mszę żałobną w Australii Moze te wspólne msze sw uproszą łaski u Pana Boga dla Leszka

Dokonczenie str 5

TRAGEDIA CHALLENGERA

28 stycznia 10 lot wahadłowca "Challenger" zakończył się największą katastrofą w dziejach amerykańskiej astronautyki

W 72 sekundzie lotu "Challenger" nastąpił potężny wybuch, który rozerwał go na kawałki Na pokładzie wahadłowca znajdowało się 7 amerykańskich astronautow Wszyscy oni zginęli Wsrod siedmioosobowej załogi "Challenger" były dwie kobiety 36-letnia dr Judith Resnik, która leciała w kosmos po raz drugi, oraz 37-letnia nauczycielka Christa McAuliffe, która była pierwszą osobą prywatną mającą znalezc się w kosmosie Została ona wybrana do lotu spomiędzy ponad 11 tysięcy ochotnikow-nauczycieli Christa McAuliffe

Dokonczenie str 2

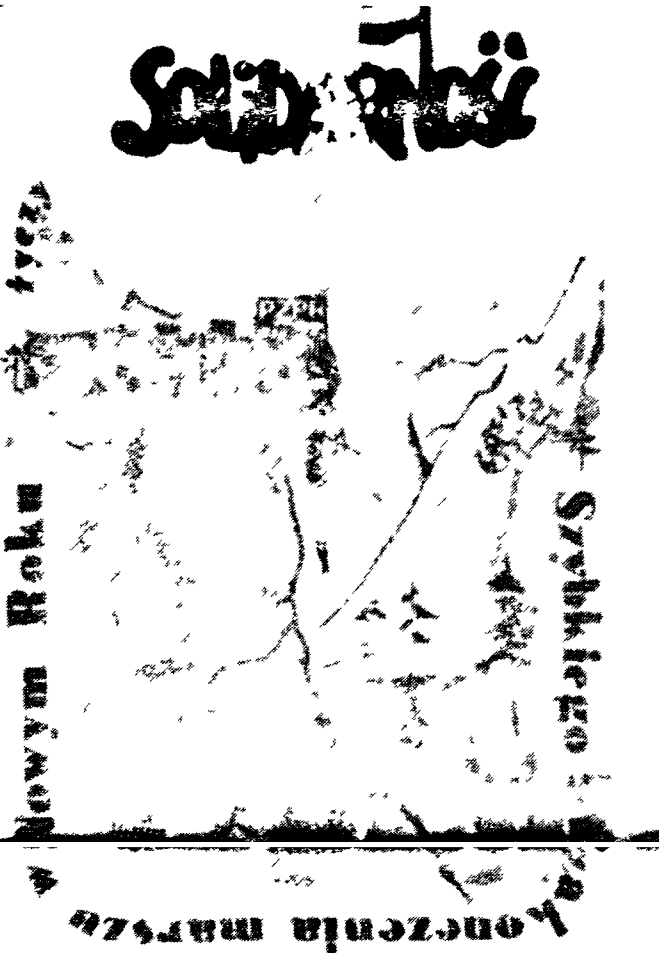
WINNYCH NIE BYŁO

Lech Jan Jamka

Ostatnio rzecznik rządowy Jerzy Urban często zapewnia opinię publiczną zarówno w kraju jak i na świecie (patrz - konferencje prasowe), ze stopien skazania srodowiska naturalnego w Polsce nie jest wcale tak katastrofalny, jak przedstawia to prasa zachodnioeuropejska Nie wdając się w szerszą polemikę z wyżej wspomnianym panem, znanym zresztą skądinąd juz specjalistą od zaciemniania, bądź rozjaśniania pewnych specyficznych sytuacji, przejdźmy bezpośrednio do tematu sprawy, a odpowiedz wyłoni się sama

Swiebodzice, typowe śląskie miasteczko, o wiekowych polskich tradycjach, uzyskało swe prawa juz w roku 1279 Położone nad rzeką Pełczawą, mądrze zarządzane Swiebodzice szybko przekształciły się w bogaty, dostatni gród Poja-

Dokonczenie str 9

Z OSTATNIEJ CHWILI

PROCES WAŁĘSY

28 stycznia, wtorek Wielka Brytania oznajmiła ze zamierza wyslac obserwatora na proces Wałęsy Rzecznik brytyjskiego MSZ powie dział w Londynie ze ambasada Wielkiej Brytanii we Francji złoży wniosek o zezwolenie w tej sprawie Wysłannikiem byłby dyplomata który sledziłby postępowanie sądowe i przekazywał relacje do Londynu Rzecznik powiedział ze były wypadki kiedy władze PRL odmawiały zezwolen na udział obserwatorow zagranicznych w procesach

Rozne ograniczanie związkowe na Zachodzie i grupy obrony swobod obywatelskich oświadczyły dzis ze rozpatrują mozliwość wysłania obserwatorow na proces Wałęsy

Amnesty International oświadczyła ze nie wysle obserwatorow bo przedstawiciele tej organizacji mają trudności z otrzymywaniem wiz do PRL

Gdansk, 28 stycznia, pomedzianek Zona Lecha Wałęsy powiedziała zagranicznym dziennikarzom, ze w dniach od 11 do 18 lutego, w Sądzie Wojewodzkim w Gdansk, odbędzie się proces przeciwko jej mężowi

Przewodniczący Solidarnosci jest oskarżony o pomowienie członkow komisji wyborczych Zawiadomienie o procesie nadeszło pocztą dzis rano

Władze twierdzą ze Wałęsa w oświadczeniu o październikowym głosowaniu do Sejmu opartym na danych zebranych przez Solidarnosc wskazywał ze dane oficjalne były zawyżone

Wałęsa powiedział ze zarzuty są absurdalne i ze udowodni poprawnosc danych które podał Według danych Wałęsy jedna trzecia uprawnionych do głosowania zbojkotowała wybory Solidarnosc wzywała do bojkotu

Danuta Wałęsowa powiedziała ze zawiadomienie o procesie nadeszło gdy Lech nie był w domu bo musiał się stawic w prokuraturze w Olsztynie która prowadzi dochodzenie w sprawie smierci studenta Marcina Antonowicza Antonowicz zmarł po zatrzymaniu go przez MO

Jak podawały władze Wałęsa ma byc przesłuchiwany jako świadek bo wydał oświadczenie z którego wynikało ze smierc Antonowicza pozostaje w związku z przemocą stosowaną przez władze

DŁUG

Wiedn 28 stycznia, wtorek Odbły się tu dzis rozmowy przedstawiceli PRL z prywatnymi bankami zachodnimi o długach PRL

Przedstawiciel Bank of America Gabriel Eichler powiedział ze na spotkaniu strona PRL przedstawiła ogólną sytuację gospodarczą i finansową Polski Eichler który przewodniczył rozmowom powiedział ze strona polska nie wysunęła dotychczas żadnej prosby w sprawie przełożenia spłat Ogolem dług PRL sięga ok 30 miliardow dol z czego tegoroczne spłaty mają wyniesc ok 5 miliardow

Dokonczenie ze str. 1

miała przeprowadzić dla uczniów amerykańskich dwie 15-minutowe lekcje z kosmosu. Część uczniów ze szkoły, w której uczyła przybyła na Florydę do Kennedy Space Centre by obserwować na żywo start "Challenger". Obecni byli także jej rodzice, mąż oraz dwójka dzieci. Start "Challenger", a następnie jego tragiczny koniec obserwowały na żywo także rodziny pozostałych astronautów. Zabił w katastrofie astronauta osierocił łącznie 11 dzieci.

Do chwili wybuchu lotu "Challenger" miał przebieg normalny. Zdaniem specjalistów z NASA bezproblemowy start "Challenger" i ponad minuta zgodnego z planem lotu w żaden sposób nie zapowiadały katastrofy. Także załoga "Challenger" do ostatniej chwili nie podała żadnej niepokojącej informacji. Ostatnie słyszalne w osrodku kontroli lotu słowa, wypowiedziane na ułamki sekund przed eksplozją, przez dowódcę lotu D. Scobee, brzmiały normalnie: "Roger, throthing up" (w porządku, cała naprzód, włączam silniki na 100% mocy). Film lotu ujawnia, że w 71 sekundzie lotu pojawiły się w pobliżu wahadłowca języki ognia. W 72 sekundzie nastąpił wybuch trwający trzy sekundy. Zamienił on "Challenger", jego pomarańczowy bak i dwie rakiet nosne, w olbrzymią kulę ognia. W chwili wybuchu "Challenger" znajdował się na wysokości około 15 km i poruszał się z prędkością równą prawie dwukrotnej prędkości głosu. Szczątki wahadłowca, raket nosnych i baku spadały do Atlantyku około 45 minut. NASA szacuje, że zostały one rozproszone na obszarze około 500 km².

Jesse Moore z NASA oświadczył, że przyczyną katastrofy pozostają całkowicie nieznanne. Podkreślił on, że NASA nie będzie spekulowała kwestii przyczyn, oficjalne oświadczenie NASA będzie wydane dopiero po gruntownym zbadaniu wszystkich okoliczności wypadku. Moore oznajmił, że do czasu gruntownego zbadania wypadku "Challenger" NASA zawiesza wszystkie loty wahadłowcy.

Tragedia "Challenger" wstrząsnęła narodem amerykańskim oraz całym światem. W kilka godzin po katastrofie prezydent Reagan wystąpił przed kamerami telewizji amerykańskiej oświadczając, że przeżywa wraz z całym narodem amerykańskim i rodzinami zabitych astronautów wielki ból i prawdziwą narodową stratę. Prezydent Reagan określił załogę "Challenger" jako bohaterów i pionierów zdobywania kosmosu. Podkreślił także, że tragiczny wypadek nie przerwie amerykańskiego programu badania kosmosu. Prezydent oznajmił, że w dniu wypadku miał wygłosić tradycyjny, coroczny prezydencki raport o stanie państwa amerykańskiego (State of the Union Address), ale w związku z narodową żałobą przekłada to wystąpienie na termin późniejszy. Prezydent Reagan zarządził opuszczenie do połowy masztu we środę, 29 stycznia, wszystkich amerykańskich flag.

Senator J. Glenn był astronautą amerykańskim, pierwszy Amerykanin w kosmosie, który okrążył Ziemię. Powiedział, że 25 lat amerykańskich lotów kosmicznych przebiegało do tej pory wyjątkowo pomyślnie. Kiedyś musiała nastąpić katastrofa. Było to nieuchronne, ponieważ ludzie nie są doskonałi.

Premier Kanady B. Mulroney złożył na ręce ambasadora Stanów Zjednoczonych w Kanadzie T. Nilesa wyrazy ubolewania w związku z katastrofą "Challenger".

Wyrazy współczucia i ubolewania zaczęły płynąć do Stanów Zjednoczonych z całego świata.

Nieudany lot "Challenger" był jego 10. lotem w kosmos, a 25. lotem wahadłowca od czasów pierwszego lotu "Columbia" w 1981 roku. Był to zarazem 56. amerykański kosmiczny lot załogowy. Wszystkie poprzednie zakończyły się pomyślnie.

19 lat temu, 27 stycznia, zginęło 3 amerykańskich astronautów podczas symulacji startu rakiety kosmicznej. Razem w ciągu 25 lat amerykańskich badań kosmicznych zginęło więc 10 astronautów.

"Challenger" nie był wyposażony w siedzenia katapultowe. W kilku pierwszych lotach wahadłowców astronauta mogli się katapultować w pewnych okolicznościach - głównie w początkowej fazie lotu od 15 do 55 sekund, oraz podczas lądowania. Później zrezygnowano z urządzeń katapultowych ze względu na pomyślny przebieg pierwszych, eksperymentalnych i w tym sensie niebezpiecznych lotów oraz ze względu na brak miejsca - załogi wahadłowców zostały powiększone z dwóch do kilku osób. W tym wypadku, któremu uległ "Challenger" katapulty byłyby bezużyteczne (niespodziewana eksplozja, potwornie wysoka temperatura). Gdyby astronauta bądź kontrola podejrzewała coś złego, dowódca lotu mógłby odłączyć "Challenger" od pomarańczowego baku i obu rakiet nosnych i próbować wyłączyć "Challengerem" z powrotem na Ziemi.

ŚWIAT

● **Premier Thatcher wychodzi cało z największego kryzysu w swej politycznej karierze.** Premier W. Brytanii M. Thatcher wyszła cała z ataku opozycji i niektórych członków partii konserwatywnej domagających się jej ustąpienia ze stanowiska premiera w związku z tzw. aferą helikopterową. Premier Thatcher przeprosiła Izbę Gmin za niewłaściwe zachowanie się niektórych przedstawicieli rządu, ale jednocześnie stanowczo stwierdziła, że wysuwane pod jej adresem oskarżenia są bezpodstawne. Wcześniej, ze względu na różnicę zdań z Thatcher, z rządu zrezygnowali minister obrony narodowej M. Heseltine oraz minister handlu i przemysłu L. Brittan. Sondaz opinii publicznej wykazał, że 43% Brytyjczyków było za ustąpieniem Thatcher, a 48% uważało, że powinna spełniać nadal obowiązki premiera.

● **Zamach stanu w Ugandzie.** Żołnierze z Narodowej Armii Oporu obalili militarny rząd na czele z generałem Tito Okello. Nowym przywódcą Ugandy został dowódca Narodowej Armii Oporu Yoweri Museveni. 5 lat temu Museveni i jego zwolennicy z 27 strzelbami schronili się w buszu by podjąć walkę o Ugandę. Museveni określa siebie jako intelektualistę, a nie żołnierza i utrzymuje, że marksizm nie jest potrzebny Ugandzie. Zdaniem Museveniego Ugandzie potrzebny jest nacjonalizm i pokój oraz rozwój, który służy narodowi, nawet na bazie kapitalistycznej.

● **A. Własow nowym ministrem spraw wewnętrznych ZSRR.** W. Fiedorczuk, były szef KGB, a od grudnia 1982 roku sowiecki minister spraw wewnętrznych, został

zastąpiony na tym stanowisku przez A. Własowa. Krótki komunikat podaje, że został on przeniesiony do innej pracy. Na razie brak informacji czy jest to degradacja czy awans.

● **General KGB zbiegł w zeszłym roku do USA?** Dobrze

poinformowane źródła kongresowe podały, że w ubiegłym roku zbiegł do USA generał KGB, niezwykle cenne źródło informacji. Uciekł on na helikopterze z Niemiec Wschodnich do Niemiec Zachodnich, gdzie po przesłuchaniu w amerykańskiej bazie wojskowej

został przewieziony do USA. W USA przebywa pod zmienionym nazwiskiem. Zdaniem źródła kongresowego jest on o wiele bardziej wartościowym zbiegiem niż osławiony Jurczenko, a przy tym człowiekiem zrównoważonym emocjonalnie i psychicznie.

JEMEN - CZERWIEC

13 stycznia w Ludowo-Demokratycznej Republice Jemenu rozpoczęła się krwawa walka o władzę pomiędzy dwoma frakcjami jemenskiej partii komunistycznej. Gdy 25 stycznia sowiecka agencja TASS podała, że "walki zbrojne zostały w Adenie całkowicie wstrzymane" okazało się, że zginęło około 12 tysięcy osób, 20 tysięcy zostało rannych, 6-8 tysięcy cudzoziemców opuściło kraj, a władzę objęła frakcja skrajnie prosowiecka na czele z dotychczasowym premierem Haidarem Abu Bakr al-Attasem i byłym prezydentem Ismailem.

W większości komentarzy światowych utrzymuje się, że wojna domowa w Południowym Jemenu była sprawą wewnątrzpartyjną i że dla przywódcy ZSRR Gorbaczowa stanowiła ona wielkie zakłopotanie, będąc pierwszym, poważnym kryzysem sowieckiej polityki zagranicznej od początku jego władzy. Zwraca się tutaj głównie uwagę na fakt, że krwawe zamieszki oraz rzekome niepowodzenie sowieckiej misji rozjemczej obniżyły wiarygodność sowieckiej dyplomacji w regionie Morza Czerwonego i to w czasie podjęcia przez ZSRR proarabskiej ofensywy. Z pewnością sama dyplomacja sowiecka zaciera ręce, że widzi się ZSRR i Gorbaczowa jako ofiary.

W rzeczywistości jest jednak inaczej. Wszystkie nici krótkotrwałej, niespełna dwutygodniowej, ale strasznej wojny domowej w 2-milionowym Jemenu prowadzi do Gorbaczowa. Żeby lepiej to zrozumieć trochę historii.

Jemen Południowy, była kolonia brytyjska, uzyskał niepodległość w 1967 roku. W 1969 roku w rządzącym Froncie Wyzwolenia Narodowego zwyciężyło

prosowieckie skrzydło komunistyczne obalając prezydenta Qahtana Al-Shaabi. Obrało ono dla Jemenu program przeobrażenia w duchu marksistowskim. Oznaczało to typowe sprawy jak kolektywizacja rolnictwa i nacjonalizacja przemysłu, totalitaryzacja i przesciganie się frakcji w jemenskiej kompartii w lojalizmie i serwilizmie w stosunku do sponsora zmian - ZSRR. W 1979 roku Jemen Południowy podpisał z ZSRR 20-letni Układ o Przyjaźni i Współpracy i nikt już nie miał wątpliwości, że imperium sowieckiemu udało się zainstalować w świecie arabskim swego pierwszego satelitę.

Sprawy nie układały się jednak całkowicie gładko. Okazało się, że wśród członków biura politycznego jemenskiej kompartii nie wszyscy byli zadowoleni z podpisanego z ZSRR układu. Głównym argumentem było, że układ ten utrudniłby zjednoczenie się Jemenu Południowego z Południowym, zaostriżając czujność państw sąsiedzkich, takich jak Oman i Arabia Saudyjska, oraz uniemożliwiłby zwycięstwo marksizmu w innych krajach arabskich. ZSRR dla złagodzenia sytuacji postanowił poświęcić swego najbardziej wiernego sługę, wieloletniego sekretarza generalnego jemenskiej kompartii i prezydenta Jemenu Abdulla Fattaha Ismaila, osobę uchodzącą za konstruktora sowiecko-jemenskiego układu. Ismail za zgodą Sowietów został obalony i w roku 1980 udaje się na zesłanie do ZSRR. Stanowisko prezydenta obejmuje wówczas uchodzący nie tak mocno za prosowieckiego Ali Nasser Mohammed. Szybko orientuje się on, że Jemen staje się z roku na rok coraz bardziej zależny od ZSRR i prowadzi podwójną politykę. Z

jednej strony zgadza się na sowieckie bazy morskie i powietrzne, na jedną z największych sowieckich stacji nasłuchowych oraz na sowieckich doradców i kubanskich żołnierzy, z drugiej strony jednak próbuje nawiązać dobre stosunki z prozachodnimi państwami arabskimi (np. nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Omanem i z Arabią Saudyjską w roku 1983) oraz zrazony depresją prowadzoną na wzór sowieckiej gospodarki rozpoczyna udzielanie koncesji firmom zachodnim (pierwsza poważna koncesja w roku 1983 dla British Petroleum). W 1982 opanowany ideą zjednoczenia Jemenu przestaje, wbrew ZSRR, udzielać pomocy komunistycznym partyzantom z Frontu Narodowo-Demokratycznego w Jemenu Południowym. W następnym roku doprowadza do sytuacji, w której każdy sowiecki okręt wojenny przybijający do portów Jemenu musi przejść procedurę formalnego zatwierdzenia zgody Zirytowany Kreml wzywa Mohammeda do Moskwy, który ogłasza, że Jemen przyłącza się do bojkotu olimpiady w Los Angeles. Sowiecom ten krok na otarcie lez jednak nie wystarcza. Są coraz bardziej zdenerwowani. Tym bardziej, że nie udało się odsunąć Mohammeda od władzy, gdy przebywał z wizytą w Moskwie. Niezręcznie organizują za pośrednictwem KGB opozycję skrajnie prosowieckiej frakcji twardogłowych i całą parą zaczynają działać z objęciem władzy przez Gorbaczowa. Ten wysyła z powrotem do Jemenu po pięciu latach wygnania słuzalca Ismaila. Ismail wraca bez ryzyka - frakcja pro-moskiewska jest już wystarczająco silna by nie dać mu zrobić krzywdy. Po powrocie staje on na jej czele i jego zadanie jest

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS

Adres do wysyłki, korespondencji, ogłoszeń, płatności, rachunków, zamówień prenumerat

862 Tandrige Crescent
REXDALE, ONT M9W 2P2

743 - 5706

w godz. 10 - 3 po poł.

BIURO TORONTOŃSKIE

174 Maria St., Toronto, Ont., M6P 1W4

766 - 3774

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciu handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące \$ 48
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótnów w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata. półroczna \$ 25, roczna \$ 50

KANADA

LOT MOLA

● **ZSRR nie wykonał planu wydobycia ropy naftowej w roku 1985** Dziennik "Prawda" podał, że wydobycie ropy naftowej w roku 1985 było w ZSRR niższe niż zaplanowano. Artykuł wstępny w tej sprawie, zamieszczony na pierwszej stronie, obciąża winą kierownictwo poszczególnych jednostek wydobycia i lokalnych przedstawicieli partii. "Prawda" podkreśla, że nie zrealizowano planu wydobycia, pomimo ostrych słów krytyki, wypowiedzianych pod adresem przemysłu naftowego przez Gorbaczowa, podczas jego wizyty w regionie Tiumen w sierpniu ubiegłego roku. Wiele ze wskazanych przez Gorbaczowa niedociągnięć nie zostało, zdaniem "Prawdy" poprawionych.

● **USA zapewniły sobie prawo wybudowania baz powietrznych, morskich i szkoleniowych na zachodnim Pacyfiku** W grę wchodzi liczne wyspy należące do mikronezyjskiego państwa Palau. Możliwość ta zabezpiecza USA w regionie na wypadek utraty baz militarnych w niestabilnych politycznie Filipinach.

● **10 kroków zapobiegających rakowi**

Amerykańskie Stowarzyszenie do Walki z Rakim opublikowało zestaw-uletę 10 kroków zapobiegających rakowi: 1 spożywanie odpowiedniej ilości jarzyn i warzyw, 2 spożywanie odpowiedniej ilości żywności posiadającej włókna naturalne, 3 spożywanie odpowiedniej ilości żywności z witaminą A, 4 spożywanie odpowiedniej ilości żywności z witaminą C, 5 kontrolowanie wagi i niedopuszczanie do nadwagi, 6 ograniczenie do minimum spożywania tłuszczu, 7 wykluczenie z jadłospisu żywności wędzonej, zasalanej i konserwowanej, 8 eliminacja palenia oraz dymu tytoniowego, 9 ostrożne spożywanie alkoholu, 10 ostrożne poddawanie się działaniu promieni słonecznych, konieczne z ochroną olejków i kremów do opalania.

● **Japonia i ZSRR postanowiły wznowić negocjacje w celu podpisania traktatu pokojowego formalnie kończącego II wojnę światową** Komunikat w tej sprawie ogłoszono na zakończenie wizyty w Japonii sowieckiego ministra spraw zagranicznych E. Szewardnadze (pierwsza wizyta sowieckiego ministra spraw zagranicznych w Japonii od 10 lat). Głównym punktem spornym negocjacji będzie dyskusja sowieckiej okupacji czterech wysp japońskich zajętych przez ZSRR w roku 1945.

Funkcjonariusz RCMP James Morrison zmienił zdanie Dokładniej zamilkł. A szkoda. Miał tyle do powiedzenia. Do ostatniej chwili poprzedzającej składanie zeznań przed sądem kanadyjskim twierdził, że jest niewinny. Niewinności dowodzi się tu poprzez rozprawę sądową. I ta miała być wielką sensacją.

W 1982 roku Morrison, przekonany o przedawnieniu swych win, przyznał się reporterowi CBC, iż w 1955 roku przekazał tajne informacje Sowieciom. Wysypał przy okazji podwojnego agenta, Sobolowa. Agent wezwano wówczas do Moskwy i po dwuletnich torturach zastrzelono w więzieniu na

Łubiance. Za owego Sobolowa dostał Morrison 3 500 dolarów. Co tak mało? - powiecie. To była wówczas przeciętna roczna pensja.

Kto wysypał Sobolowa, RCMP musiało wiedzieć. Niedługo bowiem po całym wydaniu zwolniono pana Morrisona. Nie stanął przed sądem jako szpieg. Czemu? Widac był komus potrzebny. Wywiadowi? Liberalnemu wówczas rządowi? Służbie dyplomatycznej? Chodziłby wolny do dziś, gdyby nie spowiedz przed kamerami.

Morrison nie chciał o tym mówić przed sądem. Po prostu przyznał się do winy. Opinia publiczna już się nie dowie jak wyglądało bezpieczeństwo

kraju w latach 50-tych. Moglibyśmy się domyśleć dlaczego tak bezkarnie czują się do dziś agenci obcych wywiadów na tu-tejszym terenie, że tak nie dają się złapać. Dlaczego od czasów Guzenki nikt z nich nie kwapi się z wybraniem tu wolności, a szukają bezpieczniejszych miejsc. Co się dzieje, żeby złapać szpiega w Kanadzie trzeba użyć brytyjskiego wywiadu.

Wyrok będzie, ale jak to się mówiło w Polsce - "nie ma sprawy". A tam, gdzie tak lekko diszet czaławiek, niektórzy odetchnęli jeszcze lżej.

Oddech mrozi nas aż tutaj. Ano mamy zimą w pełni. Sezon dziadka mroza i moli.

GRAFA

NA POKOJ
Z GORY

✓ Ministerstwo spraw zagranicznych poinformowało oficjalnie, że Kanada zamierza wydać blisko pół miliona na badanie nowego rodzaju satelity, którego zadaniem ma być śledzenie zbrojen na świecie. Projekt w fazie wstępnej uzyskał nazwę Paxsat B.

JELINEK
JAKBY NASZ

✓ Otto Jelinek, minister wielokulturowości (i sportu) zapowiada duże zmiany w polityce wobec społeczności etnicznych w Kanadzie. Dotychczasowy slogan "Cieszmy się z naszych różnic" zastępuje nowa filozofia - równiejszych szans i możliwości dla etnicznych biznesmenów, polityków, artystów i wydawnictw. Pomoc finansowa rządu, w niezwiększonym wymiarze, będzie kierowana do tych inicjatyw kulturalnych czy społecznych, które mogą stać się produktywnie i samowystarczalne. Jelinek zapowiedział też, że w etnicznym Ontario wyznaczy komisarza do spraw wielokulturowości. Zwiększy się też liczba osób będących członkami Rady do Spraw Wielokulturowości.

DROŻYZNA RZĄDOWI
NIE SZKODZI

✓ Gdy ceny ropy na rynku światowym spadają, w Ontario

i wschodnich prowincjach Kanady wciąż utrzymują się na wysokim poziomie. Ceny wahają się od najwyższej odnotowanej 49,9 za litr Esso Toronto-York Mills po najniższą, ubiegłotygodniową cenę 46,9 centa za litr w Gas Rite (Lawrence Ave E /Warden).

Ceny światowe spadły w ciągu ostatniego roku o 27 procent. Ceny w Toronto wzrosły o ponad 15 procent. Kanadyjski Związek Automobilowy CAA wezwał 2,5-milionową rzeszę członków do walki z nieuzasadnionymi cenami, umieszczając w swym piśmie wzor petycji w tej sprawie. Federalna minister energetyki Pat Carney powiedziała, że na zmianę cen trzeba będzie poczekać parę miesięcy. Pani Carney stwierdziła też, że nie było by wskazane by rząd dyktował ceny Petro Canada. Petro Canada jest własnością rządu. Czy właściciel cen ustalić nie może? Sęk w tym, że na wyższych cenach rząd nie zarabia. Utrzymanie wysokich cen kosztuje Kanadyjczyków 8,5 miliona dolarów dziennie. Podatek od tej sumy nie jest godny pogardzenia.

BRIAN I MEDIA

✓ Brian Mulroney oskarżył prasę, radio i telewizję o to, że przedstawia go w niekorzyst-

ny sposób. Program The Journal CBC zrobił na ten temat krótką konferencję. Jeden z wniosków z tej dyskusji da się ująć w sposób następujący: premier padł ofiarą nowej filozofii prasy, która nie ma słuzyc rządowi, lecz informować za wszelką cenę. Mas media, by utrzymać w napięciu czytelników, wyszukują polityczne pikantności, a nie przydługie mowy państwowych funkcjonariuszy. Brak umiejętności gry z mass mediami zgubiła niejednego już przyzwoitego polityka. A Mulroney bywa dla mass mediów szorstki. Skonczyło się na spadku popularności. Co dalej?

CO ZA ULGA

✓ Już za 2 lata właściciele telefonów za jedyne 10 dolarów będą mogli zapanować nad swym aparatem. Bell Canada obiecuje bowiem wprowadzić niekilkulewolucyjnych usług. Oto przykłady:

na ekranie będzie ukazywał się numer telefonu rozmówcy; złośliwego czy nieprzyzwoitego rozmówcę będzie można zlokalizować i w trakcie rozmowy poinformować o niej centralę;

zajęty wiecznym telefonem przestanie być naszą zmoreą. Będziemy łączeni natychmiast po zwolnieniu linii;

będziemy mieli szansę uniknąć niechcianych rozmów. Pewnych numerów połączeń na nasze życzenie nie będzie.

NE WNETRZE

jedno - zdobyć władzę i przywrócić Jemenowi prawdziwie prosowiecki charakter.

Z pewnością nie powiodły się KGB plany bardziej optymalne - Ismail przejmie władzę na zjeździe partyjnym, bądź w cichym przewrocie pałacowym. Z pewnością także wojna domowa wymknęła się spod kontroli. Ale ostatecznie ZSRR osiągnął co chciał, przywracając frakcję pro-moskiewskich twardogłowych i zabezpieczając przyczółek imperium w świecie arabskim. Sukces tym większy, że, jak już wspomnieliśmy na wstępie, osiągnięty bez krzyku światowej opinii publicznej, która generalnie idąc za prasą potraktowała wypadki w Jemenie za jego sprawę wewnętrzna.

ZSRR zależy na Jemenie z dwóch powodów. Po pierwsze, jest to pierwsze państwo typu sowieckiego w świecie arabskim, a więc stanowi dowód przemożności imperium i jest zarazem bazą eksportu sowieckiej rewolucji w tym świecie. Po drugie, Jemen ma olbrzymie znaczenie strategiczne. W portach tego kraju zaopatrują się i naprawiają uszkodzenia okręty sowieckiej floty Oceanu Indyjskiego, tutaj mają swe bazy sowieckie samoloty szpiegowskie operujące nad Zatoką Perską i nad Oceanem Indyjskim, tutaj między innymi sowieckie samoloty lecące z ZSRR do Afryki, tutaj wreszcie znajduje się jedna z 4 największych sowieckich naziemnych stacji nasłuchowych.

Gorbaczow decydując się na obalenie Mohammeda wykazał, że tak jak poprzedni przywódcy sowieccy zrobi wszystko by nie pozwolić raz zdobytemu pan-

stwu na odskoczenie czy rozluźnienie więzi z imperium oraz, że będzie kontrolował politykę personalną także w obrzecznych państwach satelickich, że istnieje coś takiego jak nomenklatura międzynarodowa.

Nie bronię Mohammeda, nie twierdzą, że Mohammed nie był prosowieckim komunistą. Dla Gorbaczowa był jednak za mało prosowiecki, a ponadto posiadał wyraźną ambicję jemenskiej drogi do komunizmu.

Być może kiedyś wyjdzie na jaw, że w szeregach oddziałów twardogłowych walczyli żołnierze kubanscy i doradcy sowieccy, ale jak na razie - o naiwności - obowiązuje wersja, że była to sprawa wewnętrzna, a USA zdobyły się nawet na wystosowanie ostrzeżenia w stosunku do ZSRR by nie mieszał się w wydarzenia w Jemenie.

ZBIGNIEW FARMUS

KOMUNIKAT

w sprawie
sponsorowania
uchodźców polskich

Formalności związane z sponsorowaniem uchodźców polskich, będących poza granicami Kanady, załatwiane są przez biuro Kongresu Polonii Kanadyjskiej - Okręg Toronto we wtorek 10 30 - 15 00 i czwartki od 12-18 30 przy 206 Beverley Str Toronto.

Informacje telefoniczne -
979-9634 oraz 979-9639
KPK Okręg Toronto

169 180

PROSBA

Proszę uprzejmie o sponsorowanie mnie i mojej rodziny, chcielibyśmy osiedlić się na stałe w Kanadzie. Oto moje dane - ur 14 06 1949 r we Wrocławiu, posiadam wykształcenie zawodowe budowlane jako hydraulik, ostatnio pracowałem jako slusarz precyzyjny i kierowca mechanik maszyn ciężkich. Znam język angielski, mam żonę i dwoje dzieci 10 i 2 lata, z wykształceniem technicznym - projektant budowlany. Mogę pracować w różnych zawodach jak kierowca mechanik, hydraulik, malarz, tpeciarnik, mechanik sprzętu elektronicznego, spawacz, parkieciarz.

Z pozowaniem
JAN SOKOŁOWSKI

W dniu 22 stycznia 1986 roku odszedł od nas
powołany przez Pana Jego wierny Sługa

Mieczysław Jacek
LISOWSKI
Sodals Marianus

urodzony w Przemyslu 1 stycznia 1902, uczestnik
II wojny światowej Msze sw. za Jego szlachetną duszę
zostaną odprawione w Toronto w dniach
24 i 29 stycznia oraz 20 lutego 1986 r.
Do widzenia Braciszku tam u stop Pana
Siostra KINGA

KOMUNIKAT

Wszystkich zainteresowanych udziałem w
nowo powstającej grupie teatralnej w Toronto,
prosimy o przybycie na spotkanie 3 LUTEGO,
godz 19 00, 206 Beverley Str

RAPORT POLSKIEGO KOMITETU HELSIŃSKIEGO

Komitet Helsiński w Polsce wydał kolejny, piąty, raport o przestrzeganiu praw człowieka w PRL

To sprawozdanie obejmuje okres od stycznia do października 85, zawiera analizę najważniejszych obszarów prawa i praworządności - prawo obywatela do życia, do wolności i bezpieczeństwa osobistego

Komitet analizuje nowe ustawy karne, przyjęte w omawianym okresie, bada jak wygląda prawo do wyrażania opinii, swobodnego uzewnętrzniania przekonań politycznych i religijnych, do swobodnego tworzenia związków zawodowych i przystępowania do nich, prawo do pracy Bada, czy obywatele uczestniczą w kierowaniu sprawami publicznymi

Według Komitetu Helsińskiego, spośród 5 osób, które zginęły w Polsce w wyniku represyjnych działań politycznych w okresie od stycznia do października ub r, nie wszystkie poniosły śmierć z powodów politycznych, na przykład za przynależność do podziemia czy udział w demonstracjach W dwu wypadkach chodziło o represje natury politycznej, w trzech pozostałych są to zbrodnie policji pozbawione tła politycznego

Ponadto, w wyniku aktów przemocy dokonanych przez nieznanymi sprawców, zginęło jeszcze dwóch obywateli PRL Osoby zabite to działacze Solidarności

Raport notuje okrutne, poniżające traktowanie obywateli zatrzymywanych, z rozmaitych powodów, przez policję, aresztowanych, zabieranych na przesłuchania, bitych i torturowanych w śledztwie Mowa też o nieludzkim traktowaniu więźniów, którzy nie mają żadnych praw Towarzyszy temu ostentacja, propagandowa agresja, nie liczenie się z tym, czy sprawa dochodzi do opinii publicznej, tak jakby w procesie turunskim chciano pokazać, że wyrok na morderców ks Popieluszki niczego nie zmienił w układzie MSW - obywateli

Dalszemu zastrzeżeniu uległo w omawianym okresie prawo i polityka karna W postępowaniu przyspieszonym, które praktycznie odbiera niemal obwinionemu prawo do obrony, objęto art 282 a kodeksu karnego Jest to ogólnikowy przepis, mówiący o działaniach w celu wywołania niepokoju publicznego lub rozruchów Jego ogólnikowość umożliwia zarówno obciążenie i skazanie z tego paragrafu Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa i Adama Michnika, jak i pozbawienie wolności podziemnych drukarzy i kolporterów

Raport helsiński porusza też sprawę ks Tadeusza Zaleskiego z Krakowa, na którego napadli, w piwnicy jego własnego domu, „nieznani sprawcy” Raport zajmuje się wieloma nieprawidłowościami śledztwa, które w koncu umorzono

Inny przypadek działania „nieznanych sprawców” Murarz z Warszawy, 56-letni Marian Zakrzewski, który murował grob ks Popieluszki, został wciągnięty do samochodu Przemocą usiłowano wydobyc od niego techniczne szczegóły konstrukcji grobu Nie powiedział nic, wypchnięto go z samochodu w biegu, lekarz pogotowia stwierdził potłuczenia i rozległe krwiaki Napastników nie znaleziono

Oddzielny dział to przymus pracy, stosowany na podstawie ustawy o postępowaniu wobec osób uchylających się od pracy Przymus ten narusza art 8 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych Raport Helsiński wspomina o planach władz PRL dalszego zastrzeżenia sankcji karnych i podwyższenia granicy wieku dla mężczyzn, objętych ustawą, oraz objęcia nią samotnych kobiet Gdyby doszło do tej nowelizacji, podkreślają autorzy raportu, byłoby to jeszcze dalej idące naruszenie postanowień ratyfikowanych przez PRL

Po omówieniu takich praktyk, jak nagminne manipulowanie środkami zapobiegawczym - aresztem śledczym - raport przechodzi do nowych przepisów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego, odbierających uczelni samodzielność i autonomiczność (Raport przygotowano jeszcze przed ostatnimi czystkami na wyższych uczelniach)

Autorzy podkreślają, że władze PRL, mimo ratyfikowania międzynarodowych praw i przepisów, w dalszym ciągu ich nie respektują Obywatele PRL mają prawo wiedzieć, jak postępuje rząd i jak się wywiązuje z międzynarodowych zobowiązań

PISZĄ O NAS

ŁAPAJ ZŁODZIEJA

O zakończonym niedawno w Warszawie tak zwanym Kongresie Intelktualistów w Obronie Pokojowej Przyszłości Świata pisze londyński *Times* „Organizatorom imprezy w Warszawie udało się osiągnąć to, czego nie osiągnęli organizatorzy odbywającego się jednocześnie zjazdu PEN Clubu w Nowym Jorku W Nowym Jorku protestowano na sali obrad przeciw zaproszeniu na zjazd szefa amerykańskiego Departamentu Stanu Shultz-a i jego przemowieniu W Warszawie nikt nie oponował przeciwko wystąpieniu marszałka Sejmu Malinowskiego, który powiedział m in że wiara w wagę walki o pokój u tych zaproszonych, którzy przybyli do Warszawy,

była silniejsza niż ich strach przed polską zimą, silniejsza niż dezinformacje, rozpowszechniane przez tych, którzy zamierzali nie dopuścić do tego, aby kongres warszawski stał się sukcesem

Times pisze, że zdanie to było jedyną aluzją do płomiennych apelów polskiej opozycji demokratycznej, której przywódcy przypominali uczestnikom kongresu pokoju nie pokojowe metody walki władz PRL z tą opozycją Sala nie wykorzystała tej okazji by zaprotestować

W pierwszym dniu kongresu organizatorzy pokryli milczeniem coś, co na pewno nie będzie przemilczane w podręcznikach historii - że jedyny polski laureat pokojowej nagrody Nobla, Lech Wałęsa, był nieobecny Na pytanie zagranicznego dziennikarza, na konferencji prasowej, dlaczego tak się stało, jeden z organizatorów odpowiedział „Przecież on nie jest intelektualistą”

Dziennik podkreśla, że tylko kilku zachodnich uczestników o znanych w świecie nazwiskach połąkło przynętę, reszta to byli albo mało znani przedstawiciele z Zachodu, albo równie mało znani i mało wybitni, a dający się manipulować władzy, naukowcy i pisarze z krajów rządzonych przez komunistów

Korespondencja *Times'a*, pióra specjalnego wysłannika w Warszawie, kończy się opisem represji władz PRL wobec intelektualistów oraz rektorów i dziekanów szkół wyższych, a także protestów przywódców polskiej opozycji, zarówno uwięzionych jak Adam Michnik, jak przebywających na wolności Ostrzegają oni zachodnich uczestników kongresu, że ich obecność będzie wykorzystana przez władze PRL do głoszenia, że intelektualiści zachodni aprobują politykę rządu, który uważa że idea pokoju godzi się z prawem do przesładowania i więzienia inaczej myślących

KRONIKA BEZPRAWIA WATYKAN OSKARZA

Watykan, 24 stycznia, piątek Rozgłosnia Watykańska oskarżyła środki masowego przekazu w PRL o fałszowanie faktów Watykan zaprzeczył, by posłanie Stoicy Apostolskiej do organizatorów międzynarodowego kongresu intelektualistów w Warszawie wyrażało poparcie dla tego kongresu Pismo do kongresu nie zawiera ani jednego słowa mogącego wyrazić uznanie dla idei zorganizowania tego kongresu w Warszawie

Radio Watykan stwierdziło, że w przeciwieństwie do komunikatu środków przekazu PRL, Papież Jan Paweł II nie przesłał do Warszawy słów uznania dla kongresu Rzecznik rządu PRL stwierdził, że watykańskie pismo podpisał sekretarz stanu kardynał Casaroli Tymczasem podpisał je naprawdę arcybiskup Silvestrini, stojący na niższym szczeblu hierarchii watykańskiej

SKAZANIE ASTRONOMÓW

Torun, 24 stycznia, piątek Przed Sądem Rejonowym zakończył się tu proces grupy uczonych, oskarżonych o nadawanie hasel antypanstwowych w telewizji Reżim nazwał to telewizyjnym piractwem o wymowie antypanstwowej

Są uznał trzech oskarżonych winnymi posiadania nielegalnego nadajnika radiowego, przystosowanego do emisji programu telewizyjnego oraz tego, że między 14 a 26 września 85 zakłócili odbiór I programu TV w Toruniu, poprzez nadawanie hasel mających na celu wywołanie niepokoju publicznego

Jana Bolesława Hanasza, Zygmunta Turłę i Leszka Aleksandra Zaleskiego skazano na półtora roku więzienia Piotr Sylwester Łukaszewski, pracownik Zakładów Włókien Chemicznych Elana, oskarżony o pomoc w emisji programu poprzez udostępnienie własnego mieszkania, dostał rok Wszystkie wyroki sąd zawiesił, warunkowo, na trzy lata

Sprawa była głośna w Toruniu, przed wyborami Na ekranach TV wieczorem 14 i 26 września 85 pojawiły się hasła BOJKOT WYBORÓW JEST NASZYM OBOWIĄZKIEM i DOSC PODWYZEK CEN, KLAMSTW I REPRESJI

51-letni doc dr Jan Hanasz jest jednym z najwybitniejszych polskich astronomów, jest pracownikiem Centrum Astronomicznego Polskiej Akademii Nauk Dr fizyki Zygmunt Turło jest też znanym uczonym, jak i dr fizyki Leszek Zaleski

Doc Hanasz jest szandarową postacią polskiej astronomii i kosmologii, brał udział w badaniach programu Interkosmos

WIĘZNIOWIE

Warszawa, 23 stycznia Rzecznik rządu Jerzy Urban oświadczył na konferencji prasowej, że w zakładach karnych przebywa 193 „więźniów nie kryminalnych”

Według innych źródeł, m in koscielnich, liczba więźniów politycznych w Polsce jest większa

Jednym z więźniów sumienia stał się niedawno Bogdan Borusewicz przewodniczący Regionalnej Komisji Koordynacyjnej NSZZ Solidarnosc Gdanska Oto co powiedział w jednym z wywiadów udzielonych przed aresztowaniem Dla mnie pierwszą przyczyną była niezgoda na kłamstwo Czemu jeszcze jako młody chłopak stanąłem po drugiej stronie?Bo ciekawiła mnie historia - czułem że kłamia ale brakowało mi dowodów Dzięki historii je poznałem Sprzeciw wobec fałszu dotyczył nie tylko przeszłości ale także współczesności Widziałem jak bito krzywdzono ponizano i to wszystko w państwie klasy robotniczej ludu pracującego Trzeba było być ślepy m by nie doszł do różnicy między facetem który rządzi w kołnierzyku i krawacie a robotnikiem w wyswinionym kombinzonie

Jasną dla mnie wskazówką że mam rację był Grudzień 1970 Na Wybrzeżu Grudzień tkwi w wyobraźni każdego z nas

Zapytano kiedys Borusewicza, jak widzi swoją przyszłość Powiedział „Albo zwyciężymy i wyjdziemy na powierzchnię, albo będziemy stopniowo wyłapywani” Poprzednikiem Borusewicza w podziemiu był Bogdan Lis, obecnie uwięziony

USA BRONI LECHA

Władza ludowa ma zamiar postawić przed sądem przywódcę Solidarności Lecha Wałęsę

We czwartek 23 stycznia, na konferencji prasowej, rzecznik rządu Urban powiedział, że władze nie przygotowują procesu politycznego Wałęsy, ale że szykuje się sprawa sądowa na wniosek niektórych członków komisji wyborczych Poczuli się oni obrażeni przez Wałęsę

Juz we środę 22 stycznia rząd Stanów Zjednoczonych wydał oświadczenie w sprawie zapowiedzianego procesu Wałęsy Rzecznik Departamentu Stanu Bernard Kalb powiedział

Ubolewam nad tym, że rząd PRL ucieka się do represji zamiast podjąć dialog z Lechem Wałęsą i innymi rzecznikami obrony praw człowieka w Polsce Wysunięte oskarżenia są niedorzeczne i mają podbudki polityczne

Posunięcia władz PRL wobec Wałęsy wskazują na to, jak bardzo te władze obawiają się otwartej dyskusji Decyzja postawienia Lecha Wałęsy przed sądem może tylko wywołać oburzenie społeczeństwa polskiego i ludzi na całym świecie, którzy cenią sprawiedliwość

“Obraża dla związkowców”

Następnie największa centrala związkowa w Stanach Zjednoczonych, AFL-CIO potępiła postawienie Wałęsy przed sądem

Przywódca amerykańskiej centrali związków zawodowych Lane Kirkland powiedział w Waszyngtonie, że zarzuty stawiane Wałęsę są absurdalne i stanowią obrażenie dla związkowców na całym świecie Prowadzona przez władze PRL kampania przeciwko przywódcy Solidarności oświadczył Kirkland, może jedynie pogłębić jeszcze bardziej rozłam między społeczeństwem polskim a władzą

Kirkland wyraził też pogląd, że rządowi PRL nie zależy zupełnie na pojednaniu z narodem i wypowiedział się przeciw udzieleniu rządowi PRL nowych kredytów bankowych potrzebnych na spłatę dotychczas zacięgniętych długów

Wezwał też zachodnich polityków, by nie udzielali nie zasłużonego uznania ekipie Jaruzelskiego i sprawującemu w Warszawie władzę rządowi PRL

Wykręcanie kota ogonem

Urban nie wyjaśnił, dlaczego urażeni poczuli się członkowie komisji wyborczych, o których Wałęsa w ogóle nie wspominał

Urban, odpowiadając na amerykańskie oświadczenie zapytał czy byłoby do pomyslenia, aby rząd polski oburzał się i protestował, gdyby członkowie amerykańskiej komisji wyborczej poczuli się znieważeni przez jakiegoś obywatela USA i wystąpili do sądu w obronie swojej czci

Zapowiedziany proces Wałęsy zwrócił uwagę opinii międzynarodowej

Wyrok będzie łagodny

Przypuszcza się jednak, że jeśli dojdzie do procesu, zapadnie stosunkowo łagodny wyrok, by zapobiec fali oburzenia na Zachodzie

Niezależny tygodnik *CDN* w najnowszym numerze pisze, że bez względu na wynik, proces będzie kolejnym, znaczącym krokiem w demonstrowaniu przez władze woli zniszczenia opozycji i świadomym podkreśleniu tego wobec opinii w kraju i za granicą

“ZWOLNIĆ NATYCHMIAST”

Rzym, 24 stycznia, piątek Komunikat włoskiej centrali związków zawodowych CISL z 23 bm podaje, że sekretarz generalny centrali Marini wysłał telegram do Jaruzelskiego

W imieniu trzech milionów członków związku Marini wyraża poważne zaniepokojenie z powodu przedłużającego się przetrzymywania w więzieniu Bogdana Lisa, Adama Michnika i Władysława Frasyniuka, surowo ukaranych w ubiegłym roku za to, że „kierowali nielegalnym związkiem zawodowym i nawoływali do rozruchów” Marini żąda natychmiastowego uwolnienia więzionych i anulowania wyroku po skrupulatnej rewizji procesu, prowadzonej przy drzwiach otwartych i z udziałem zagranicznych obserwatorów Wyrok skazujący, stwierdza, oparty był na nie istniejących dowodach

Depesze tej samej treści Marini wysłał do premiera Messnera i do ministra sprawiedliwości PRL

“FALA REPRESJI”

Paryż, 24 stycznia Andre Bergeron, sekretarz generalny centrali związków zawodowych Force Ouvriere, wystąpił w obronie Bogdana Lisa, Adama Michnika i Władysława Frasyniuka

Bergeron napisał do prezydenta Mitterranda, by zrobił wszystko dla ich uwolnienia i stwierdza, że w Polsce narasta fala represji

Bergeron podkreślił, że aby rozwiązać konflikt między władzami a społeczeństwem w Polsce, konieczne jest przywrócenie swobód związkowych i podjęcie dialogu z narodem

Bergeron wysłał też telegramy do Warszawy domagające się natychmiastowego zwolnienia więzionych w Polsce działaczy związkowych

BEZROBOCIE POLITYCZNE

Piotr Chruscinski, kierownik paryskiego Biura Koordynacyjnego Solidarności, wziął udział w konferencji francuskiej centrali związkowej CFGT Zaproszono też na obrady gości zagranicznych

Polacy przygotowali wystawę o prasie podziemnej w kraju i wzięli udział w dyskusji na temat zmniejszenia czasu pracy w PRL Piotr Chruscinski, na prośbę gospodarzy, mówił też o warunkach pracy i o bezrobociu w dzisiejszej Polsce Skoncentrował się na zwolnieniach z pracy polskich działaczy związkowych

Paryskie biuro Solidarności wydało na konferencję broszurę zawierającą przegląd podziemnej prasy warszawskiej w 1985, o akcjach związkowych, problemie bezrobocia politycznego i warunkach bezpieczeństwa pracy

POLSKI RUCH POKOJOWY

Na łamach amerykańskiego dziennika *Los Angeles Times* ukazał się obszerny artykuł o niezależnym ruchu pokojowym w Polsce

Tekst opisuje motywy powstania tego ruchu, jego cele i formy działania Stosunkowo niedawno powstały niezależny ruch pokojowy w Polsce koncentrował się dotychczas mniej na wielkich problemach międzynarodowego ruchu pokojowego, takich jak broń nuklearna, rozbrojenia, a skupia się raczej na problemach bliskich **sobie moralnie związanych na przykład ze służbą w wojsku PRL**

Artykuł cytuje działacza grupy *Wolność i Pokój* Jacka Czaputowicza "Dla nas pokój nie jest tylko brakiem wojny, jest to też moralny porządek społeczny Pokój, wolność, demokracja, są związane ze sobą nierozłącznie Również nazwa grupy - *Wolność i Pokój* - odzwierciedla nierozdzielną tych dwóch idei "

Jacek Czaputowicz, 30-letni ekonomista, były działacz studencki, mówi że grupa powstała na wiosnę 1985 i skupia około stu aktywnych zwolenników z Warszawy, Gdanska, Wrocławia i Krakowa Jest wśród nich m.in. Maciej Kuron, syn Jacka Kuronia

Działacze sądzą, że ich publikacje docierają do wielu tysięcy czytelników, w większości studentów, głównie na łamach *Biuletynu KOS*, wydawanego przez Komitet Oporu Społecznego

Za dowód wpływu i popularności grupy Jacek Czaputowicz podaje, że zebrano 10 tys. podpisów pod protestem przeciw uwięzieniu Marka Adamkiewicza, skazanego na dwa i pół roku więzienia za odmowę złożenia przysięgi wojskowej

100 University Ave Suite 807
Toronto Ont Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595-1244
Telex 06-22186-Pedersen W T

TANIE LOTY

WARSZAWA	\$ 579 00
HELSINKI	\$ 599 00
SZTOKHOLM	\$ 559 00
OSLO	\$ 559 00
PRAGA	\$ 599 00
Hamburg	\$ 559 00
KOPENHAGA	\$ 539 00

Odloty 6 lutego i 20 lutego

Szczegółowe informacje i rezerwacja
Tel (416) 595-1244 (u Gabrieli)

To, że polski ruch pokojowy powstał późno, działacze tłumaczą tym, że społeczeństwo polskie było zaabsorbowane burzliwymi wydarzeniami w kraju oraz nie miało zaufania do ruchów pacyfistycznych na Zachodzie Teraz polskie grupy pokojowe szukają kontaktu z Zachodem, podkreślając jednocześnie specyfikę swojego programu

W jednym z pierwszych oświadczeń KOS stwierdził „Zagrożenie dla pokoju światowego przychodzi z krajów rządzonych przez reżimy totalitarne Walczymy i będziemy walczyć przeciw totalitaryzmowi i tak rozumiemy nasz wkład w obronę pokoju ”

FAŁSZYWKA

W Polsce pojawiła się fałszywka o Wałęsie w postaci rzekomo podziemnego biuletynu *Nasz Czas* nr 53 z 24 października 1985

Nasz Czas pismo sympatyków i członków Solidarności wychodzi w Gdanskku Prawdziwy *Nasz Czas* z października ma numer 47 Fałszywy numer 53 to przedruk numeru 43 z czerwca pierwsze trzy strony są dokładnym przedrukiem Na str. 4 jest pseudodokument nabyty komunistą o frekwencji wyborczej w okolicach Gdanska Sopotu Elbląga i Gdyni Słupska itd. podpisany przez Wałęsę i oświadczenie też podpisane przez Wałęsę Wyniki w fałszywym komunikacie są niższe niż wyniki ogłoszone przez TKK Nr TKK ogłosiło że w Gdanskku głosowało 56,6 proc. w fałszywym 52 proc.

Samo oświadczenie Wałęsy jest napisane spokojnie jest to tekst który można by mu łatwo przypisać Oświadczenie zawiera fragmenty oryginalnych tekstów Wałęsy opublikowanych tuż po wyborach w *Tygodniku Mazowsze* Fałszywka jest więc połączeniem prawdziwych słów Wałęsy i fałszu

Obserwatorzy podkreślają że w ostatnich dniach rzecznik rządu Urban podał że sprawa Wałęsy o zniszczenie członków komisji wyborczych została oddana do sądu Sądzi się że władze przy pomocy wyspecjalizowanych służb bezpieczeństwa przygotowują materiały pomocne dla skazania Wałęsy

PREZES W PARYŻU

Paryż, 23 stycznia W Bibliotece Polskiej w Paryżu wystąpił Jan Kaszuba z Toronto, prezes Rady Koordynacyjnej Polonii Wolnego Świata i prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej

Spotkanie z Janem Kaszubą otworzył prof. Jerzy Mond sekretarz generalny Polskiego Towarzystwa Historyczno-literackiego we Francji, które ma w swej pieczy Bibliotekę Polską w Paryżu Prof. Mond podkreślił, że Jan Kaszuba, w czasie II Wojny Światowej walczył z okupantem, był członkiem Szarych Szeregów Później, już na emigracji, zawsze wiernie służył polskiemu ideałom, **prowadził wytrwałą działalność społeczną**

Jan Kaszuba mówił o tym że nie jest wynikiem wypadku, iż właśnie w 1944 roku na kontynencie północnoamerykańskim powstały Kongres Polonii Stanów Zjednoczonych Ameryki Południowej oraz Kongres Polonii Kanadyjskiej Powiedział

„Wydaje się, iż już wówczas czynniki kierownicze tych obu Polonii jasno zdawały sobie sprawę z zagrożenia ciężącego nad Polską Trzeba więc było lepiej zorganizować się by moc skutecznie bronić spraw polskiego narodu ”

Jan Kaszuba uwydatnił to, że Polacy w Ameryce Południowej stawiają sobie trzy główne cele Pierwszy, to służba krajowi, w którym mieszkają, drugi - obrona interesów polonijnych, działanie na korzyść Polonii, trzeci, to pomoc i służba Polsce Oczywiście, idzie tu o oficjalne uszeregowanie spraw, de facto najczęściej służba Polsce, szczególnie w czasach, gdy grozi jej niebezpieczeństwo, jest nutą dominującą Walka o prawo narodu polskiego do samostanowienia o swym losie jest potężną więzią, łączącą masy polonijne, powiedział prezes

Co do działania na rzecz Polski, to odbywa się ono w pierwszym rzędzie drogą odpowiednich nacisków politycznych na rządy krajów zamieszkania W Kanadzie obywatele kanadyjscy polskiego pochodzenia, podobnie jak w Stanach Zjednoczonych obywatele USA polskiego pochodzenia, mają oczywiście pełne prawo troszczyć się o los narodu polskiego Z tego uprawnienia w pełni korzystają W wyborach liczą się głosy obywateli polskiego pochodzenia Tymi kategoriami myślą, myśląc muszą politycy krajów wolnego, demokratycznego świata

Na tej zasadzie wpływy Polonii kanadyjskiej na rząd Kanady, podobnie jak wpływy Polonii w USA, są duże Jan Kaszuba podkreślił pozytywną rolę najnowszej emigracji, tej która przybyła do Kanady w ostatnich kilku latach

ZGINAŁ W AFGANISTANIE

Dokonczenie ze str. 1

Rozgłoszenia grup etnicznych Radia Melbourne nadała po polsku dwudziestominutową audycję, poświęconą pamięci Leszka Zondka Złożyły się na nią m.in. wyjątki jego listów z Afganistanu Oto jeden z tych wyjątków

Była ich tak zwana Wigilia przed muzułmańskimi świętami, no i oczywiście tradycyjne dawanie prezentów, odwiedzanie się wzajemnie przez przyjaciół, zjeżdżanie rodzin z odległych stron itp

Ponieważ radzieccy ludzie czują się w tej chwili również ich braćmi, więc postanowili przejąć część ich miej-

scowych tradycji, zwłaszcza w dziedzinie wzajemnego odwiedzania się i wymiany prezentów Odwiedzili oni prowincję Logar licząc i hucząc Mnie osobście odwiedził o 6 z rana bliski ryk wielkiej masy czołgów, transportetrow opancerzonych itp Jak wyjrzałem przez okno to ujrzałem bużujące trzy helikoptery, oczywiście te opancerzone, szturmowe, Hindu

W dalszym ciągu nie wiem, o co Ruskim chodzi, bo jak na razie nie wkroczyli do wioski Otoczyli tylko ją, ustawiając grupy czołgów na otwartej przestrzeni pomiędzy wsią a otaczającymi ją górami Uczylni to tak, aby z każdej strony mieć pole widzenia co najmniej 500 do 1000 metrów, czyli byc poza zasięgiem broni Afganczyków, sami jednocześnie będąc w stanie prowadzić ogień z czołgów i karabinów maszynowych 12-milimetrowych, no i oczywiście z helikopterów

Te ostatnie zupełnie bezkarnie krążą nad wsią Tu serię tam bombę na dom wedle uznania Teraz też mi terkoczą nad głową dwa szturmowe helikoptery W ramach tych gwiazdkowych prezentów zasypała małą wioskę pociskami z moździerza który umieszcili na szczycie pobliskiej góry

Pomiędzy górą a wsią ustawili czołgi i zaczęli zabawę pod tytułem a wcielujesz ty Wania w te chalupe

Duża wies Baraki Radzan potraktowana została trochę inaczej Najpierw dali ludziom w prezencie trochę rakiet i ognia moździerzawego Odwiedziłem dom którego liczni mieszkańcy przeniesli się do innej części wiośniowca a tu i w drugą rąbnęło Poszła sciana i dach Tak było w wielu miejscach

Następnie wjechali czołgami i zgodnie ze starym radzieckim zwyczajem wymiana prezentów poszła w drugą stronę Ponieważ sklepy były pozamykane więc porozbijali zasuwę i zaczęli się goscic czym chata bogata Oglądając później te sklepy pomyślałem co ci przypomina widok znajomy ten? Sowieccy bracia osiągnęli jeden z etapów budowy socjalizmu puste polki w sklepach w rekordowym tempie

PODZIEMNE ŻYCIE POLITYCZNE

Polska Partia Niepodległościowa

Dokonczenie z poprzedniego numeru

● Mając to wszystko na względzie powtarzamy za Janem Pawłem II Nie może być sprawiedliwej Europy bez niepodległej Polski

Przekonani o słuszności zasad sformułowanych w naszej deklaracji programowej uczynimy wszystko aby wcielić je w życie

Jak piszą założyciele PPN w statucie partii również opublikowanym w pierwszym numerze *Polski Niepodległej* PPN jest partią polityczną która zgodnie z obowiązującym w PRL prawem nie podlega obowiązkowi rejestracji

Nazwiska i funkcje organizacyjne osób działających w PPN nie są podawane do wiadomości publicznej Partia zorganizowana jest w okręgi rejonowy i zespoły

Władze naczelne PPN stanowią Walne Zgromadzenie Rada Naczelna i Centralna Komisja Wykonawcza partii

PPN uważa się za ideowego kontynuatora programu Polskiego Porozumienia Niepodległościowego oraz Konfederacji Polski Niepodległej od początku jej działania do dnia 9 grudnia 84

W artykule *Dlaczego PPN?* założyciele partii piszą o KPN i innych ugrupowaniach opozycyjnych w okresie przed i po sierpniowym Do świadczenie nocy grudniowej kiedy aresztowano lub internowano większość niezależnych działaczy kaze wyciągnąć wnioski prowadzące do stwierdzenia że zasada jawnego działania wynikająca z przekonania o potrzebie respektowania prawa obowiązującego w PRL należy do przeszłości Bziz jesteśmy potrzebni działając a nie siedząc za kratami Więzienia nie można wykluczyć, ale przynajmniej nie ułatwiamy tego przeciwnikowi

Organem PPN jest pismo *Polska Niepodległa* Pierwszy numer pisma rozszedł się w nakładzie 3 tys. egzemplarzy

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

Konta depozytowe	6 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5 000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	5 1/2 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	8 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	8 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	8 1/4 %	rocznie
3-letnie certyfikaty (non-redeemable)	9 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty RRSP	9 %	rocznie
Pozyczki personalne	8 %	rocznie
Pozyczki hipoteczne (\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	14 %	rocznie
Line of credit	12 %	rocznie
BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE	14 1/2 %	rocznie

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz SOBOTY od 10 do 12 30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

KORESPONDENCJA WŁASNA ZE SZWECJI

Polityczny kidnaping

Tak nazwał na konferencji prasowej dla korespondentów zagranicznych rzecznik prasowy rządu PRL - min Jerzy Urban decyzję o zezwoleniu na pobyt w Szwecji Adama i Krzysztofa Zielinskih.

W koncu października ubiegłego roku opuścili dom dwaj bracia Adam i Krzysztof Zielinski, 15 i 13 lat, zamieszkałi w Zyrakowie k/Dębicy

Rodzice matka Jozefa, 36 lat, ojciec Tadeusz, 43 lata, kupili za pośrednictwem ogłoszenia gospodarstwo rolne 1,4 ha oraz dom składający się z dwóch pokoiów z kuchnią, w którym mieszkali wraz z osmiorgiem dzieci Dorabiał robiąc pustaki i dachówkę po to, aby zarobic 120 tys. rocznie + 15 tys. na każde dziecko, taki miał limit zarobków, wstawał o piątej rano Starsi chłopcy po powrocie ze szkoły pomagali mu w tej pracy Od państwa żadnej pomocy nie otrzymywałem, nie zwracałem się o nią - mowi, chciałem mieć dużo dzieci i do mnie należy utrzymać je

Starszy syn Adam często mowił "Tato ty tak ciężko pracujesz, a my jesteśmy tacy biedni - jak to się dzieje?", obiecywał ojcu, że jak dorosnie to się postara żeby mieli pieniądze

Rano, 24 października, matka wstała i zobaczyła, że chłopców nie ma, zostawili natomiast list, w którym napisali, że wrócą za trzy dni, prosili też żeby nie zawiadamiać przez ten czas milicji, bo może im grozić śmiertelne niebezpieczeństwo Po trzech dniach oczekiwania zadzwoniła na posterunek w Dębicy, że jej synowie nie wrócili przez trzy dni do domu Pełniący dyżur milicjant wysmiał ją i powiedział, żeby nie zawracała głowy

Następnego dnia skontaktowała się z dyrektorką szkoły, do której uczęszczał Adam, poradziła ona jej, żeby poszła do komendanta milicji Udała się do niego, opowiedziała całą historię znowu sugerując przy tym że może chłopcy uciekli za granicę Ten popatrzył na nią jakos dziwnie, stwierdził, że granice są dobrze strzeżone i nie ma możliwości, żeby uciekli, a w ogóle to poszukiwanie rozpoczyna się dopiero po upływie miesiąca od zaginięcia Pomyslała sobie, że może jest jakas dziwna z tym swoim poszukiwaniem

Dnia 11 listopada otrzymała list z ambasady szwedzkiej w Warszawie, że jej synowie przebywają w Szwecji i są cali i zdrowi Ponieważ nie mogła w to uwierzyć poszła ponownie do dyrektorki szkoły, aby zadzwoniła

paczeni, bo kompletnie rozwalil się piecyk w lazience i naprawa ma kosztowac chyba kilkanascie tysiecy Generalnie wszystko w domu się niszczy, wykanca, nie ma za co odkupic Np. na szescioro dzieci są trzy koldry Trzeba kupic mydlo, proszki, no - a teraz dodatkowy kłopot z tym piecykiem - nie ma ciepłej wody - Na czym jeszcze mozna zaoszczedzić? - zastanawiamy się wspólnie z matką szesciorga dzieci Mąż, dobry stolarz na państwowej posadzce, przynosi do domu 25 tys. Ona jest na urlopie bezpłatnym Na osobę wypada po 2800 zł Czy to jest jakiekolwiek minimum? A że we wspólnym garnku taniej? Nie bardzo No, moze kupowac zamiast tłustego chudy ser i mleko, najtansze mydla i proszki do prania (nikt nie ma pojecie ile tego idzie) i mięso poza gatunkiem" - to juz tekst z Polityki I jego ciąg dalszy "Matka trojki dzieci, urlop wychowawczy - Jablka dostaje tylko najmłodsze, starsze muszą się do lata obywać bez owoców"

"Są polskie jabłka niedostępne dla polskich dzieci" pisał kiedyś Wazyk, a było to dawno, przed październikiem jeszcze, i znow to aktualne Ale nie rozczulajmy się Wielodzietna rodzina z Polityki korzysta z zasiłków opieki społecznej Instytucji opieki społecznej w PRL nie brak "PKPS, PCK, TPD, SKP, KGW, samorząd mieszkancow i inne" - cytuję Odrodzenie, ale niestety "wadliwa jest także sama struktura świadczeń w zakresie pomocy społecznej Występują liczne przejawy marnotrawstwa, szacowane na ok 10 proc ogółu statystycznie ujmowanych publicznych srodkow materialnych, przeznaczonych na ten cel Oddzielnym zagadnieniem jest brak właściwej koordynacji, niespójność systemu opieki społecznej oraz jego narastająca nieadekwatność względem świadczeń, wynikających z regulacji obowiązujących w innych zakresach zabezpieczenia społecznego"

I z tej tak niedoskonałej opieki społecznej też nie korzystają wszyscy potrzebujący Matka tej rodziny, co to oddaje znajomym kartki, bo nie ma za co ich wykupic, mowi Zorzy "Poszłam nawet do opieki społecznej po jakas zapomoge, żeby ten piecyk zreperowac,

do ambasady czy list jest aby na pewno prawdziwy, co zresztą zostało potwierdzone

Chłopcy schowali się w Swinoujściu pod samochodem ciężarowym TIR i wyszli w Ystad prosto na szwedzkiego policjanta

Najpierw Szwedzki Urząd Imigracyjny odmówił udzielenia chłopcom azylu politycznego Polska rodzina, która zaopiekowała się chłopcami natychmiast odwołała się, zgodnie z obowiązującymi przepisami do rządu o ostateczną decyzję

Teraz rozpoczęła się walka zarówno w prasie jak i w eterze Polskie srodki masowego przekazu donosiły o bezprawnym przetrzymywaniu dzieci przez władze szwedzkie Podkreślano, że chłopcy są małoletni i ich miejsce jest przy rodzicach O tym, że w międzyczasie pozbawiono ich praw rodzicielskich milczano Rodzice nie chcieli podpisac pisma do władz szwedzkich postulującego zwrot dzieci - sąd zadziałal szybko

Wykorzystały to szwedzkie srodki masowego przekazu informując swoje społeczeństwo o tym, co grozi chłopcom jeżeli zostaną odesłani do Polski Oczywiście w najlepszym razie czeka na nich dom poprawczy i szczegółowe informacje o panujących tam warunkach Przyszłość chłopcow też przedstawiono w barwach raczej mało wesołych

Zanim rząd podjął decyzję, jedna z gazet "Expressen" zamieszcila na dwóch kolumnach teksty listow i telefonow jakie z całej Szwecji otrzymuje w sprawie chłopcow

"Ja i wielu moich znajomych uważamy, że jeżeli chłopcy przebyli tak trudną drogę do demokratycznego kraju będzie wielką nieodpowiedzialnością wydac decyzję - nie"

Gunvar Larsson - Koping

"Zaangażowałem się w sprawę chłopcow i chętnie ich adoptuję, uważam, że dziwne jest stawianie pytania czy chłopcy mogą zostac Dlaczego nie mieliby otrzymac prawa pobytu Szwecja w ciągu swojej historii wiele razy otrzymywała pomoc od Polski Kiedy było ciężko otrzymywaliśmy pszenicę, kiedy po wojnie potrzebna była siła robocza - przyjeżdżali Polacy Odesłac chłopcow to znaczy zapomniec swoją historie"

Barbro Westerdahl - Kalmar

"Jeżeli przyjeżdżają tutaj cudzoziemcy, których stac na to, aby opłacic kosztowną podróż i otrzymują zezwolenie na pobyt, to dwóch chłopcow, którym udało się przyjechac pod ciężarówką ma wracac z powrotem? - mam w związku z tym pytanie, co właściwie robi Urząd Imigracyjny"

Olec Sundberg

"Chłopcy podjęli się wielkiego ryzyka i sami przedostali się, aby tutaj pozostac Sprawiają wrażenie mi-

Dokonczenie na str 12

CZYTANE MIĘDZY WIERSZAMI

Nie, nie dam wam spokoju Nadal będzie o polskiej mapie ubostwa Na ktorej lokują się ci, jacy jeszcze przed kilkoma laty (na marginesie - w latach 1980-84 koszty utrzymania wzrosły w granicach 249-273% - cytuję Politykę) na niej nie figurowali rodziny wielodzietne, rodziny o niskich zarobkach Ich budżety? Halina, o ktorej pisze Zorza ach, mało kto zna taki tytuł, więc przedstawiam Zorza to pismo paxowskie, sygnowane "rodzinny tygodnik katolików", wydawac by się mogło na pierwszy rzut oka, że to taka Przyjaciółka, tyle że o odmiennym znaku ideologicznym, tymczasem nie, wcale nie, pismo nie preparowane dla najmniejszego wyrobionego czytelnika A więc Halina z Zorzy zarabiała - dane są z roku ubiegłego, "po 22 latach pracy pedagogicznej, przy połwyższym wykształceniu, 14 tys. zł miesięcznie" Z tego 10 tys. zł pochłaniało wyżywienie syna-studenta, stałe opłaty typu czynsz, abonament za radio i telefon, itp " Zostaje 4 000 zł Z tej kwoty powinna Halina utrzymać siebie, kupic odzież i obuwie dla siebie i syna, remontowac mieszkanie (akurat mieszkają w starym budownictwie, gdzie bezustannie cos się psuje), wykupic leki, zapewnić odpowiednie mozliwosci rozwoju oraz poziom kulturalny (książka, kino, teatr) Zaoszczedzić na wakacje

No, na wakacje nie jezdzi, a na zycie dorabia szyjąc i robiąc swetry, niedzielami, po nocach

Dochody drugiej rodziny, o ktorej pisze Zorza, sięgały 33,4 tys. zł Tyle, że dla 8 osob, matzenstwa i 6 dzieci " - Kartki oddaje ludziom, bo ani mięsa, ani masła nie dajemy rady wykupic Dziennie zuzywamy cztery bochenki chleba, 2 paczki makaronu, albo z dwóch kilogramow maki robi się jakies kluski" - mowi matka rodziny, a dziennikarka dodaje "Teraz są zroz-

kazali przedstawic dwadziescia pięc zaswiadczen, wywiady u całej mojej familii, więc machnęłam ręką - więcej nigdzie nie będę chodziła Pojdę, pomyję ludziom okna, a nie będę ich o nic więcej prosila"

Nie ona jedna, wobec perspektyw sklonienia się przed biurokacją, przyjmuje postawę "nie będę o nic prosic" "Często widzujemy prawdziwą nędzę - mowi Polityce kierowniczka największego w Rzeszowie baru mlecznego "Widujemy ją na co dzien, bo tak chyba nazwac mozna sytuacje, gdy człowiek kupuje przez rok, dwa, pięc, codziennie, najtanszą zupe, a gdy ta najtansza jest dla niego za droga - kupuje ją co drugi dzien, zjada powoli, jakby to moglo na dluzej przepedzic głod Czasem najtrudniejsze jest udawanie przed otoczeniem, że radzą sobie dobrze A radzą sobie jesli starcza siła, zdrowia"

Zas "nie ma wyznaczonego oficjalnie minimum socjalnego Dla "potrzeb wewnętrznych" mowi się o granicy osmiu tysiecy złotych Ale czy probował ktos okreslic minimum biologiczne"

Pracownicy służb socjalnych rozmyślają, jaka to moze byc wielkosc Wśród podopiecznych mają rodziny wielodzietne z dochodem 2 tys. zł na osobę i samotnych, zniedołężniałych starcow z zasiłkiem 4350 zł i czasem sami zadają sobie pytanie, jakim sposobem udaje się tym ludziom przezyc"

A jednak się udaje Coz za optymizm Optymizmem tchnie też bilans czteroosobowej rodziny (mąż na rencie inwalidzkiej, jedno z dzieci kalekie) z Zorzy

"Nie kupili nic z odziezy, nie urządzili imiennin, nie obdarowali nikogo kwiatkiem, nie byli w kinie, nie kupili ani jednej książki, ani jednego zeszytu, nie naprawiali butow, nie mieli żadnej awary w domu, nie jechali taksówką " i dług ich u rodziny urosł w tym szczęśliwym miesiącu tylko o 269 zł! No dosyc, koniec, nie chcę dluzej psuc karnawałowych humorow rodakom za ciepłym kanadyjskim piecem

KAROLINA JANKOWSKA

Prawe wszystkie mieszkania nie posiadają centralnego ogrzewania, kanalizacji, wody i gazu. Jeden krawiec przypada na przeszło tuzin wiosek, to samo dotyczy fryzjera i publicznej sauny

W czym nastąpił postęp prawie w każdej rodzinie znajdzie się jedna osoba umiejąca czytać i pisać. Wieczorami zbierają się przed telewizorem "nowy sposób kolektywnego wypoczynku"

Tak było przed 20 laty u pracowników rolnych w okolicach Stawropola na Kaukazie, a opisała tę sytuację Raisa Gorbaczowa, zona człowieka, który dzisiaj posiada najwyższą władzę w Rosji

W regionie Stawropol niektóre sprawy zmieniły się od 1965 r. W owym czasie pracownik mógł wydać tylko 3,5 rubla rocznie na naprawy, ubranie, buty i fryzjera, podczas kiedy robotnik w mieście mógł wydać 5 razy więcej. Dzisiaj sowieccy pracownicy rolni osiągnęli możliwość wydatkowania na ten cel 1/4 tego co jego kolega w mieście

czasie wakacji przy zniwach jako traktorzysta. Studiując w latach 50-tych w Moskwie oglądał film o Kozakach, jego ojczyźnie, jak dobrze im się powodzi, ile zyskności mają w nadmiarze. Młody Gorbaczow zwracał uwagę swoim kolegom uniwersyteckim, jakie kłamstwa zawarte są w filmie, przecież właśnie tam w regionie Stawropola ludzie często nie mieli co jeść

Kiedy w 1955 r. wrócił do Stawropola na kierownika propagandy komсомоłu, jego przełożonym był Ukrainiec Wsiewołod Murachowski liczący 29 lat, 5 lat starszy od nowicjusza Gorbaczowa i bardziej doświadczony. Należał do tych, którzy brali udział w wojnie

Stał się on wychowawcą i przyjacielem Gorbaczowa, kiedy Murachowski awansował na sekretarza partii w Stawropolu, jego przyjaciel został przeniesiony na przewodniczącego komсомоłu. Po przeniesieniu Murachowskiego do Komitetu Regionu postarał się, aby jego młody towarzysz dostał dobre miejsce, w

zasady marksizmu i leninizmu

Socjolog Raisa Gorbaczowa postawiła sobie zadanie zbadania czy "wyniki w okresie socjalistycznej odbudowy kraju na wsi przyniosły zmiany ekonomiczno-socjalne" i "jak układa się sytuacja rodzinna członków kolchozów"

Wyniki badań w okresie stalinowskim warunki były dużo gorsze, ludzie zarabiali dużo mniej. Za czasów Brezniewa dniówka w niektórych kolchozach wynosiła, w tej bogatej w zboża krainie, 2 ruble. Warunki mieszkaniowe, pisze p. Gorbaczow "w większej części nie spełniają obowiązujących norm" zgodnie z przepisami przysługuje 7 m² na osobę. W każdym razie "sytuacja życiowa gospodarstw kolchozniczych wskazuje na tendencję poprawy"

Badania Raisy wykazały także, że rola kobiety w latach budownictwa socjalizmu nie się nie zmieniła, nadal kobieta jest obciążona ciężką pracą fizyczną. Wśród mieszkanców wsi jest wielu analfabetów - ludzi powyżej 50 lat, a byli oni w wieku szkolnym kiedy władzę przejęli komunisty

tego dwa kombajny. Na innych polach nie rozpoczyna się zniw tak długo, dokąd ten cały zespół nie ukończy zaplanowanych zadań"

Gorbaczow polecił więc powrócić ponownie do małych brygad bez obowiązujących kontyngentów. Był on jednak teraz już w Moskwie sekretarzem KC do spraw rolnictwa i był odpowiedzialny za zły urodzaj w całym kraju

Swoich idei zbozowych nie mógł dalej realizować, po przejściu na najwyższe stanowisko nie będzie już mu nikt przeszkadzał

Z regionu Stawropol został także sprowadzony do Moskwy na stanowisko I wicepremiera. W sprawach rolnych trzeba będzie jeszcze dużo pracować, aby je uporządkować

Mimo danych, które dostarczyła mu jego zona, Gorbaczow nie widzi jeszcze rozwiązania problemu kryzysu gospodarki rolnej. Na razie sięgnął po środki biurokratyczne i reorganizację oraz organizuje nowy aparat władzy

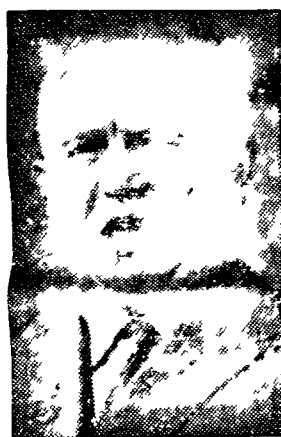
RAISA GORBACZOWA ZALECA

w swojej dysertacji większą samodzielność kolchozów -

GORBACZOW STARA SIĘ TO REALIZOWAĆ

Jozef Stalin
1924-1953

Nikita Chruszczow
1953-1964

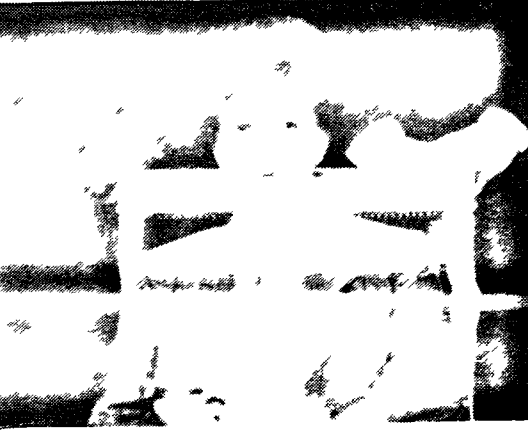
Leonid Brezniew
1964-1982

Juri Andropow
1982-1984

Konstantin Czernienko
1984-1985

Raisa Gorbaczowa
1985-?

Niewiele się zmieniło w Związku Sowieckim od czasu kiedy Marks nazywał "życie na wsi idiotyzmem". Jedyną pocieszycielką jest wódka, wyniki pracy są zgodne z tym - od lat Moskwa utrzymuje w tajemnicy wyniki zbiorów rolnych, ponieważ są tak niskie

Nie pomagają nawet pomoc wojska, młodzieży szkolnej, urzędników i robotników z fabryk. Według obliczeń zachodnich zbiory w 1985 r. wyniosły 190 mln ton zboża w stosunku do zaplanowanych 250 mln ton. Roźnicę trzeba importować z Zachodu za dewizy, najwięcej z USA, a także z rozwijających się Indii. Dewiz tych zabraknie na unowocześnienie przemysłu

Ta przykra zależność, wyzwywanie narodu potęgą sowieckiej, od kapitalistów jest zawsze uzasadniana przez poważnych funkcjonariuszy złymi warunkami atmosferycznymi

Rosyjską gospodarkę rolną zniszczył w zasadzie Stalin. Kiedy w 1929 r. wywłaszczył on rolników, zapewniał, "że nie ma żadnych podstaw, aby wątpić, że nasz kraj, powiedzmy w ciągu trzech lat będzie można zaliczać do bogatych jeśli nie najbogatszych w zboże państw świata". Iluzję tę reżim do dzisiaj podtrzymuje

Sekretarz generalny Gorbaczow - chcąc odrestaurować tę łuszczącą się potęgę Rosji musi coś zrobić także dla tych, którzy je produkują, chociaż, odkąd ziemia do nich nie należy nie mają żadnej motywacji żeby pracować. Ich wynagrodzenie jest najniższe, a praca bardzo ciężka

Gorbaczow zna tę nędzę od podstaw, przecież jako 17-letni uczeń pracował w

którym mógł się czegoś nauczyć. Wyznaaczył go na organizatora partyjnego wszystkich sowchozów i kolchozów w regionie, po prostu wszystkich państwowych i kolektywnych dobr rolniczych

Mysłący stale o awansie Gorbaczow poznał życie wsi tak jak inspektor kontrolujący swoje dobra. Już po 9 miesiącach swojej pracy rozpoczął zaocznie studia w rolnictwo

W czasie kiedy Gorbaczow stale awansuje w Stawropolu aż do sekretarza partii, Murachowski jest sekretarzem partii w Kisłowodzku - miejscowości uzdrowiskowej, do której przyjeżdżali na leczenie sowieccy promieniści, gdzie też przy okazji można było zawierać różne korzystne znajomości

Z błogosławieństwem tych dwóch lokalnych książy Raisa odwiedziła 3119 wiosek położonych w zarządzanych przez nich regionie i opracowała rozpoznanie socjologiczne jakiegoś do tej pory nikt w Związku Sowieckim nie dokonał. Filozofka z wykształcenia przeprowadzała wywiady z rolnikami w kolchozach, słuchała opowiadań ludzi starych oraz szperała w archiwach

Ponieważ nikt jeszcze nigdy nie interesował się życiem codziennym ludzi pracujących na roli, notowała ona wszystkie najdrobniejsze szczegóły, o których opowiadali oni w zaufaniu o realiach życia wsi w Związku Sowieckim

Przykłady robotnik niewykwalifikowany zarabia 50 rubli miesięcznie, do jacz lub pasterz dwa razy tyle, a siła faktycznie wykwalifikowana trzy razy tyle - podział klasowy na wsi. Potrzeby rolników są różne - ignoruje to całkowicie

Na podstawie tych badań Raisa przygotowała w 1967 r. pracę doktorską z socjologii, którą z wielkim sukcesem obroniła. Jej dwaj protektorzy, mąż Michaił i jego przyjaciel Murachowski wykorzystali jej badania w praktyce

Wśród wielu rolników - nieraz były to duże rodziny - zostały utworzone brygady, które na podstawie umowy miały za zadanie uprawiać konkretne obszary roli, a wynagrodzenie było uzależnione od osiągnięć po zbiorach. Nie mieli oni obowiązkowych kontyngentów, chodziło o to, aby brygady były osobście zainteresowane w tym, by przy zmniejszonych nakładach uzyskiwać jak najwyższe osiągnięcia. Wkrótce w 1500 brygadach w regionie Stawropola zbiory wzrosły od 30% do 40%, a na polach nawadnianych nawet o 50%. Po sześciu latach Gorbaczow i Murachowski ogłosili dla rolników system bonifikaty, jeżeli w całym regionie zostaną założone brygady. Obaj reformatorzy przesadzili w swoich metodach

Szczególnie duże osiągnięcia uzyskał powiat Opatowo, w którym wszyscy rolnicy założyli jedną dużą brygadę i centralnie uprawiano rolę. Następnego roku Gorbaczow cały region Stawropol przestał na metodę Opatowa. Przyniosło mu to gratulacje Brezniewa - i niepowodzenie

W 1983 r. organ rządowy "Izwestia" przedstawił bilans metody Opatowa "sytuacja z okresem poprzednim się pogorszyła. Wszystkie maszyny są zgrupowane w dużych skupiskach, często zbędne, następnie cała armada maszyn rolniczych jedzie w jednym lub drugim kierunku, bo właśnie tam niezbędnie trzeba zbierać zboże - chociaż wystarczyłyby do

Ministerstwo Rolnictwa powstało dopiero w 1929 r. po przymusowej kolektywizacji. Pierwsi trzej ministrowie zostali rozstrzelani. Następne ministerstwo to zostało podzielone na trzy różne resorty

Chruszczow zdegradował je do rangi komitetów, a Brezniew znowu podniósł do rangi ministerstw, powiększając jeszcze ich liczbę. Gorbaczow zjednoczył je znowu nadając nową nazwę Państwowego Komitetu do Spraw Agrarnych i połączył także odpowiednie urzędy we wszystkich republikach i regionach. Około 7000 zarządów utraciło swoje biurka jeżeli nie zechcą przejść do pracy na prowincji

Doradcą naukowym jest przewodniczący Akademii Rolniczej Nikonow przeniesiony ze Stawropola. Minister Solotuchin, 74 lata, pozostał na stanowisku, przyszedł z Krasnodaru sąsiadującego ze Stawropolem

Szefem tego Super Komitetu jest Murachowski, ma on, według tego co pisze "Prawda", obniżyć koszty produkcji, walczyć o oszczędność i doprowadzić do "poszerzenia samodzielności kolchozów"

Raisa Gorbaczowa sugerowała w swojej dysertacji "stwarzanie nowych stosunków między rodziną, społeczeństwem i kolektywem pracy" Der Spiegel, 23.12.85 r.

Tłum S CECH

Kartki z podróży

Republika Dominikany zajmuje 2/3 obszaru wyspy Santo Domingo zwanej także Hispaniola (reszta należy do Republiki Haitińskiej). W Dominikanie mieszka 6,5 miliona ludzi - 73% to mulaci, 11% czarni zaś resztę stanowią biali. Jest obok sąsiedniego Haiti najbiedniejszym państwem Karaibów - produkt narodowy brutto wynosi poniżej 1500 US\$ na głowę mieszkańca. Statystycznie miesięczny zarobek oscyluje w granicach 200 US\$, lecz tak jak wszędzie na tę wielkość składa się pensja jednego ministra i dziesięciu sprzątaczek jako iż wielu zatrudnionych na niższych szczeblach drabiny społecznej osiąga płacę na godzinę w granicach pół dolara.

Wyspa Santo Domingo, na której leżą te najbiedniejsze państwa kontynentu, została odkryta 6 XII 1492 czyli w niecałe 2 miesiące po przybyciu pierwszej wyprawy Kolumba w ten rejon. Na niej też zostały założone pierwsze stałe osiedla Europejczyków "La Navidad" na terenie obecnej Haiti i "La Isabela" na terenie Dominikany. Jednak te miejscowości nie zrobiły oszalałomającej kariery, która stała się udziałem stolicy Republiki Dominikany - Santo Domingo. Założona w 1496 roku przez brata odkrywcy Bartolomeo, przy ujściu rzeki Ozama, w 6 lat później po katastrofalnym huraganie została przeniesiona przez ówczesnego gubernatora N. de Ovando na zachodni brzeg rzeki, gdzie znajduje się do dziś. Jej znaczenie dla rozwoju cywilizacji na tym kontynencie wymaga osobnego omówienia szczególnie w aspekcie przygotowania do mających odbyć się za 6 lat półmilenijnych uroczystości odkrycia kontynentu, a za 10 lat 500-lecia założenia miasta. Jak w innych państwach III Świata, w Republice Dominikany można zauważyć duże kontrasty. W architekturze od szop zbudowanych z odpadków drzewa i blachy po nowoczesne hotele, przyzwyczajone odrestaurowane (lub będące w trakcie) relikty epoki kolumbijskiej czy enklawy zadbanej gmachów rządowych lub dzielnic willowe nobobogackich. Największe różnice istnieją na drogach, obok europejskich czy japońskich nowoczesnych importów, cała kolekcja amerykańskich pojazdów z lat 50-tych, czy nawet 40-tych, w stanie relatywnego do wieku zaniedbania. Przypomina to Kubę, choć tam ten stan rzeczy podyktowany jest embargiem, a nie aspiracjami domorosłych "rzemieślników" usiłujących chałupniczo podrobić oryginalne części z Detroit. Owa indywidualność przejawia się nie tylko w drobnym rzemiośle, jej dość nahałne odbicie można zaobserwować w handlu i usługach.

Poruszając się po dzielnicach handlowych należy zachowywać się podobnie jak w arabskiej Kairze - nie reagować na propozycje i nie zwracać uwagi na proponujących - **nawet spojrzenie jest traktowane jako zaproszenie do rozmów wstępnych**, które w nadziei zaczepiających ma się zamknąć transakcją handlową. Mieszkańcy miast portowych PRL mogą się tu czuć szczególnie swojsko - "cinkciarze" i tym podobni przedstawiciele "wolnego rynku" oferują swe usługi na każdym kilkunastu metrach kwadratowych powierzchni gdzie można spotkać turystów. Choć oferują zwykle dwa razy więcej peso za dolara niż banki (Rep. Dominikany wymyśliła sobie podobnie jak PRL stały kurs swej waluty półtora peso za dolara, który jest respektowany wyłącznie w jej oficjalnych instytucjach finansowych) jednak często stosują chwyt znany nad Wisłą polegający na podwojnym liczeniu tych samych zwiniętych w pół banknotów - na co zwykle dają się nabrac naiwni W A S P -owie. Podobnie trzeba uważać na pokątnych sprzedawców oferujących tombak jako złoto czy pomalowane na niebiesko okruchy muszli jako Larimar (Larimar odkryty w 1974 turkus dominikanski o niebiesko-mlecznej barwie, nazwa pochodzi od skrótu imienia córki odkrywcy Lariss i Mare).

Kilkaset lat temu przybysze z daleka usiłowali okantowywać autochtonów oferując im szklane paciorki i inne świecidełka w zamian za kruszce metali szlachetnych i tym podobne kamienie. Teraz role się zmieniły tego typu wymiany są specjalizacją tambylców niezależnie od proveniencji rasowej.

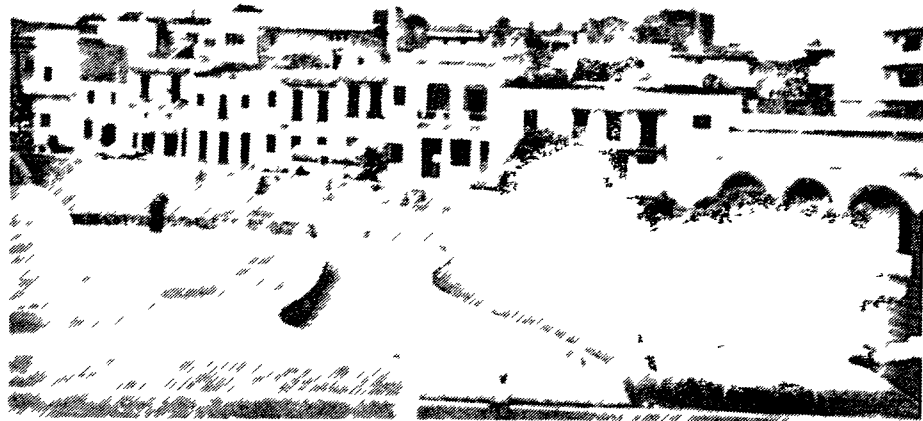
Wyspa Santo Domingo początkowo była główną bazą wypadową Hiszpanów, a zarazem najważniejszym ośrodkiem administracyjno-wojskowym Nowego Świata, w połowie XVI wieku utraciła swe znaczenie na rzecz Kuby i Meksyku.

Choć porty wyspy nawiedzane były często przez piratów jak Drake czy Morgan, jednak na stałe na północno-wschodnim wybrzeżu usadowili się Francuzi w 1697 na mocy Traktatu w Rejkawik objęli oni jedną trzecią wyspy nazywając ją Saint Domingue. W 1795, w wyniku porozumienia pokojowego w Bazylei, zajęli resztę wyspy. Miejscowa ludność pod wodzą T. L'Overture zbuntowała się przeciw Francuzom w 1801 wypędzając ich z wyspy i znosząc niewolnictwo. W 1802 miał miejsce tragiczny epizod polski kiedy to Francuzi przysłali 7500 Legionistów z formacji J. Dąbrowskiego. W ciężkich warunkach klimatycznych, przy szerzących się epidemiach, bez braku motywacji walki Legiony się rozpadły. Załedwie kilkuset legionistów wróciło do Europy, kilkuset przeszło na stronę powstańców - reszta wyginęła od chorób i na polu walki. W 1805 Haitanczyki pod wodzą J. Dessalines'a rozpoczynają następne powstanie zakończone definitywnym wypędzeniem Francuzów, co ostatecznie miało miejsce przy pomocy angielskiej w 1808. Pokój Wiedeński potwierdził istnienie niepodległego państwa w zachodniej części wyspy, reszta wyspy Santo Domingo dostała się Hiszpanii. W 1822 powstanie pod wodzą N. de Caceres wyparło Hiszpanów, lecz wyspa po 5 miesiącach niepodległości dostała się pod dominację Haiti. W 1844 korzystając z zamieszek w Haiti proklamowano Republikę Dominikany (27 II 1844). Pierwszym Prezydentem państwa został J. P. Duarte. W latach 1861-65 korzystając z wojny domowej w USA i niemożności zaaplikowania doktryny Prezydenta Monroe, Hiszpanie interweniują włączając Santo Domingo do swych kolonii (posiadali w tym rejonie aż do 1898 Kubę i Porto-Rico). Z chwilą ustania działań wojennych, obawiając się reakcji zbrojnej ze strony USA, Hiszpanie opuszczają Republikę Dominikany. W 1869 Dominikana wyraziła nawet chęć przyłączenia się do USA, jednak porozumienie w tej sprawie zostało odrzucone przez Senat USA. Od tego okresu datują się ściśle powiązania wyspy z interesami gospodarczo-politycznymi Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

W 1916 następuje otwarta interwencja USA, jednostki bojowe tego państwa przebywają tam do 1922. Lata 1930-61 to tragiczny okres w historii wyspy, kiedy to gen. R.

L. Trujillo-Molina przez ponad 3 dekady usiłował nasładować wściegłego przywódcę Kremla, nie tylko mianując się generalissimusem, nazywając stolicę San Domingo na swą cześć (Ciudad Trujillo) czy najwyższy szczyt w państwie Pico del Yaqui 3175 m - Pico del Trujillo, ale mordując masowo przedstawicieli rzeczywistej czy też urojonej opozycji (między innymi wprowadzona była kara śmierci za przewieszenie portretu czy plakatu - Benefactora de la Patrie, jak się samozwanczo "ochrzcił"). W przeciwieństwie do moskiewskiego wzorca Trujillo spotkała karzącą ręką sprawiedliwości - zginął 30 V 1961, podobnie jak doszedł do władzy - w wyniku zamachu wojskowego. Po śmierci tyraństwa życie wróciło do normy, choć w 1965 miała miejsce następna interwencja tym razem sił Organizacji Państw Amerykańskich w celu zapobieżenia wojnie domowej (podobnie jak na Grenadzie usiłowali się usadowić Kubanczyki). Od tego czasu sytuacja polityczna jest mniej więcej ustabilizowana, choć znajdująca się u władzy Dominikanska Rewolucyjna Partia przejawia niebezpieczne lewicowe ciągotki. Objawia się to w wewnętrznej polityce gospodarczej poprzez zwiększanie zatrudnienia w sektorze państwowym, który według oficjalnych danych zatrudnia 16% siły roboczej (po dodaniu zatrudnionych w usługach, rolnictwie i przemyśle w tych firmach, gdzie rząd ma swe udziały otrzyma się sumę 51%). W praktyce wygląda to tak, że w restauracji prywatnej za barem widac jednego barmana, zaś w rządowej trzech. Jest to oryginalny sposób zmniejszania bezrobocia za pomocą prowadzenia nierentownych przedsiębiorstw. Bezrobocie zaś jest udziałem blisko jednej trzeciej mieszkańców wyspy z drugiej strony zatrudnia się dzieci, świadczą to o niewyważeniu polityki zatrudnienia. Mimo przymusu szkolnego obejmującego w teorii do 14 roku życia, załedwie 65% objętych dzieci uczęszcza do szkół. Wynika z tego, że analfabetyzm, który dotyczy 38% wsiarży, niewiele się zmniejszy w przyszłości. Dzieci zamiast chodzić do darmowych szkół wolą obijać się po ulicach, gdzie przynajmniej istnieje szansa zarobienia jakichś pieniędzy. Dlatego trudno opędzić się jest turystom od czered malców od 6 roku wżwyz, którzy na widok każdej grupy obcokrajowców, formują "ad hoc" zespoły muzyczne wytwarzające na chałupniczych imitacjach instrumentów hałas mający w ich mniemaniu nasładować lokalną muzykę. Inne tabuny niedorostków oferują swe usługi jako przewodnicy, zwykle po wyczerpaniu kilkunastu znanych im słów angielskich czy fancuskich przechodzą na rodzimy hiszpański, tak że mimo dobrych chęci zwiedzających trudno korzystać z usług tego typu "cicerone" (no chyba że się zna hiszpański). W sumie wędza to co wrażliwych w melancholię, gdyż i wyspa i jej mieszkańcy wykazują duże możliwości w wielu dziedzinach. Tam gdzie chcą aby wyglądało ładnie i zadbane, tam tak jest, zaś gdzie im nie zależy jest brudno i ponuro. Przydałoby się zamiast lewacko-chadeckich rządów trochę rządów silnej (lecz nie krwawej jak za Trujillo) ręki, która zagoniła by dzieci do szkół, a kanciarzy i cinkciarzy choćby do robot porządkowych. Odetchnęło by państwo i turyści, a zbawienne rezultaty wkrótce dałyby o sobie znać. Tą arogancką w swym profetyzmie uwagą, kończę niniejszy odcinek.

K S W

Stare Miasto - "Zona Colonial" w Santo Domingo

Wejście do portu w Santo Domingo

F I L M

The Jewel Of The Nile

JANUSZ PIETRUS

Ilekczo wybieram się do kina, by kolejny raz śledzić losy bohaterów znanych mi z wcześniejszych filmów, młotają mną mieszane uczucia. Z jednej strony trochę się wzdragam na myśl, że znowu trzeba będzie popsuć sobie niekiedy całkiem interesujący wizerunek głównej postaci, zgodnie zresztą z dość mocną tendencją jaka tutaj panuje, iż części dorabiane do oryginału, który w zamierzeniu nie miał być fragmentem większej całości, są po prostu od tegoż oryginału dużo gorsze. Alisic obok sceptycyzmu, mam w sobie także mnóstwo nadziei, że może tym razem będzie inaczej, że za sprawą jakichś tam przyczyn to co miało być popłuczynami stanie się trunkiem przedniej jakości (takie historie zdarzają się czasem, dla przykładu wspaniała II część "Ojca chrzestnego", albo też bardzo udana kontynuacja "Gwiezdných wojen"). Wszakże nade wszystko, jeśli już decyduje się na obejrzenie filmu, który niespodziewanie przeistoczył się w serial, to kieruje mną zwykła ludzka ciekawość jak mianowicie mój ulubiony bohater poradzi sobie w takich to a takich perypetiach. Podejrzewam, że nie ja jedyny tak to tłumaczę, czego najlepszym dowodem jest spora popularność wszelkiego typu wznowień, albo inaczej "sequels", jak zwykli mawiać Amerykanie.

Podobnie było i tym razem, gdy dowiedziałem się o powrocie Jacka Coltona - sympatycznego łowcy przy-

god, którego pierwszy film "Romancing The Stone" zrobił dwa lata temu oszalałającą karierę (prawie 400 mln czystego zysku)

"Jewel of The Nile", bo tak nazywa się nowy obraz Coltona, a raczej Michaela Douglasa, który tę postać kreuje, poprzedziła niesłychanie głośna kampania reklamowa pełna zapewnien, że cokolwiek byśmy tam nie zobaczyli, będzie po prostu urzekające. A zatem, podług obietnic, "Jewel Of The Nile" miał obfitować w ciekawsze (niż w "Romancing The Stone") efekty specjalne, miał mieć dużo lepszy scenariusz i, co chyba najważniejsze, gwarantował ponowny udział bardzo popularnych aktorów Kathleen Turner oraz Danny'ego DeVito

Turner, w ciągu tych dwóch lat jakie upłynęły od wyłansowania przez nią roli uroczej partnerki Coltona - Joan Wilder, stała się jedną z najpopularniejszych gwiazd Hollywoodu, pomogły jej w tym przede wszystkim filmy Russella ("Crimes Of Passion") i Hustona ("Prizzi's Honor")

Gdybym teraz chciał się pokusić o jakąś generalną ocenę rzetelności owych zapewnien, to z uwagi na pokazną dozę sympatu jaką żywię zarówno do Michaela Douglasa (po pierwsze jest on synem legendarnego

Kirka, po wtore zas, wyprodukował kiedyś jedno z najdonioslejszych arcydzieł kina "One Flew Over The Cuckoo's Nest"), jak i do Kathleen Turner, odpowiedziałbym dyplomatycznie coż, aktorzy są zupełnie niezłi. Byłoby to zresztą prawdziwe stwierdzenie, bowiem trudno nie wyrazić podziwu dla hartu ducha i ciała, jakim obydwoje (plus oczywiście DeVito) w tym filmie imponują. Kaze im tak nie tylko intryga, ale i miejsce w którym "Jewel Of The Nile" został nakręcony

Otoż akcja obrazu Lewisa Teague, toczy się przeważnie w plenerach pustynnych, przy pełnym słońcu i na dodatek wikt bohaterów w takie perypetie, w których często nie mogli skorzystać z usług kaskaderów

Jest to zatem raz jeszcze historia porwania, ratunku i dramatycznej ucieczki, w odrozdzeniu jednak od "Romancing The Stone", porwana, choć niezupełnie dosłownie, zostaje Joan Wilder. Reszta wygląda już podobnie, to znaczy spieszy jej na ratunek Colton mający u boku pomocnika - antagonistę Ralpa (DeVito). Na planie pojawiają się także sprawcy całego zamieszania ten, który porwał - postać będąca niezłą karykaturą chyba Kadafiego, oraz ten, z przyczyny którego zorganizowano porwanie (świetna rola Avnera Eisenberga)

Teague stara się nas bawić czym tylko się da, ale mam wrażenie, że i tak robi to znacznie gorzej niż jego poprzednik Robert Zemeckis. "Romancing The Stone" o wiele bardziej przypominał mi film przygodowy z prawdziwego zdarzenia, miał o wiele więcej tych wspaniałych momentów, które dają się porównać z klasyką tego gatunku, z wyczynami Errola Flynna w "Przygodach Robin Hooda", Douglasa Fairbanka w "Znaku Zorro", albo Humphrey'a Bogarta w "Afrykańskiej Królowej"

Owszem, "Jewel Of The Nile" ma szereg ujęć gdzie śmieję się do rozpuku (np. widok myśliwca F-16 kursującego po ulicach niczym taksówka, czy też scena konfrontacji z ludozercami), lecz jak na mój gust, jest ich najzwyczajniej za mało. Nie wiem, czy twórcom brakło tutaj konceptu, czy może była to kwestia oszczędności poczynionych a konto trzeciej części

Dokonczenie ze str 1

wyły się kamienice, wybudowano okazały ratusz, który zachował się w całości do dziś. Jego pięknie pomalowane na bezowy i brązowy kolor ściany gorują dostojnie nad swobodzickim Rynkiem. Niedługo, obrosnięte zielonymi pnączami, dochodzącymi aż do ratuszowej wieży - dziś pozostały jedynie suche, szare szkielety wyschniętych gałęzi.

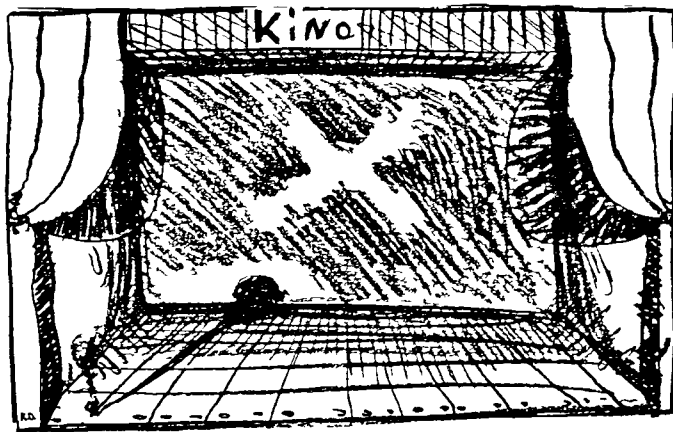
10 listopada 1982 roku wojewoda wałbrzyski ogłosił wprowadzenie stanu klęski żywiołowej dla Swiebodzic. Miasto liczące 20 tysięcy mieszkańców zostało pozabawione wody. Jak do tego doszło i kto ponosił za to winę - oto pytanie, na które różni ludzie różnie starali się odpowiedzieć. Jeden z dziennikarzy, piszący w Odrogłosach, Roman Kubiak, stwierdza - "A że człowiek w okropnej swej pazerności rył bez opamiętania, bo więcej chciał urobku dobyć, przeto jął wadzić mu wody kopalniane pompować i odprawiać byle dalej od sztolni".

Zatem ten "człowiek", według redaktora Kubiaka, nikt inny, spowodował, że Pełczawa zamieniła się w rzekę, w której zamiast wody płynie gęsta ciecz o barwie szarej bądź brunatnej, przechodzącej niekiedy w ceglasczerwony kolor. Wybudowano nowe zakłady produkcyjne, huty i fabryki. Rosły osiedla bloków mieszkalnych, a tymczasem wysychały studnie, a głębinowe odwierty trafiały jedynie w ubogie okresowe żyły wodne. Miasto zajmowało już drugie miejsce w kraju za Siemianowicami jako przemysłowy potentat. Kubiak do końca swego artykułu nie zadał sobie trudu by wreszcie nazwać winnego po imieniu, ograniczając się jedynie do stwierdzenia faktów. Nie wskazuje palcem we właściwym kierunku, na właściwą osobę odpowiedzialną za powstanie takiej sytuacji w Swiebodzicach w listopadzie 1982 roku. No coż - nie od dziś wiadomym jest, że w PRL - dziennikarz, pisząc o pewnych drażliwych dla prominentów sprawach, musi się stosować do swoistego, niepisanego kodeksu, nie wolno mu przekroczyć pewnej określonej bariery jeśli chce zachować swoje stanowisko i być dalej panem redaktorem, a gdyby nawet się i odważył - cenzura skresli tu i owdzie co należy.

Tymczasem posłuchajmy co dalej działo się w Swiebodzicach

Po ogłoszeniu alarmu do akcji przystąpiły beczkowsy Transportowano

wodę z Wałbrzycha, Dzierżoniowa (nota bene również od lat cierpiącego na niedostatek wody). Na ulicach miasta od porannych już godzin czekali licznie zgromadzeni mieszkańcy z wiadrami w rękach. Kierowcy beczkowsy pracowali na trzy zmiany. Na wodę czekały piekarnie, szpitale, stołówki i złobki. Fabryki wstrzymały produkcję. Na pomoc wyruszyły cysterny z głębi kraju. W międzyczasie rosły straty, które dziś ocenia się na miliardy złotych. Telewizja, radio i prasa ze wzruszeniem podkreślały ofiarność i zrozumienie społeczeństwa całego kraju spieszącego Swiebodzicom z pomocą. O winnych nie mówiono. Nie czas był ku temu. W miasteczku tymczasem pojawili się dziwni ludzie, z kamerami i notesami, mówiący po angielsku i niemiecku. Filmowali ludzi stojących z wiadrami, zadawali pytania, notowali. Irytowało to niezmiernie miejscowych stróżów bezpieczeństwa publicznego, lecz ze wytyczne w tej sprawie z Warszawy jeszcze nie dotarły, zatem panowie w mundurach i bez mundurów mogli jedynie krążyć niespokojnie wokół licznie zebranych zagranicznych dziennikarzy. Wreszcie, po ilus dniach morderczego zmagania się miasta o przetrwanie, władze wojewódzkie przyznały Swiebodzicom tzw. priorytet jeśli chodzi o dostawy środków niezbędnych do walki z klęską. W beczkowskich wymieniono zdarte do granic możliwości opony. Przydzielono części zamienne, dostarczono proszki do prania, mydło, co z uwagi na sytuację panującą w PRL w 1983 roku było rzekomo, jak twierdził rząd, rzeczą niezmiernie trudną do zrealizowania. Raz jeszcze zastosowano naczelną zasadę systemu - z prozno w pustę i wszystko potoczyło się z wielkim hałasem dalej, naprzód. O winnych rząd i propaganda w dalszym ciągu nic nie wspominały. Po wielomiesięcznej pracy doprowadzono rurociągi ciągnące się aż z Wałbrzycha. Popłynęła woda, wprawdzie cienko, ale zawsze to lepiej, niż nic. Była to już wiosna. Mieszkańcy Swiebodzic odetchnęli. Niestety, szczęście krótko trwało. Przemysł, aby nadrobić straty, ruszył pełną parą. Za pasem plany, zobowiązania. Dyrektorzy potnieli z wysiłkiem wpatrując się przerażonym wzrokiem w wykresy na olbrzymich planszach. Trwały do późnych godzin narały produkcyjne. Na skutek długiego czekania nie trzeba było Zakładów porcelany w pobliskim Książu zatrzymać wodę w ujęciu Fabrycznej ścieki przeszły ze stawów osadniczych do

POLSKI KOMITET ŁĄCZNOŚCI Z WYDZIAŁEM OSWIATY m TORONTO
ZAPRASZA NA
PIERWSZY POLSKI FESTIWAL FILMOWY

West Park Secondary School 1515 Bloor St W (Skrzyżowanie Bloor i Dunadas St W)

W piątek 31 stycznia, godz 7 wiecz
odbędzie się finałowa projekcja filmu pt

CZŁOWIEK z ŻELAZA, rez. A. Wajda

PODTYTUŁY W JEZ ANGIELSKIM WSTĘP WOLNY
KOMITET ŁĄCZNOŚCI
przy współpracy z wydziałem oświaty m Toronto przy Wydziale Oświaty miasta Toronto, tel 535 3777

kanalizacji burzowej i spłynęły do wody ostatniego czystego potoku. Nastąpiło skażenie związkami kadmu i glinu. W potoku zamarło życie biologiczne. Jednak fabryka w Książu pracuje dalej. W potoku pływają już snięte ryby. Woda zawierająca zanieczyszczenia kwalifikujące się do III stopnia. Tak więc, w maju 1985 roku do Swiebodzic znowu powróciły beczkowsy. Mimo protestów mieszkańców, władze zdecydowały się na przerwanie produkcji dopiero po dłuższym czasie. Jedyną nadzieją dla Swiebodzic pozostało czekanie z wiaderkami na przyjazd cysterny bądź na to, że wreszcie już same niebiosy zlitują się i zesła deszcz. I tak też się stało - przyroda raz jeszcze sama uporowała się z tym, co zniszczyło bezmyślne planowanie ministrów i doradców z naukowymi cenzusami. Po miesiącu Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna zezwała na ponowne ujęcie wody z potoku. Odjechały beczkowsy. Trzy dni potem sytuacja powtórzyła się - tym razem kolej przypadła na mleczarnię Niedługu, w ślad za tym nastąpiła awaria wałbrzyskiego rurociągu. Co dalej się działo w sławetnym grodzie Swiebodzin, nie wiemy chociaż biorąc

rzecz z drugiej strony nietrudno się domysleć, czy przewidzieć. Nie wdając się w bezsensowne dziś już i znane wszystkim utyskiwanie nad nieudolnością komunistycznych władz w jakiegokolwiek dziedzinie, trzeba jednak raz jeszcze przypomnieć, że pomimo tak jaskrawych, tak raziących przypadków, jak ten, który tu przedstawiłem, pan Urban nadal twierdzi, że w PRL nic takiego się nie dzieje, a wszystko jest wymysłem propagandy wrogiej socjalizmowi. Radzę zatem Urbanowi przejechać się np. do miejscowości Złocieniec na Pomorzu, gdzie mała rzeczka Wąsosz przybiera wszystkie kolory tęczy (ścieki z Zakładów Przemysłu Bawełnianego) czy też nad rzekę Ner koło Podębic w województwie łódzkim. Nie potrzeba tu wykonywać skomplikowanych badań toksykologicznych, lecz po prostu stanąć nad brzegiem takiej rzeczki i pociągnąć nosem. Nie wiem, czy po prostu nie szkoda czasu i papieru, bo pan Urban i tak udowodni, że czarne to białe, i na odwrót, i złoży wszystko na karb wrogich osrodków działających za granicą na szkodę PRL-u.

LECH JAN JAMKA

PRESENT CONTINUOUS AND SIMPLE

Prof. ALEKSANDER PIEKARSKI

Na wstępie przeczytajmy poniższe zdania

- 1 Zwykle CZYTUJĘ dzienniki ale dziś CZYTAM książkę
- 2 Codziennie JADASZ banany ale teraz JESZ jabłko
- 3 Często MIEWAMY śniadanie o siódmej ale dziś MAMY o ósmej

W języku polskim istnieją dwa sposoby określenia terażniejszosci BYWAC-BYC, JADAC-JESC, CZYTYWAC-CZYTAC to są zestawione parami dwie postacie czasownika jednokrotna i wielokrotna

W języku angielskim również terażniejszosc można wyrazić w sposób jednokrotny i wielokrotny

- 1 I usually READ newspapers but today I M READING a book
- 2 You eat bananas everyday but now You ARE EATING an apple
- 3 We frequently HAVE our breakfast at 7 00 o'clock but this morning we ARE HAVING it at 8 00 o'clock

W miejsce naszych postaci jednokrotnej i wielokrotnej język angielski ma dwa czasy terażniejsze zwane prostym i ciągłym czyli PRESENT SIMPLE AND CONTINUOUS W zasadzie sprawa prosta Nie powinno sprawiać kłopotu posługiwanie się poprawnie właściwym czasem terażniejszym w języku angielskim

Jednak bardzo wielu nie tylko początkujących, ale nawet zaawansowanych w angielszczyźnie miewa wątpliwości, wahania Rezultat przykry i denerwujący albo mówimy za wolno, albo po prostu stękamy, dukamy

Wątpliwości powstają z niewłaściwego sposobu uczenia się

- dajemy się zastraszyć wyolbrzymioną odrębnością języka angielskiego, zamiast przyjąć z ulgą najwyraźniej widoczne podobieństwo tego języka do naszego macierzystego w zakresie wyrażania terażniejszosci,

- uczymy się metodą GRAMATYCZNO-TŁUMACZENIOWĄ zamiast SŁUCHOWO-USTNĄ

Uczymy się z uporem O JĘZYKU zamiast uczyć się JĘZYKA obcego

Płynność w mowie i piśmie przy wyrażaniu terażniejszosci osiągnąć można nie przez przyjmowanie WIADOMOSCI o języku, lecz przez rozwijanie UMIEJĘTNOSCI posługiwania się nim Tę umiejętność uzyskamy tylko i wyłącznie drogą codziennych ćwiczeń w mowieniu Każdy rozumie, że chcąc grać na gitarze, trzeba ćwiczyć granie codziennie, a nie wysłuchiwać uczonych wywodów jak się powinno grać, którym palcem i gdzie strunę nadusić, gdzie i kiedy i jak ją skubnąć Z początkowego brzdąkania, poprzez rzępolenie przechodzi się do płynnego grania Wpierw utworów łatwych, potem coraz trudniejszych Podstawą powodzeń są codzienne ćwiczenia, a nie wkuwanie na pamięć wiadomości co i jak robić by to odrutowane pudło zabrzmiało wreszcie miło dla ucha Gitarzysta gra w sposób zmechanizowany Ma wycwiczony zespół czynności palcami tak, że w chwili grania nie zastanawia się JAK grać On myśli CO grać

W nauce języka jest identycznie A więc chcąc płynnie wyrazić terażniejszosc w mowie i piśmie w języku angielskim należy przez pewien czas CODZIENNIE głośno powtarzać zbiory pełnych zdań Najlepiej posługiwać się magnetofonem Żywy nauczyciel się zmęczy, magnetofon nie Żywego nauczyciela człowiek się wstydi przy początkowych niepowodzeniach, a przy magnetofonie czuje się swobodny

Nie wyczerpałem wszystkich zagadnień użycia dwóch czasów terażniejszych Dlaczego? Ano dlatego, że nie piszę podręcznika angielszczyzny w odcinkach Pragnę pomóc zawiedzionym, rozczarowanym Czytelnikom, którzy uczą się tego języka, lecz przerażeni są słabymi wynikami

Następny odcinek będzie o przedimkach kiedy A, kiedy THE, kiedy zas opuszczac przedimek?

Na zakończenie odpowiem na pytania jakie zadają często liczni Czytelnicy

JAK DŁUGO TRZEBA SIĘ UCZYĆ JĘZYKA ANGIELSKIEGO BY MOC POROZUMIEĆ SIĘ W SKLEPIE, W BIBLIOTECE, W URZĘDZIE I KROTKO POROZMAWIAC NA ŁATWE TEMATY?

Czytelnik oczekuje odpowiedzi w kategoriach kalendarzowych Chce wiedzieć ile miesięcy czy lat trzeba się uczyć

Ustalmy więc że czas nauki czegokolwiek nigdy nie mierzy się kalendarzem lecz zegarem Czas nauki mierzymy w godzinach

Naukowcy specjaliści od uczenia języków obcych po latach żmudnych i trudnych badań dokonali pewnych ustaleń Podam je

A więc aby opanować język obcy tak dobrze jak nim włada tu bylec który ukończył szkołę średnią (czyli po polsku zdał maturę) trzeba uczyć się

ok 2500 godzin gdy język obcy należy do tej samej grupy co język macierzysty Np w grupie języków słowiańskich Polak tyle mniej

więcej potrzebuje czasu dla opanowania języka czeskiego rosyjskiego itp

ok 3500 godzin gdy język obcy nie należy wprawdzie do tej samej grupy ale do tej samej wspólnoty językowej Języki słowiańskie, germańskie i romańskie należą do jednej wspólnoty językowej zwaną Indo europejską

ok 4500 godzin gdy obcy język należy do innej wspólnoty niż język ojczysty

Jednym z najbardziej popularnych sposobów obniżania podatku dochodowego jest odkładanie pieniędzy na Registered Retirement Savings Plan czyli fundusz emerytalny Odkładając bowiem pieniądze na ten fundusz nie tylko obniżamy płacony podatek, ale zabezpieczamy sobie dochód na starość

Każdy mieszkaniec Kanady, o ile przebywał w tym kraju co najmniej 10 lat, otrzymuje z chwilą ukończenia 65 lat pensję starczą czyli tzw Old Age Security Pension Pensja ta jednak jest tak niska, że w żadnym wypadku nie wystarcza na utrzymanie Wszyscy pracujący obowiązani są również do płacenia składek na Canada Pension Plan czyli państwowy fundusz emerytalny Wysokość wypłacanej emerytury z tego funduszu uzależniona jest od ilości przepracowanych lat i od wysokości składek Emerytury te również nie są wysokie Registered Retirement Savings Plan będzie więc naszym głównym źródłem dochodu po przejściu na emeryturę

Przepisy pozwalają na wpłacanie na konto RRSP do 20% zarobku rocznego Nie może to jednak być więcej niż \$ 3500 jeśli partycypuje się w planie emerytalnym w miejscu pracy, lub \$ 5500 jeśli się nie jest członkiem takiego planu Sumy te zwolnione są od podatku Na konto RRSP można również przekazywać całości wypłaty otrzymane z tytułu Old Age Pension, Canada Pension Plan i innych emerytur, a także pieniądze otrzymane przy rozwiązaniu stosunku pracy (Severance payment), lub otrzymane z funduszu RRSP po śmierci jednego z małżonków

Wpłaty na RRSP dokonywać można przez cały rok podatkowy, a także przez pierwsze 60 dni następnego roku tzn do końca lutego Kupowanie RRSP w ciągu pierwszych dni następnego roku jest o tyle praktyczne, że ewentualne nadpłaty można wykorzystać na rok bieżący Z drugiej strony osoby, które mają znaczne oszczędności i płacą podatek od otrzymanych procentów powinny dokonywać wpłat na początku roku kalendarzowego, ponieważ procent od sum złożonych na RRSP jest także wolny od podatku

Jeżeli znacznie się odkładac na fundusz RRSP w wieku lat 20-30 to z łatwością można osiągnąć \$ 1 milion w wieku emerytalnym Młodzi ludzie mają jednak tyle innych potrzeb jak mieszkanie, umeblowanie, samochód itp, że tylko w wyjątkowych wypadkach stac ich jeszcze na odkładanie pieniędzy Z drugiej strony otwarcie planu RRSP zmusza do regularnego oszczędzania, a także przynosi bieżące ulgi podatkowe

Osoby w wieku 30-50 lat są przeważnie u szczytu swojej kariery, a więc i zarobków Ponieważ podatek w tym kraju jest progresywny, płacą też oni stosunkowo najwyższe podatki, tak więc każda ulga podatkowa jest bardzo pożądana, zwłaszcza, że nie tylko sumy wpłacone na konto RRSP są zwolnione od podatku, ale także zwolnione od podatku są procenty z tych oszczędności Tak więc korzyść jest podwójna

Dla małżonków szczególnie korzystna jest możliwość wpłacania pieniędzy przez małżonka o wyższych dochodach na nazwisko współmałżonka o niższych zarobkach (spousal plan)

W rodzinach gdzie tylko jedno z małżonków pracuje, a drugie zajmuje się np wychowywaniem dzieci, może to mieć kolosalne znaczenie Osoba pracująca będzie dostawać emeryturę z Canada Pension Plan, a często też z planu emerytalnego instytucji w której pracowała Natomiast małżonka niepracującego, pozbawionego jest tej szansy Otwarcie "spousal plan" w niczym nie zmniejsza ulgi podatkowej małżonkowi pracującemu Plan ten natomiast zabezpiecza emeryturę współmałżonkowi, a także obniża podatki w przyszłości, ponieważ z uwagi na progresywność podatków fundusz emerytalny podzielony pomiędzy małżonków będzie opodatkowany według stopy procentowej niższej niż gdyby ten sam fundusz spoczywał w rękach jednej osoby W dodatku oboje małżonkowie-emeryci będą mogli korzystać z \$ 1000 ulgi podatkowej z tytułu "pension income deduction"

Wnioski są oczywiste angielski jest łatwiejszy dla Szweda czy Niemca niż dla nas Ale biedni są Chinczyki czy Japonczycy prawda?

Odpowiadając konkretnie na pytanie w tytule można by się spodziewać że 600 godzin nauki angielskiego powinno wystarczyć Dlaczego po półrocznych kursach prowadzonych przez różne szkoły typu college są tak słabe wyniki o tym pisaliśmy i nadal będziemy pisać Angielski na użytek turysty przyjeżdżającego do Kanady wymaga nie mniej niż 120 godzin nauki

INCOME TAX

Dla ludzi powyżej lat 50 odkładanie na RRSP powinno być rzeczą pierwszej wagi W tym też okresie należy również podjąć decyzję w jaki sposób wykorzystac swój fundusz RRSP Przepisy nakazują zlikwidowanie konta RRSP po osiągnięciu 71 roku życia Jednak już po ukończeniu 60 lat właściciel planu emerytalnego ma następujące możliwości rozdysponowania funduszu RRSP

- 1 Kupienie dożywotniej emerytury (life time annuities),
- 2 Kupienie emerytury na określony okres czasu (fixed term annuities),
- 3 Przekazanie RRSP na fundusz RRIF (Registered Retirement Income Fund),
- 4 Podjęcie gotówki

W tym ostatnim przypadku cała suma podjęta z konta RRSP podlega opodatkowaniu Należy więc raczej tego unikac Wybor jednej z pierwszych trzech możliwości musi być rozpatrywany indywidualnie w zależności od sytuacji właściciela funduszu

Należy również mieć na uwadze to, że z funduszu RRSP można podejmować pieniądze w każdej chwili, jeśli zajdzie tego potrzeba Tak np jeśli w którymś roku przestanie się pracować (zwolnienie, studia, powiększenie rodziny, podróże) można wówczas skorzystać z funduszu RRSP i nie zapłacić zupełnie podatku lub zapłacić bardzo niewiele

ANNA DUBISKI

925 - 8128

Udziela bezpłatnie porad nowo przybyłym
Pytania można również kierować listownie na adres Redakcji pod hasłem "Podatki"

PIOTR CHWALISZ

Accounting & Income Tax Services

(416) 530 - 0305

CHESTER'S INCOME TAX SERVICE

CZESŁAW KEPA

TEL 278 - 2660

Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej Federacji Income Tax Konsultantów, w y k o n u j e rozliczenia podatkowe w Twoim domu

PORADNIA "ZAUFANIE"

Nadopiekuńczość

Pani B T pisze

"Nigdy nie lubię się wtrącać w niczyje sprawy, ale jest to sprawa, którą obserwuję na codzien i bardzo mnie denerwuje. Nasi przyjaciele Polacy mają dwoje dzieci w podobnym wieku, co nasze dzieci. Chuchają oni na nie i dmuchają "nie przemęcz się, zaziębisz się, załóż szalik". Wszystko za nie w domu robią, dzieci nie mają żadnych obowiązków. Nigdy nie puszcza ich samych na żaden oboz, bo może im się coś stać (starszy dzieciak jest już nastolatkiem). Nasze dzieci to wszystko widzą i na głos zazdroszczą dzieciom znajomych. Czy porozmawiać z przyjaciółmi na ten temat?"

Nasza odpowiedź

Sprawa jest drażliwa. Wkracza w prywatne życie Państwa przyjaciół, ich postawy wobec własnych dzieci, ich system wartości i ich przyzwyczajenia. "Zły" wpływ dzieci Państwa przyjaciół na Państwa dzieci jest również problematyczny. W codziennym życiu, nie będą Państwo w stanie uchronić swoich dzieci przed wychowawczo negatywnymi wpływami z zewnątrz kręgu rodzinnego. Skuteczne wychowanie polega na uodpornieniu dzieci na tego właśnie rodzaju wpływy, tak, by potrafiły one samodzielnie ocenić plusy i minusy różnych sytuacji, a także zauważyć negatywne konsekwencje pozornie korzystnych dla człowieka okoliczności. Oczywiście, im młodsze jest dziecko, tym trudniej jest to przeprowadzić. Tymczasem jednak wydaje się, że istnieją znacznie większe niebezpieczeństwa wychowawcze niż obserwowanie cudzych nadopiekunczych rodziców (i - co wysoce prawdopodobne) cudzych cokolwiek rozpuszczonych dzieci.

Dlatego, "zwracając uwagę" (nawet zakładając, że będzie to zrobione w dyskretnej i przychylny sposób), możemy stracić naszych przyjaciół - na całe życie. Przyczyną bowiem używania przez rodziców jakiegos określonego stylu wychowawczego czy też określonych metod oddziaływania, jest nie fakt, że nie mają oni wiedzy, jak można było samo zrobić inaczej, ale po prostu obecny styl w najwyższym stopniu zaspokaja ich aktualne potrzeby psychologiczne i jest zadowalający w warunkach, w jakich rodzina obecnie się znajduje. Uderzając w styl wychowawczy naszych przyjaciół, uderzamy najprawdopodobniej w ich najbardziej podstawowe potrzeby emocjonalne.

Oczywiście, zdarza się, że przyczyną popełniania błędów wychowawczych może być ignorancja co do tego, jakie są najbardziej skuteczne metody wychowawcze. Poł biedy. Najczęściej jednak WYBÓR określonego stylu wychowania wiąże się ściśle z osobowością rodziców, sposobem w jaki oni sami byli wychowywani, ich doświadczeniami życiowymi i aktualną sytuacją.

Wydaje się więc, że najbardziej potencjalnie skutecznym podejściem do opisanej w liście sprawy, byłoby (niby mimochodem) dyskusowanie ze znajomymi rozmaitych problemów wychowawczych i sposobów ich rozwiązywania. W kategoriach ogólnych, tak, by nie poczuli się urażeni przez ingerencję w ich sprawy. A najlepiej - nawiązując i podkreślając własne problemy wychowawcze - zachęcając tym samym do mowienia przyjaciół. W rozmowach takich unikać należy - jak ognia - jakiegokolwiek wartościowania, oceniania cudzych postaw i zachowań. Każdy bowiem MA PRAWO być inny - czy nam się to podoba, czy nie. Choc w podręcznikach psychologicznych, NADOPIEKUNCZOSC ma bardzo złą reputację, postawy odrzucenia emocjonalnego lub obojętności wobec dziecka są jeszcze bardziej szkodliwe.

Przyjrzyjmy się jednak bliżej psychologicznym źródłom i konsekwencjom nadopiekuńczości w wychowaniu.

LĘK

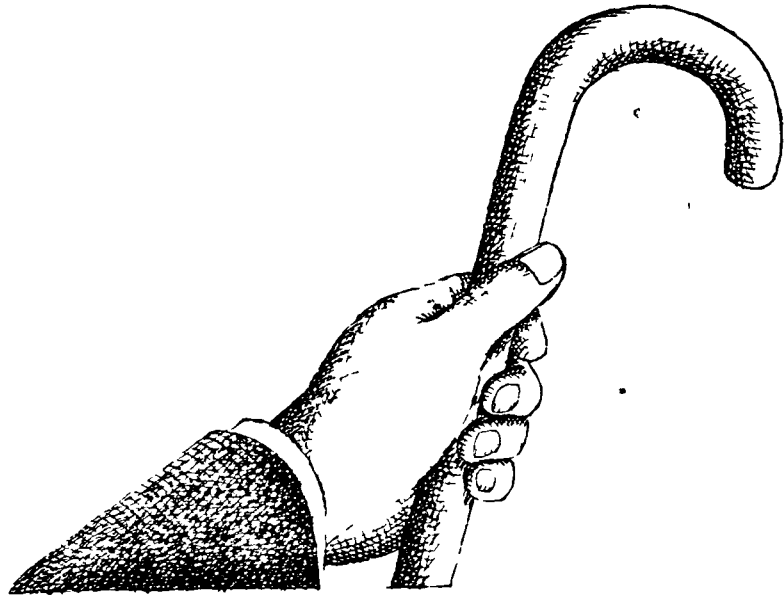
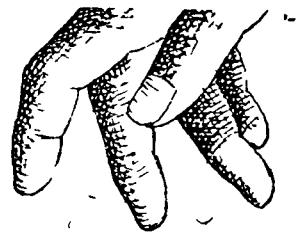
Najczęstszym źródłem psychologicznym nadopiekuńczości u rodziców jest ich LĘK związany z życiem i zdrowiem ich dzieci. Im wyższy poziom lęku rodziców o dzieci, tym większa szansa, że będą się oni starali osłonić je przed wszelkimi - realnymi i wyimaginowanymi niebezpieczeństwami życia. Lęk ten niekoniecznie (choc i tak bywa) musi być irracjonalny. Rodzicami nadopiekunczymi stają się często ludzie, którzy przeżyli śmierć jednego z dzieci, których dzieci często chorują czy też osoby wychowane w lęku przed czymś nieokreślonym, co może się wydarzyć, przez swych własnych rodziców.

Rodzicami nadopiekunczymi stają się również osoby o perfekcyjnym nastawieniu do życia, które chcą uchodzić za RODZICÓW DOSKONAŁYCH, potrafiących uchronić dziecko przed WSZYSTKIM, co potencjalnie może mu zagrozić. Osoby takie żyją w ciągłym napięciu, wywołanym przekonaniem, że nie potrafią sprostać owemu idealnemu zamierzeniu, a dziecko "mimo wszystko", rozbija kolano, spada z rowerku, łapie grypę, poznaje "niewłaściwych" kolegów.

Jest to po prostu pewien niewłaściwy sposób pojmowania roli rodzicielskiej - w powiązaniu z ustawicznym lękiem, że dziecku coś się może przydarzyć.

Rodzice nadopiekunczy często przy tym po prostu NIE CHCĄ, by ich dzieci dorastały. Starają się nie zauważać faktu, że ich dzieci faktycznie stają się dorosłe, chcą zacząć decydować o sobie i CHCĄ doświadczyć owych wszystkich niebezpieczeństw, przed którymi starali się uchronić ich troskliwi rodzice. Rodzice nadopiekunczy uważają (i słusznie), że mniejsze dziecko łatwiej jest objąć kontrolą i łatwiej zabezpieczyć przed zagrożeniami życia. Małe, bezradne, zależne dziecko, uciekające w ramiona mamy przed szczekającym pieskiem i ze skaleczonym paluszkami, zaspokaja ich potrzebę opiekowania się. Potrzeby takiej nie jest w stanie zaspokoić szorstki nastolatek zainteresowany więcej szkołą i rówieśnikami niż mamą i tatą.

Dlatego, w rzeczywistości, największym niebezpieczeństwem, grozącym dziecku wychowanemu przez rodziców nadopiekunczych, jest fakt, że rodzice ci nie zauważają DORASTANIA dziecka, jego zmieniających się potrzeb. A także faktu, że bez samodzielnego zmagania się z trudnościami, dziecko nigdy nie nauczy się skutecznych sposobów walki ze stresem.

SYTUACJA

Czasami powstawaniu postaw nadopiekunczych sprzyja SYTUACJA, specjalne okoliczności, w jakich znajduje się rodzina. Okoliczności te mogą być bardzo różne.

Czasami nadopiekuńczość rodzi się w rodzinach dobrze sytuowanych materialnie, w których jedno z rodziców nie pracuje i stara się w związku z tym "idealnie" wywiązać ze swej roli. Rodzina taka może sobie materialnie pozwolić na środki techniczne i ludzkie, które ułatwiają życie na codzien, minimalizując konieczność pracy domowej i tym samym zwalniają dzieci z ich codziennych obowiązków (oczywiście trudno jest znaleźć dzieci, które obowiązki owe szczególnie uwielbiają).

Zdarza się, że ochranianiu dziecka przed "trudami dnia codziennego" towarzyszy nadmierna troska o osiągnięcia szkolne dziecka. "On nie ma czasu na pracę domową - musi się uczyć". Rodzice tacy kładą nacisk na sukcesy dziecka w szkole, zamedbując uczenie dziecka odpowiedzialności za czynności domowe. Racjonalizują to w następujący sposób: "jemu to zajmuje tak dużo czasu i robi to tak nieudolnie, że ja nie mogę na to spokojnie patrzeć i wolę to już za niego zrobić". Oczywiście dziecko wyrażane nigdy potrzebnej mu umiejętności się nie będzie w stanie nauczyć. Co więcej - nabierze przekonania, że zawsze istnieć będą osoby, które "w razie czego" zrobią to za niego.

Dziecko tak wychowywane nigdy nie nauczy się umiejętności koordynowania nauki (a w przyszłości - pracy zawodowej) z pracą w domu. Nie nauczy się organizowania sobie czasu i dzielenia go pomiędzy to, co chce i lubi robić, a to, czego nie lubi i nie chce, ale musi wykonywać.

KONSEKWENCJE

Najbardziej naturalną konsekwencją wychowania nadopiekunczego jest nieposiadanie wszystkich owych umiejętności, których dziecko nie miało szansy dotąd praktykować. Bo było przed pewnymi sytuacjami chronione. A więc dziecko może mieć kłopoty z rozwiązywaniem problemów, walką ze stresem, organizowaniem czasu, nawiązywaniem kontaktów społecznych, gotowaniem obiadu, odkurzaniem mieszkania i setką innych spraw. Ale nie tylko to jest ważne.

Ważne są również konsekwencje w zakresie samooceny. Dziecko wychowywane przez nadopiekunczych rodziców wzrasta niepewne siebie, obawiając się trudności, nie ryzykując trudnych do osiągnięcia celów, mając kłopoty z podejmowaniem decyzji. Reaguje lękiem na nowe sytuacje i nowych ludzi. W sytuacji trudnej rozgląda się za kims, kto służyłby mu radą, oparciem, wskazówką. Jest bezradne w sytuacji piętrzącego się stresu. Nie wykazuje na ogół bardzo wysokich aspiracji, bo boi się trudności, które towarzyszyć mogą ich realizacji. Rozwija zewnętrzne poczucie kontroli - wierzy, że to nie on sam jest autorem swojego życia lecz SIŁNI INNI. Ci, którzy do tej pory mu pomagali i osłaniali przed niebezpieczeństwami. A ich przecież może (i musi nieestety) kiedyś zabraknąć.

POLSKA SPECJALNOŚĆ?

Istnieją także narodowe, a może raczej kulturowe preferencje wyboru określonego stylu wychowawczego. Nie robiono na ten temat żadnych badań, ale wielu specjalistów od spraw wychowania i kształcenia w Kanadzie sugeruje, że Polacy częściej niż inne naracje są nadopiekunczy wobec swoich dzieci. Jest to po prostu zwykła obserwacja z terenu szkół. Czy jest ona prawdziwa? Trudno powiedzieć.

Ale - i z tym zgodzimy się chyba na pewno - proces usamodzielniania się dziecka w polskiej rodzinie trwa dłużej niż analogiczny proces w rodzinie północnoamerykańskiej. Różne są tego przyczyny. I te psychologiczno-społeczne, jak konieczność uchronienia dziecka przed niebezpieczeństwami z zewnątrz w trudnych politycznie warunkach krajowych. I te materialne - związane z tym, że nawet dorosłe "dziecko" z braku mieszkania wciąż mieszkać musi z rodzicami, a często także i zależeć od nich finansowo, gdy malenskiej pensyjki nie starcza do pierwszego. Czasami trudniejsze warunki hartują, uczą niezależności. Czasami pobudzają rodziców do nadmiernego ochraniania. W warunkach emigracyjnego braku stabilizacji jest to szczególnie prawdziwe.

Dr Zofia BOŃCZA

MOSQUITO PATROL

- Jezus! Maria! Joziu! Giniemy! - rozległ się w słuchawkach głos Mariana

Nie oznaczało to, że Marian się spoufala ze świętym Jozefem, jakby był z nim po bruderszafcie

Wspomniany Jozio siedział tuż przy Mariannie przywiązany mocnymi pasami do nawigatorskiego siedzenia z kuloodpornej stali, mając jedynie tyle swobody ruchu, aby moc wzrokiem sięgnąć do ekranu radarowego aparatu i do ekranu nawigacyjnej skrzynki elektronicznej tzw "G-Box"

Nocny myśliwiec Mosquito, z załogą znaną ziemskiej centrali jako "Keel-Row Two-Six", odbywał swój patrol nad Morzem Północnym

Przy pomocy radarowego aparatu i umiejętności jego używania można było doprowadzić samolot własny do nieprzyjacielskiego aż do wzrokowego rozpoznania i zestrzelenia. Można też było przy użyciu "G-Box" ustalić na mapie położenie samolotu z dokładnością absolutną

Zaden z tych aparatów nie był chwilowo używany, bo "Keel-Row Two-Six" znajdował się pod kontrolą centrali, która naprowadzała go na spotkanie z nieprzyjacielem, którym była rakieto-bomba, wieszona na grzbiecie samolotu Herkel 111 do pobliza Wysp Brytyjskich, aby tam być złuzniona i automatycznie doprowadzona do celu w Południowej Anglii. A tam przecież obiektów do bombardowania nie brakowało, bo była ona zbrojnym obozem wojsk i magazynem potrzebnej sprzętu do trwającej inwazji Europy

- Keel-Row Two-Six, Keel-Row Two-Six, Course 180, Angels 5. To oznaczało, że samolot natychmiast musi zwrócić swój lot na południe, na wysokości 5000 stop nad poziomem morza

- Keel-Row Two-Six Roger Out

Samolot rozkaz odebrał wypełnia go i nad słuchuje dalszych wskazówek z ziemskiej centrali na specjalnej operacyjnej częstotliwości

Załoga oddycha tlenem ze zbiorników na pokładzie aparatu od startu, aż do lądowania, bo szczególnie w nocy, nie da się przewidzieć nagłych potrzeb swobodnego oddechu dla utrzymania pełni sił ciała i mózgu

Nad Morzem Północnym czarny aksamit nieba upstrzony jest tysiącami gwiazd, gwiazd-ozdob, a zarazem drogowskazów i przyjaciółek nawigatora

Księżyc oświeca blade podszewkę chmur, a jest ich sporo. Tu i tam wiszą nad morzem olbrzymie cumulonimbuse, w swej pionowej budowie od podstaw swych, tuż nad powierzchnią morza, aż po swe wierzchołki, gdzie u szczytów atmosfery zakończone majestatycznym "kowadłem", gdzie błyskawice przelatują raz poraz, oświetlając te podniebne tytany

Mosquito po swym powopodanym kursie zbliża się ku takiej sztormowej nawały

Wpatrzony w grozę tej burzy, Marian nie wytrzymał i, wbrew przepisom służbowym nadał wiadomość o tym ziemskiej centrali

- Tu Keel-Row Two-Six. Przed nami groźna nawała Olbrzymia chmura sztormowa!

I zaraz znów miły i wyraźny głos operatorki powtarza rozkaz wydany poprzednio

- Keel-Row Two-Six I repeat - Course 180, Angels 5, Bandit Ahead

- Keel-Row Two-Six Roger Out

I samolot wlatuje w sztormową nawałę na wysokości 5000 stop w południowym kierunku, a nawigator wlepił oczy w ekran radarowy, manipulując gałkami aparatu i analizując odbierane sygnały, by jak najprędzej rozpoznać sygnał nadlatującego nieprzyjaciela, a po tym włączywszy w tryby swego mózgu wszystkie posiadane informacje i możliwości, jak najprędzej, zanalizować odbierane sygnały, odczytać z nich odległość, wysokość, szybkość, kierunek lotu, i poderwać swój samolot do odpowiedniej reakcji, doprowadzając do spotkania, rozpoznania i zniszczenia nieprzyjaciela

- Jezus! Maria! Joziu! Giniemy!

Nawigator odczuł gwałtowne pierwsze wstrząsy maszyny, a zaraz po tym poczuł, że maszyna zaczęła kręcić akrobacje. Jak kosc w ręku gracza, gdy potrząsa nią tuż przed wyrzuceniem jej na stoł

Gdzieś przez szczeliny w ścianach aparatu przedarł się prąd powietrza i wilgoci, tnąc, jak zimnym nożem. Gwałtowne ruchy i wykrety rzucały maszyną jak wicher jesienny spadającym zeschniętym listkiem, kręcąc go wokół siebie przewracając do góry i na dół, wznosząc tysiące stop i zgniatając z powrotem w głębiny chmury do jej podstaw

WSPOMNIENIE LOTNIKA

Nawigator wyłączył mikrofon, aby niepotrzebnymi wyrażeniami nie przeszkadzać pilotowi w jego wysiłkach nad odzyskaniem kontroli nad samolotem i słuchał jak w tej straszliwej ciemności głos pilota opisywał stan rzeczy

- Matko Boska, my na plecach!

- Boże Święty, 1400 stop na altymetrze!

- 4000 stop!

Siekący miecz wpadającej wilgoci ciał załogę coraz to z innego kierunku

- Matko Boska, jesteś obłędem!

- Jezus! Maria! Joziu! Giniemy!

I już stało się jasne, że nadszedł koniec życia, bo tylko chwil kilka zajmie obładanie i narastająca na płatowcu warstwa lodu zmieni go w olbrzymią kulę gradową, która zwali się w morskie fale ze stumilową szybkością

W oczekiwaniu tego momentu, w okresie, który wydawał się być bardzo długi, jak gdyby czas stanął w miejscu

w oczach ciemność nieprzebita

a na duszy i sercu spokój i cisza

więc to tak?

więc taka jest ta przedśmiertelna chwila, i takie w niej samopoczucie?

ciemność i spokój? I trochę niecierpliwą ciekawości?

a gdzie te wszystkie inne uczucia, które darty sercem i mózgiem w każdej chwili lotniczej kariery?

gdzie te uczucia gorące, ludzkie, gwałtowne, niepohamowane? miłości, gniewu?

gdzie ten strach, nadzieja, zimne poty, gorące błyski?

gdzie te napięcia umysłu i nateżenie pamięci w analizie i rozwiązywaniu zadań?

ciemność i cisza!

Dokonczenie ze str 6

tych i inteligentnych chłopaków, przyjechali z sąsiadującego z nami kraju, o którym my wiemy, co się w nim dzieje i oni mają wracać? Wniosek dotyczący Anity Gradin - (minister do spraw imigrantów) - nie dorosła do swojej pracy"

Hans Kindh Falkenberg

"To jest oczywiste, że chłopcy powinni zostać. Udało im się szczęśliwie wyrwać z tego więzienia narodu, uważam, że jest idiotyzmem w ogóle dyskutować czy mogą zostać czy nie. To są nasi sąsiedzi, którym powinniśmy pomagać najbardziej"

Banny Lindstret - Malmö

"Stracimy cały szacunek dla rządu, jeżeli nie pozwoli chłopcom tutaj zostać. Jeżeli oni podjęli się tak wielkiego ryzyka nie wolno ich odsyłać"

Gullvi Straat - Vaxjö

"Pozwólcie chłopcom zostać, będzie to zarówno dla nas, jak i dla ich rodziców najpiękniejszy prezent pod choinkę. Oni sami są przekonani o tym, że chcą tutaj pozostać i budować swoją przyszłość. Byłoby obrzydliwe odsyłać ich z powrotem do Polski, gdzie czeka ich kara"

Maggie Dachlbeck - Marsta

Samolot, rwący wprzód siłą swych 4000 koni mechanicznych leci w kierunku południowym

Jeśli i "bandyta" był w tej sztormowej chmurze, to leży prawdopodobnie już na dnie morza razem ze swym samolotem

Dalszych rozkazów z ziemskiej centrali nie ma

Pewnie tam na ich ekranie złąły się oba sygnały nasz i nieprzyjacielski, a po tym został już tylko jeden - nasz

Czas nakazuje natychmiastowy powrót do bazy, bo patrol się ma ku koncowi i paliwo też

Więc wzrok nawigatora, przykuty jest do ekranu skrzynki nawigacyjnej by ustalić pozycję podać odwrotny kurs do bazy, sprawdzić dryf, poprawić kurs na bardziej dokładny, a po tym lądowanie na własnym lotnisku, i wszystkie nakazane służbowe procedury raportu z całości patrolu. W koncu posiłek i powrót na odpoczynek przed następnym dniem normalnych służbowych, lotniczych zajęć

A o tym, że śmierć do nas przyszła, i zabrała nas do siebie na czas krotki, w żadnym raporcie wzmianki nie będzie. Tylko w pamięci załogi zostaną te chwile, i ich wrażenia, przeżycia i uczucia

Do opisu ich zawsze zabraknie słów i stosownych określeń - a może i żal, że ta śmierć, która porwała nas w swe szpony, nie dokonała swego dzieła, ale wypuściła nas, swe ofiary, tak cichutko i łagodnie, jak ptaszka z otwartej klatki, przez otwarte okno, w pachnący, wiosenny, wisniowy sad

Szanownemu p Tadeuszowi w 40-tą rocznicę tego patrolu przesyła z głębokim poważaniem

Grandpa Yo-Yo

"Jak stara socjaldemokratka, uważam, że byłoby straszne gdyby rząd odesłał chłopców do Polski. Moją syn myśli tak samo jak ja. Przez wiele lat mieszkali u nas Polacy i wiemy dobrze, co dzieje się w ich kraju. Uważam także, że polscy rodzice są dużo lepszymi rodzicami aniżeli szwedzcy. Jeżeli oni uważają, że ich dzieci mają pozostać w obcym kraju, sądzę, że sytuacja u nich musi być bardzo ciężka"

Anna Maj Jakobsson - Uttran

Takich i tym podobnych listów i telefonów było tysiące, wiele osób chciało chłopców adoptować. Szwedzki Czerwony Krzyż zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża czy przepisy Konwencji Genewskiej pozwalają na udzielenie azylu politycznego dzieciom, odpowiedź była pozytywna

Rząd szwedzki bardzo szybko wyraził zgodę, ale na wszelki wypadek, na udzielenie azylu ze względów humanitarnych

Tymczasem Adam 13 12 ukończył 16 lat, odbyła się wielka uroczystość łącznie z tortem urodzinowym. Chłopcy mieszkają u polskiej rodziny z ostatniej emigracji i uczą się na razie języka szwedzkiego

Na Boże Narodzenie zostali obdarowani wieloma prezentami przez różnych ludzi, a jeden nieznanymi z nazwiska ofiarodawca przekazał im w prezencie po 50 tys. koron dla każdego

"Życie po śmierci"

LS
EZ
SU
ZM
EA
KN

Ciąg dalszy

Owe istoty z zaświatów chętnie odkryły przyłbicę, przedstawiając się jako F. Myers (znany parapsycholog XIX wieku), profesor Sindgwick oraz inni zmarli członkowie angielskiego Towarzystwa dla Badan Psychicznych. Owe duchy należały do osób, które za życia na Ziemi intensywnie zajmowały się badaniami zagadnień tamtego świata.

Skomplikowane teksty, dyktowane urywkami poszczególne medium, dotyczyły szczegółów z historii starożytnej, znanych tylko wybitnym specjalistom z tej dziedziny (Eksperymenty z korespondencją krzyżową robiono już przed 70 laty w Niemczech, o czym pisze "Wahres Leben", miesięcznik parapsychologiczny z okresu 1907-1912 - przyp. L. Sz.)

Sprawa medium Rosemary dotyczyła innej dziedziny. Nikt nie miał tu zamiaru czegokolwiek udowodnić. Istota z zaświatów pragnęła jedynie opowiedzieć o historii sprzed tysięcy lat, obudzić do życia zdarzenia znane nam niewyraźnie z zapisków hieroglificznych oraz wykazać, że nawet po tak długim okresie czasu istnieje nadal, żyjąc w innym świecie.

Chodziło tu o księżniczkę egipską Telik ha Ventiu, żonę faraona Amenhotepa III, żyjącą w Egipcie około roku 1400 p.n.e., czyli mniej więcej przed 3300 lat. Jej obecne imię duchowe brzmi Nona.

Dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, który zwiemy "przypadkiem", ową zagadkę opisano aż w trzech książkach, zaś w British Museum przechowywane są jeden rękopis, dwie taśmy magnetofonowe oraz 44 dzienniczki, w których prowadzono protokoły z seansów spirytystycznych.

Zaczął się od tego, że pewna nauczycielka z Blackpool, pani Ivy B., znana później pod pseudonimem Rosemary, w 1928 roku odkryła w sobie zdolności medialne. Zajął się nią tamtejszy muzykolog, doktor Frederic Wood i zdolności medium stopniowo rozwijał.

Kiedy po trzech latach Rosemary, wpadłszy w trans, zaczęła przemawiać w jakimś nikomu nieznanym języku, nagrano głos na taśmie i dano do analizy. Wówczas to angielski egiptolog A. Howard Hulme stwierdził, iż przez medium przemawia ktoś w języku staroegipskim "Nona" jeszcze wówczas nie ujawniła swej osoby. Dopiero kiedy pan Hulme zaczął się z księżniczką porozumiewać, a ona nabrała coraz to większej wprawy w posługiwaniu się medium, wyjaśniła w swoim języku swe właściwe imię.

W ten sposób powstał ów zespół współpracujący "ividiot tiu", jak go nazwała Nona, co znaczy zgrany kwartet.

Ludzie o wykształceniu uniwersyteckim, którzy są gotowi wykorzystać dla celów naukowych informacje pochodzące ze źródeł medialnych, nawet w Anglii są rzadkością. Wyjątek stanowią członkowie Towarzystwa do Badan Psychicznych. Dziwnym wydaje się także ów zbieg okoliczności, iż jeden z uczonych jest egiptologiem, a drugi muzykologiem. Jest to niezmiernie ważne z uwagi na to, że pisownia języka staroegipskiego nie znała samogłosek. Potrzebny był więc ktoś obdarzony wybitnym słuchem, aby potrafił notować fonetyczne odchylenia wypowiedzianych słów.

Podczas seansów Rosemary była w półtransie i jej świadomość nigdy nie była całkowicie wyłączona.

Kiedy się mówi, to wprawdzie trzeba o tym pomysleć - oświadczyło medium - lecz gdy Nona mówi przeze mnie, ja nie myślę.

Moje wargi poruszają się, wypowiadam słowa, lecz jak to się odbywa, tego nie wiem. Czasem mam wrażenie, że mówię przez sen. Gdy moje ciało poddam całkowitemu odprężeniu, słyszę szybko wypowiedziane zdania, lecz na wszystko co wypowiadam, ani nie jestem przygotowana, ani później nie pamiętam tego, co powiedziałam.

Jeszcze jeden ciekawy szczegół występuje w tym wypadku w odróżnieniu od innych, gdy media będące w transie przemawiają różnymi językami, nie rozumiejąc z tego ani słowa. Nona mówiła logicznie językiem wygasłym przed wieloma wiekami, a przy tym potrafiła udzielać wyjaśnień w języku angielskim, posługując się kwalifikacjami medium.

W ciągu trzydziestu lat - tak długo trwały dowodzenia - zanotowano około pięć tysięcy staroegipskich wyrazów, wraz z tłumaczeniem. Każdy wyraz zbadano dokładnie według oficjalnych słowników hieroglificznych, sprawdzając konstrukcję zdania. Nie było to zadanie łatwe, jako że - jak już wspomnieli-

my - wyrazy składały się tylko ze spółgłosek. Samogłosek było brak. Za każdym razem więc trzeba było martwy szkielet wyrazu powoływać do życia. Nieraz wyrazy wypowiedziane przez Nonę brzmiały inaczej, niż przypuszczano. Nieraz, gdy duch wpadał w werwę i mówił bardzo szybko, egiptolog nie wszystko zdążył dokładnie zapisać. Mimo wszystko, można było podziwiać bezbłędną konstrukcję zdania Nony. Relacje medium nie tylko interesowały egiptologów. Były one także nieprzebraną skarbnicą wiedzy i informacji dla historyków. Sprawozdania księżniczki rzuciły nowe światło na ciekawą epokę osiemnastej dynastii, kiedy to pod wspaniałymi i pozornie wszechmocnymi rządami faraona Amenhotepa, kasta kapłanów Amona prowadziła intrzygi przeciw nowo powstającej religii mono-teistycznej Echnaton, syn Amenhotepa wprowadził później kult ATEN (mylnie zwanego bogiem Słońca). Tymczasem tarcza Słońca była tylko symbolem bostwa, do którego należało się zwracać bezpośrednio.

Zarodki tego kultu musiały już występować za życia Amenhotepa i przypuszczalnie zaszczerpiono go młodemu następcy tronu.

Okoliczności, w których zmarła księżniczka Nona oraz inne szczegóły jej wypowiedzi wskazują na to, że musiała być zamieszana w te spory. Mówiła ona m.in., że jej przeciwnicy z kasty kapłańskiej Amona zainscenizowali wypadek na rzece Nil, podczas którego postradała życie.

Później, gdy po śmierci Echnatona nastąpiła restauracja dawnych kultów (pod Tutanchamonem, a dokładnie Tut-ankh-amun'em), kapłani zniszczyli wszelkie ślady po kulcie ATEN i postarali się aby znie-

nawidzone imię księżniczki usunięto z wszelkich zapisów, dokumentów, rzezb itp. przekazów. Sposób ten był w Egipcie często praktykowany. Lecz ten właśnie szczegół wzbudził największe zainteresowanie, w związku z medialnym doświadczeniem Rosemary. Ponieważ księżniczka Telik ha Ventiu, traktując zagadnienie historycznie, właściwie nie istniała, ani medium, ani nikt inny nie mógł niczego na ten temat przeczytać w książkach czy dokumentach. Nie ulega więc wątpliwości, że ma się tu do czynienia z osobowością bezspornie oryginalną.

Uzyskanie dalszych, bardziej materialnych dowodów istnienia księżniczki w zamierzonych czasach historycznych, byłoby prawdziwą rewelacją. W związku z tym Nona przepowiedziała, że z czasem zostanie odkryty grobowiec pewnego znakomitego oficera, który był stronnikiem księżniczki. W jego grobowcu ukryto, bez wiedzy kapłanów, zwoje papirusów, gdzie jest spisana historia księżniczki Telik ha Ventiu.

Nadzieja, iż takie odkrycie może rzeczywiście nastąpić wzrosła niebywale w związku z niespodziewanym rozwojem wydarzeń. Niedawno jakas istota z zaświatów, manifestując się za pośrednictwem medium, podała się za ducha zmarłego tymczasem egiptologa Wooda i zapowiedziała jakies rewelacyjne wydarzenia. Nagrano to na taśmie.

Niezależnie od powyższych informacji otrzymano dalsze wiadomości od londyńskiego medium, Geraldine Cummins, co jest uzupełnieniem powyższego. Jest to poniekąd informacja krzyżowa, o jakich była mowa na wstępie. Badania nad rozszyfrowaniem wiadomości są jeszcze w toku, a tu podaję tylko krótkie wyjaśnienie. Oto oświadczenia wygłaszane przez medium Geraldine Cummins w języku angielskim i egipskim, nieraz artystycznie zaszyfrowane, wyjaśniają, iż grobowiec Ramy, owego oficera, o którym wspomina księżniczka, zostanie odnaleziony. Znajduje się on w pobliżu północnego Nilu, w miejscu gdzie rzeka tworzy zakole niedaleko tamy pod Assuanem i powstałego w związku z nią jeziora w Nubii.

Przepowiednia nie podaje daty odnalezienia grobowca, lecz zaznacza, że zostanie ono opóźnione na skutek konfliktów politycznych.

W każdym razie nie ulega wątpliwości, iż z chwilą odkrycia grobowca Ramy świat stanie przed dwiema rewelacjami: egiptologiczną i parapsychologiczną.

VII. OPERATORZY Z ZAŚWIATÓW

1. Terte i Agpaoa

Amerykański lekarz, doktor Nelson Decker, był świadkiem kilku tysięcy operacji przeprowadzonych przez istoty z zaświatów za pośrednictwem filipińskiego medium Tony'ego Agpaoa. A oto urywek jego długiego sprawozdania (według Psychic News z roku 1966).

Tony Agpaoa trzyma rękę nad podbrzuszem pacjenta. W powietrzu wykonuje ostry ruch, jakby ciałem powietrze, a skóra rozchyła się jak rozcięta nożem. Uzdraviacz rozchyła skórę i mięśnie sięgając po żołądek. Podczas całego zabiegu pacjent zachowuje pełną świadomość. Nie czuje bólu, ze zdziwieniem przygląda się całej operacji, aby w końcu skonstatować, że z brzucha wyjęto mu część wnętrza.

Agpaoa znajduje owrzodzenie. Przedtem wykazał to samo rentgen, lecz pacjent wolał poddać się operacji u znachora, niż pojsć do szpitala i dać się operować sposobem ortodoksyjnym.

- Proszę podać mi nożyczki - mówi medium do doktora Deckera. Jedynie stare i zardzewiałe nożyczki znajdują się u zony znachora. Uzdraviacz wskazuje na czerwoną plamę na jelicie chorego. Doktor Decker potwierdza diagnozę. Uzdraviacz mówi do niego - proszę, niech pan tnie.

- Ależ ja go zabiję. To jest operacja na szóstą godzinę - woła lekarz.

- Niech pan tnie - upiera się Agpaoa.

Z myślą o więzieniu, pełen skrępowań, lekarz przecina jelito nożyczkami. Znachor usuwa chorą część, wykonując palcem cięcie w powietrzu. Następnie styka ze sobą oba konce jelita, które błyskawicznie zrasta się, bez śladu blizny. Operacja skończona. Agpaoa wypycha jelita z powrotem do jamy brzusznej i wykonuje nad raną koliste ruchy dłonią. Otwór w brzuchu zrasta się błyskawicznie, nie pozostawiając nawet blizny. Pacjent utracił sporo krwi podczas operacji, lecz nie czuje żadnego bólu, nie występują też u niego żadne objawy uboczne. Po 15 minutach były chorego wstaje i udaje się do pracy. Jest wyleczony, a jedynym śladem po przeprowadzonej operacji jest kawałek usuniętego jelita.

Innym takim uzdraviaczem na Filipinach jest Terte, mieszkający wysoko w gorach. Chorych przyjmuje on w brudnej szopie. Setki osób oczekują przed tą obskurną budą na swoją kolej, wielu chorych przyniesiono tutaj na noszach.

Terte ordynowanie rozpoczyna w transie. Do pomocy ma czterech innych uzdraviaczy i około dwudziestu pomocników. Na środku szopy stoi stary kulawy stół. Operacje następują z fantastyczną szybkością, jedna po drugiej. Jak zaobserwował doktor Decker, od momentu kiedy pacjenta położono na stole do chwili, kiedy zszedł on już zoperowany po drugiej stronie stołu, miało około 15 sekund. I tak godzinami operacje następowały jedna za drugą. Jeszcze rankiem następnego dnia operowano chorych, później była przerwa aż do wieczora.

Gdy przypadek był ciężki, operacja trwała nieraz do 8 minut. Doktor Decker przyglądał się operacjom Terte'a przez miesiąc i naliczył ich około tysiąca. Szerzej wspomina on o pewnej Kanadyjce chorej na raka. Lekarze dawali jej jeszcze tylko 6 tygodni życia. Jej mąż sprzedał farmę i oboje przyjechali do znachora na Filipiny. Doktor Decker tak przedstawia operację przeprowadzoną na tej kobiecie.

Terte potwierdza diagnozę: rak płuc. Kobietę położono na stole, a Terte jakby z czwartego wymiaru sięgnął błyskawicznie poprzez skórę i zebrał do klatki piersiowej kobiety i podał doktorowi Deckerowi kawałek parującego mięsa wielkości piłki do ping-ponga. Doktor zbadał później tkankę i stwierdził, iż był to kawałek rakowatego płuca.

Operacje Terte'a są bezkrwawe. U Agpaoa natomiast pacjenci krwawią. Na pytanie doktora Deckera, dlaczego tak jest, Agpaoa odparł: mógłbym również operować bezkrwawo, jednak w ten sposób pacjentom wydaje się, że przechodzą prawdziwą operację.

Ciąg dalszy w następnym numerze

Ogłoszenia osób poszukujących i oferujących pracę zamieszczamy bezpłatnie

Szukają pracy

LEKARKA z Polski na wycieczkę szuka pracy. Opieka nad chorym lub starszą osobą. Masaze.
TEL 746 1065 p. Natalia

KOBIETA szuka pracy u lekarza lub dentysty. 5 letnie doświadczenie ka nadyjskie - Toronto
Tel 239 5322 Barbara

KRAWCOWA z Polski przyjmuje do szycia na marynarkę kostiumy garderobę dziecięcą.
Toronto tel 422 5486 proszę Annę

POKOJ do wynajęcia (Islington - Albion) Dzwonic po 4 tej
TEL 743 8142

NOWO PRZYBYŁY z Regny szuka mieszkania i sypialniowego w Toronto
Hamilton tel (1) 526 0877 172 175

Oferują pracę

POTRZEBNA od zaraz kobieta do opieki nad 9-miesięcznym dzieckiem 5 dni w tygodniu
Dzwonic 924 1218 po 6 wieczorem 170

Help wanted with own car good pay 60- a day restaurant TFL 233 5886 170172

POSZUKUJĘ opieki do 14-miesięcznego chłopca Toronto Willowdale tel 223 0231 170 171

POSZUKUJĘ kobiety do opieki nad obłożnie chorą osobą
TFL 276 9435

DOSWIADCZONA gospodyni-opiekunka do trojga dzieci. Minimalna znajomość angielskiego. Stała praca Tel 444 2958 171 172 173

OSOBA do szycia w domu potrzebna
TFL 781 1904 170

POTRZEBNI pokojowe do pracy hotelowej Mississauga tel 276 9461 71

NIE MASZ PRACY? Kup kontrakt na sprzątanie okolic Steel i Dufferin. Za 5 godz pracy otrzymasz 1 400 dol miesięcznie. Blizsze informacje tel 533 1236 wyłącznie sobota i niedziela 172 174

ZNANA FIRMA produkująca części samochodowe poszukuje pracowników w następujących specjalnościach: inżynierowie mechanicy, konstrukcje samochodowe, inżynierowie konstruktorzy z uczeniem, tworzyw sztucznych, ślusarze i narzędziowcy do pracy w prototypowni, inżynierowie mechanicy konstruktorzy narzędzi. Praca w Toronto i okolicach. Dobra płaca i świadczenia socjalne.
TFL 477 1489 proszę Andrzeja Bartczaka 170 172

POLSKO-KANADYJSKI INSTYTUT DOBROCZYNNOŚCI W MONTREALU

zaprasza Polonię na doroczne zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w sobotę 8 lutego 1986, o godz. 18 00, w budynku Ogniska, 5655 Belanger East, Montreal

LECH W. PRUSIŃSKI
Immigration Consultant
Porady w sprawach emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki - godz 12-7
Prosimy o telefoniczne uzgadnianie wizyt
Biurowo 192 Garden Ave.
TEL 588-1659

DIVORCE AID
K. BELDOWSKI
Rozwód \$ 155
TEL 226-0335

JULIA DZIWIŃSKA LL M
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
TEL (416) 864-1182 od 4 do 7 po południu
Udziela porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski m.in. małżeństwa przez pełnomocnika, rozwód w Polsce, wszelkie notariale, pełnomocnictwa do Polski, notarialne kupna i sprzedaże domów, gruntów i mieszkań, dzierżawy spadku i inne sprawy majątkowe w Polsce, pisanie pism do polskich sądów i urzędów, sprawozdanie krewnych i odwołania od odmowy wydania paszportów, tłumaczenia dokumentów
Biurowo Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West, Toronto, Ont M6J 1E4

Adwokat
Specjalista w sprawach kryminalnych
KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI
Suite 1001, 110 Yonge Street, Toronto, M5C 1V6
TEL 366-9464
Prywatny tel 960-5826

Danuta H. RADOMSKI BA LL B
ADWOKAT - NOTARIUSZ
366-3875
Władza płynnie jęz. polskim, francuskim, hiszpańskim
Koresponduje z biurami adwokackimi w Polsce
164 Princess St., Toronto
Konsultacje w godz. 9-17 lub za uprzednim telefonicznym porozumieniem się

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT - NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą **SOSNOWSKI, McNUTT**
1445 Woodroffe Ave. NEPEAN (Ottawa)
TEL (613) 727-5662
Porady prawne i korespondencja po polsku i po angielsku

DENTURE THERAPY CLINIC
Jan M. Winiarski D.T.
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W - Toronto, Ont.
(Bloor Dundas Square Bldg.)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWIŃSKI D.T.
z 25-letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave
Toronto (obok kina Revue)
TEL 531-8545

H M T EAGLE REAL ESTATE WP
3290 Lakeshore Blvd W, Etobicoke, Ont M8V1M4
BARBARA KULIKOWSKA
doswiadczony pracownik w "Real Estate", zamieszkała w Scarborough, służy swoją fachową radą i doświadczeniem w zakresie sprzedaży, kupna domów i biznesów
Z KAŻDYM PYTANIEM, proszę zwracać się Z PEŁNYM ZAUFANIEM
TEL bus. 259-9231 Res 265-6714

BARBARA SAWALA
udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu posiadłości w Burlington, Hamilton i okolicach
Prosimy dzwonic
Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639-8004 - czynny całą dobę
TEL domowy (416) 632-8119
1259 Brant St., BURLINGTON, L7P 1X7

EVA Electronics
MIROSLAW STEFANSKI oferuje komputery
TEL (416) 749-7729
IBM - PC - XT COMPATIBLE
• wysokiej jakości • obsługa w całej Kanadzie • ceny nie do pobicia • fachowa porada na temat oprogramowania (software)

Andrzej z Warszawy
MISTRZ FRYZJERSTWA DAMSKIEGO
Laureat nagród w Paryżu, Wiedniu, Hamburgu, współpracujący ze słynną francuską firmą kosmetyków "PERMA"
zapra za wszystkie Panie do
HIGH PARK BEAUTY SALON
1547 Bloor St West (na zachód od Dundas)
TEL 535-6372 (bus) 767-4101 (res)

LAT CREDIT UNION
PEŁNOMOCNICTWO (POWER OF ATTORNEY)
Informujemy że Credit Union posiada uprawnienia do zarządzania majątkiem zdeponowanym w Credit Union dla osób znajdujących się czasowo lub na stałe poza granicami Kanady
• Przekazy pieniędzy właścicielom za granicą (np. do Polski)
• Prowadzenie rozliczeń podatkowych (tzw. non resident tax)
KORZYSTAJ Z NASZYCH USŁUG
220 Roncesvalles Ave tel 537-2181
12 Denison Ave tel 863-0996
2987 Bloor Str W tel 236-1225
4260 Cawthra Rd tel 848-4303

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr., suite 7
MISSISSAUGA
TEL. 828-0038

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista
Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481-1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4 151 202

APTEKI LEKARZE

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR" w gabinecie przy
190 FERN AVENUE
naprzeciwko Credit Union
TEL 532-4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 w soboty od 9 do 14
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE 160-171

Dr. MARY DONNA PIETRASZEK
młoda, polonijna lekarka, otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 TEL 763-5956
Poprzednio pracowała w St. Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd.
(Naprzeciw kościoła św. Kazimierza)
149 RONCESVALLES Ave.
TEL 536-5452
Właściciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i przesyłek do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Złota Zakonnica • Urząd Pocztowy • Sprzedaż biletów

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532-6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425-4114
(przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował w Sick Children Hospital 140-153

Dr V T BLOK
GŁOWCZYŃSKA, M A, O D
OPTOMETRYSTA
2391 - A Bloor St. W.
(Jane Subway)
TEL. 766-5580

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

DZIĘKUJE WSZYSTKIM KLIENTOM

Dzięki Wam i zaufaniu do mnie nadal jestem liderem sprzedaży, jak również w liczbie udzielonych pożyczek w Toronto i okolicy

WYPRZEDAŻ samochodów General Motor z 8,9% pożyczką

na niektóre samochody i z 500-dolarowym zwrotem fabrycznym na niektóre modele.

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję, lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę, ubezpieczenia (uwzględniając także zagraniczne prawo jazdy) Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić - 964 - 3211 lub do domu o każdej porze - 731 - 0757, podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St)

JAKOŚĆ WYGODNIE TANIO GWARANTOWANA

WYTNIJ ZACHOWAJ NOWOŚĆ WYTNIJ ZACHOWAJ

THE FIRST POST DELI

ZAKUPY BEZ WYCHODZENIA Z DOMU!

- Oferujemy doskonale wędliny - wyroby najwytrawniejszych polskich mistrzów sztuki masarskiej z Toronto ● Artykuły spożywcze i słodczyce z Polski i Europy ● Wysyłamy na życzenie nasz katalog ● Zakupy z katalogu oszczędzają czas i \$\$\$ ● Paczki w Toronto dostarczamy kurierem, poza Toronto - pocztą.

Kielbasa Polska	1 lb	2 88	Mieszanka	
Szynka Virginia	1 lb	3 40	"Wedel"	1 lb 2 88
Kielbasa			Slivki	
Krakowska	1 lb	3 22	w czekoladzie	1/2 lb 2 80
Sledzie solone			Torcik Wedla	1 szt 2 85
(kontener)	od	20 \$	Krówki	1 lb 1 71

GWARANTUJEMY ZA JAKOŚĆ WYROBÓW ORAZ USTALONE TERMINY DOSTAWY

Posredniczymy w wysyłaniu do Polski paczek standardowych, samochodów, art gospodarczych - wypróbowanym serwisem wiedeńskim

Szczegóły podane w katalogach Prosimy pisać

THE FIRST POST DELI
STN. "T" BOX 524
TORONTO, M4C 5L6

SZCZEGÓLNA OKAZJA DLA POLAKÓW Z ODLEGŁYCH MIEJSCOWOŚCI

W KANADZIE OSZCZĘDNOŚĆ CZASU GWARANTOWANA JAKOŚĆ NISKIE CENY

KOMISJA EDUKACYJNA CREDIT UNION
SW STANISŁAWA I SW KAZIMIERZA
SERDECZNIE ZAPRASZA POLONIĘ NA ODCZYT PT

FUND R.R.S.P. - FUNDUSZ EMERYTALNY
korzystna lokata gotówki w perspektywie czasu

który wygłosi p ZENON GUTKOWSKI, C A
w medziale, 9 lutego br , o godz 2 30 po poł , w dolnej sali Credit Union,
przy 220 Roncesvalles Ave w Toronto

Wstęp wolny Po bliższe informacje prosimy dzwonić
236 - 1225

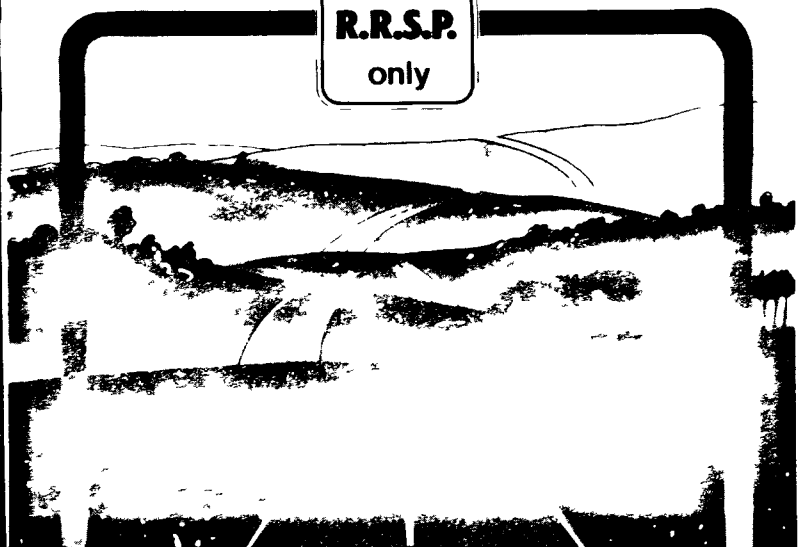
Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM

OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM
206 Beverley Str
TEL 979-9634

BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ
30 Marmaduke Str
TEL 533-9471

with
R.R.S.P.
only

CREDIT UNION SW STANISŁAWA I SW KAZIMIERZA
oferuje swoim członkom

Fundusz Emerytalny

PIENIĄDZE ZDEPONOWANE NA FUNDUSZU
WOLNE OD PODATKU WRAZ Z ODSETKAMI

UBEZPIECZONE DO SUMY \$60 000 00

WYSOKA STOPA PROCENTOWA

JEZELI ROZWAŻASZ W JAKI SPOSOB
NAJKORZYŚNIEJ ZAOSZCZEDZIC LUB OBNIZYC
PODATEK ZA 1985 ROK ZAINWESTUJ W

R.R.S.P.

ROBIĄC TO DAJESZ JEDNOCZEŚNIE
DOWÓD TROSKI O TWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ

Nie zwlekaj!

OSTATECZNY TERMIN WPŁAT ZA ROK 1985
UPŁYWA Z DNIEM 1 MARCA 1986 ROKU

Szczegółowe informacje uzyskasz w każdym z naszych biur
Przyjdź lub zadzwoń

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181
12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor Str W
tel 236-1225
4260 Cawthra Rd
tel 847-4303

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS

Jan Weinsberg

TLUMACZ PRZYSIĘGLY

38 Putman Avenue,
OTTAWA, KIM 1Z2
TEL (613) 741-8680

172 183

Campanale

REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO I SPRZEDAŻ
wszelkiego rodzaju
nieruchomości

na terenie Ottawy i okolic

Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

MATRYMONIALNE

PANNA, lat 31, 160/54, ciemno-blondynka, oczy niebieskie, wykształcenie średnie Miła i kulturalna, pracowita, gospodarna, bez nałogów POZNA mężczyznę w wieku rówieśnym do 33 lat, bez nałogów o zbliżonych cechach Listy proszę kierować na adres "Echa Tygodnia"

MM

Biurowo Matrymonialne

"SUNSHINE"

Duży wybór ofert od Pan

z Polski

Wysyłamy bezpłatnie

fotokatalogi i informatory

PISZCIE DO NAS

Box 339, Station D, Scarboro,
Ontario, M1R 5B8

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691-8789

PROGRAM RADIOWY "ECHO OJCZYZNY"

Od polednia do piątku na fali CHIN FM 100 w godz.
od 10 30 do 11 30 rano

Program prowadzi Karolina Kęsik

W programie koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski
interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St., Toronto, Ont. M6G 1B6, tel: 531-9991,
dom 247-9755.

SŁUCHAJCIE
POLSKIEGO PROGRAMU RADIOWEGO
ROZMAITOŚCI

(Polonia Varieties Program) z Buffalo,
na podziękę 12.70 od godz. 1-szej do 2-giej po południu.

Program Telewizyjny

POLONIA REVIEW

na terenie całego Toronto w każdy piątek, o godz 9 30 wiecz

W dzielnicy Parkdale - srody - 7 wiecz , piątki 9 30

i soboty 3 30

jest programem telewizyjnym Polonu
przedstawiającym wiadomości z Polski, ciekawych
ludzi, informacje o ważnych, dotyczących Polonu
sprawach

POLSKI PROGRAM RADIOWY

na stacji CJVB-1470 AM w VANCOUVER

w każdą medzielę o godz. 2.30 do 3.30 po południu

Producent JERZY KUSMIDER

Tel (603) 327-6892, Adres P O.Box 5862 Stn. "L"

Vancouver, B C V6P 6E3

Wiadomości z Polski, Kanady i świata, komentarze,
wywiady, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
koncert życzeń oraz ogłoszenia handlowe

POLONIA

PROGRAM RADIOWY STEREO

W EDMONTON na stacji CJSR FM 88

W KAŻDĄ SRODĘ OD 18 DO 19 Program prowadzi

RYSZARD MAKOWSKI

● wiadomości tygodnia ● kronika religijna ●
komunikaty organizacji polonijnych ● i życzenia na różne
okazy

Rok TYGRYSA

W numerze 125 "Echa Tygodnia" podaliśmy tabelę i daty chińskiego horoskopu. Przypomnijmy pokrótce:

Chińska astrologia liczy już 5000 lat. Dwanastu zwierząt nadało nazwy poszczególnym rocznikom. Tygrys obejmuje sobą następujące lata:

26 stycznia 1914 - 14 lutego 1915
13 lutego 1926 - 1 lutego 1927
1 lutego 1938 - 18 lutego 1939
18 lutego 1950 - 6 lutego 1951
5 lutego 1962 - 25 stycznia 1963
24 stycznia 1974 - 10 lutego 1975
9 lutego 1986 - 27 stycznia 1987

Po Tygrysie - 28 stycznia 1987, powitamy rok ZAJĄCA, ale o tym za rok, na razie, poniżej kilka szczegółów o osobowości, przeszłości i przyszłości

TYGRYSA

27 1 1902 - 29 1 1903
26 1 1914 - 14 2 1915
13 2 1926 - 1 2 1927
1 2 1938 - 18 2 1939
18 2 1950 - 6 2 1951
5 2 1962 - 25 1 1963
24 1 1974 - 10 2 1975

Tygrysa się nie gładzą, mówią Chinczyki. Na niego należy uważać, nawet jeśli się na niego patrzy, zaraz zaczyna mruzczyć. Tak zupełnie nieszkodliwe to one nie są. Na połowanie idą niecone określonym celem, nie unikają zwady - walka jest ich eliksirem życia. Tygrys jest zuchwały, ogląda się na lewo i na prawo, żeby wywęszyć zdobyc. Zabezpiecza je taki sposób postępowania przed atakiem z boku.

Urodzeni w roku tygrysa dążą bezpośrednio na górę. Chcą być podziwiani. Lecz to nie ich pracowitość, ich duchowe przymioty powodują, że ludzie ich podziwiają, powoduje to ich osobowość, ich władcze wystąpienie predysponuje ich tak wysoko. Ich autorytet budzi uznanie przeciwnika. Są bardziej otwarci dla idei rewolucyjnych aniżeli ludzie spod innego znaku. Praca księgowego będzie ich nudzić, zaś praca krawca wymaga zbytnej skrupulatności. Praca musi podniecać. Należą do ludzi, którzy chcą poszukiwać, rozwiązywać, walczyć. Wiele osób spod tego znaku jest inżynierami, jeźdźcami wysigowymi, żołnierzami, przedsiębiorcami i politykami. Połowy nie robią tygrysy nigdy, zawsze idą na całe. Podziw, który im towarzyszy powoduje, że stają się prozni. U kobiet przeradza się to w manię strojenia się, u mężczyzn w arogancję.

Większość tygrysów przyjmuje podziwianie jako dar od Boga i zgodnie z tym postępują. Są znakomitymi przełożonymi, niepowtarzalnymi kolegami. Podziw jest ostrogą do nowych czynów. Nie koniecznie jest błędem, że tygrys zawsze jest przeciwko czemuś. W niektórych przypadkach starają się poprawić to, co jest na świecie złe, mogą walczyć na śmierć o wypieranie niesprawiedliwości. Walczą także przeciwko złym kapitalistom, jest jednak możliwe, że w tej walce sam staje się kapitalistą. To jest to podwójne oblicze jego duszy.

Tygrysa można pokonać tylko dużą porcją uporu. Dotyczy to także miłości. Tygrysy polują na swoją ofiarę tak długo, dokąd ta nie jest zmęczona i prosi o łaskę. Są one wytrwałe, ale pozwolą się także przekonać. Często tracą ochotę na to, co przedtem było istotne. Tygrysy lubią zmiany w pracy, idealów i także w miłości. Dlatego też trudno się dziwić, że ludzie urodzeni pod znakiem tygrysa często

rozwodzą się. Proszą być, nawet po rozwodzie, dobrymi przyjaciółmi. Często przyjmują na siebie różne ciężary, którym nie dają rady w związku z czym mają poczucie winy.

Ładne kobiety spod znaku tygrysa, które wczesnie wychodzą za mąż, orientują się szybko, że miłość unieszczęśliwia. Za moment widzą, że za następnym rogiem czeka inny, który może więcej zaoferować. Wpadają więc z jednej miłości w drugą. Ten najlepszy związek zepsuje się, bo stale znajduje się innego, który robi lepsze wrażenie jak poprzedni.

Niektóre tygrysy stają się dopiero rozsądne w drugiej połowie życia, a niektóre nigdy. Niektóre po zdobyciu wielu doświadczeń przysiadają spokojnie. Jeżeli ktoś wiąże się z tygrysem, musi go stale pilnować, jeśli spuści go z oczu, to może pojsć i nigdy nie wrócić. Partner tygrysa w małżeństwie najbardziej lubi jego temperament oraz zdolność wycucia wszystkiego co innym kłopoty przynosi.

U ludzi spod znaku tygrysa wiele zależy o jakiej porze zostali urodzeni. Dzieci urodzone w nocy są bardziej zrównoważone i weselsze jak ich siostry czy bracia urodzeni w południe. Dzieci południowe są mniej spokojne i działają bardziej pobudliwie. Nocne dzieci mają swoją siłę, łatwo napotykać się na swoją zdobyc.

Tygrysy są dzielnymi towarzyszami, ale stale szukają ryzyka i stąd grozi im niebezpieczeństwo. Muszą się zmuszać do tego, żeby rozważnie przemyśleć zanim zechcą coś zrobić - ale który z tygrysów może być spokojny w tym niespokojnym świecie.

Jak wychowywać dzieci spod znaku tygrysa?

Dzieci urodzone w roku tygrysa są radosne. Rodzice szybko się przekonają, że do nauki specjalnie się nie przykładają, jednak świadectwa szkolne mają dobre. Jest to wynikiem ich zdolności i łatwego przyswajania wiedzy. Są lubiani przez kolegów, ich inicjowanie coraz to nowych zabaw zachwyca dzieci. Ale jeśli je coś dotknie, wtedy wpadają w furję, trudną do opanowania. Dzieci urodzone pod znakiem tygrysa chętnie biorą udział w bójkach, ale bardzo szybko skłonni są do pogodzenia. Są one trudne, ale dobry przykład rodziców przyjmuje bardzo szybko.

Tygrys od barana do ryby

Baran - tygrys (21 3 - 20 4) szturmują i naciskają, mają w sobie coś z samolotu myśliwskiego, który chciałby przerwać barierę dźwięku. Są także bardzo zdecydowani w miłości.

Byk - tygrys (21 4 - 20 5) polują często na złoto i trwałe wartości, są wrażliwi, ale dlatego też częściej wpadają w złość. Jako współpartnerów, jeśli się je zrozumie, łatwo je oswoić.

Bliźnięta - tygrys (21 5 - 21 6) wchodzi z pełną odwagą między ludzi i śmiałość ta powoduje, że osiągają szczyty kariery. Ich odszkodowanie w razie rozwoju jest wysokie.

Rak - tygrys (22 6 - 22 7) są tacy jak mówi chińskie przysłowie: wkradają się i nie chcą by ich widziano. Raczej można je oswoić, ale mieć się na ostrożności przed ich pazurami.

Lew - tygrys (23 7 - 23 8) często darują swoją ostatnią własność. Bieda jednak temu, kto zrani ich królewską dumę. Wtedy ryczą tak, że ściany drżą. Należy je od

czasu do czasu pogłaskać, ale nigdy nie przeciwstawiać się.

Panna - tygrys (24 8 - 23 9) więcej pracują głową aniżeli siłą. Dlatego też te tygrysy osiągną najwięcej. Wiele z nich będzie pracować na piętrach szefów.

Waga - tygrys (24 9 - 23 10) są przeważnie trochę niepewne, ponieważ leżący w naturze pociąg do starca zostanie przez równowagę wagi osłabiony. W małżeństwie muszą od czasu do czasu urwać się ze swojej klatki.

Skorpion - tygrys (24 10 - 22 11) są trochę dzicy, ale kto potrafi je oblaskać, ma wiernego przyjaciela. Lecz to poskromienie nie trwa długo, bo od czasu do czasu pokazują jednak swoje pazury.

Strzelec - tygrys (23 11 - 21 12) są najtrudniejsze do złapania. Kochają wolność, w dzungli miłości nie powstrzymują siłą.

Koziorożec - tygrys (22 12 - 20 1) są to twarde i stale walczące typy. Jeśli coś wbija sobie do głowy, muszą to przeprowadzić. Nieraz jednak rozsądek potrafi je przekonać.

Wodnik - tygrys (21 1 - 19 2) mają rewolucyjne idee, które chcą zrealizować. Ich poczucie sprawiedliwości jest przysłowiowe, co nie wyklucza, że często się przekomarzają.

Ryby - tygrys (20 2 - 20 3) reagują uczuciowo. Proszą grą, osiągając to, co inni osiągną ciężką pracą. Są bardzo lubieżni.

Partner tygrysa

Szczur usiłuje podstępem zdobyć to, co tygrys elegancją, wdziękiem. Jeśli spotkają się razem, dochodzi do roznicy zdań.

Bawół ma bardzo sangwinistyczny temperament. Tygrys musiałby się bardzo zmienić, aby spójność bawoła nie wyprzedzała go z równowagi.

Tygrys między sobą mogą być prawdziwie pieszczące się koty, gdyby tylko nie miały takich ostrych pazurów, którymi wspólnie chcą nadawać ton.

Zając umie się przypodobać tygrysowi. Jego miękki sposób bycia stoi w sprzeczności z twardym chwytem tygrysa, ale jest znane, że sprzeczności przyciągają się.

Smok w wielu dziedzinach przewyższa tygrysa. Jednak nie dają odczuć tej przewagi. Tygrys to lubi i stąd może być zupełnie dobry związek.

Zmija przeciwstawiają siłę tygrysa sporą porcję mądrości. To nie stwarza dobrej sytuacji i może prowadzić do dużych rozbieżności.

Kon odpowiada mu pełen ryzyka temperament tygrysa. Oni się uzupełniają, a tygrys jest posłuszny. Daje to gwarancję trwałego, dobrego współżycia.

Koza łatwo się podporządkuje, lecz chce krytyki. Tygrys szybko jej wybije z głowy. Dlatego też łatwo dochodzi do nieporozumień, lecz koza jest bardzo chwiejna w swoich racjach.

Małpa chętnie robi sobie zarty także z tygrysem, który ten na początku przy-

muje z humorem. Jak tylko małpa przebierze miarę, konczy się dobroć tygrysa.

Kogut posiada tę samą dumę co tygrys. Łatwo dochodzi do nieporozumień, lecz właściwymi argumentami ten wyniosły tygrys daje się przekonać.

Pies umie się podporządkować, jeśli pozna się na wartości partnera. Przy boku psa, tygrys z czasem staje się spokojniejszy i zrównoważony.

Świnia nie posiada temperamentu tygrysa, wyrównuje się to jednak poprzez uprzednio prowadzone rozmowy. Czy tygrysowi to wystarczy?

Los tygrysa

Po młodości wpada tygrys w różne burzliwe sprawy, umie je jednak sprytnie wymijać. Niejednokrotnie własny temperament płata mu figle. Jedyną radą na to, mieć się stale na baczności. Dla tygrysa życie jest walką, a to znaczy pełne ryzyko - czasami aż do późnej starości.

W roku małpy (1980, 1992) tygrys robi duże skoki. Skacze z osiągnięcia na osiągnięcie, może przeoczyć jednak przepaść, do której może wpasć.

W roku koguta (1981, 1993) uderzają tygrysy głową o ścianę. Są otoczeni wrogimi wpływami. Jeden wypadek przyniesie duże straty.

W roku psa (1982, 1994) czeka go sytuacja, w której się odpręży. Tygrys się uwolni. Duże osiągnięcia są pewne.

W roku świni (1983, 1995) tygrys zakwitnie, będą rosły finanse i uznanie. W miłości będzie dużo głośkany.

W roku szczura (1984, 1996) muszą tygrysy sięgnąć do oszczędności. Dzieje się bardzo mało i to denerwuje tygrysa.

W roku bawoła (1985, 1997) tygrysy powinny schować się głęboko w dzunglę. Ze wszystkich stron grozi mu niebezpieczeństwo.

W roku tygrysa (1986, 1998) tygrys przygotowuje się do skoku w przegrodę. Ma szczęście, bo wszystko uda się dobrze. Biorącym udział w nagonce skonczyły się argumenty.

W roku zająca (1987, 1999) nadejdą dobre czasy dla tygrysa, może nareszcie osiąść. W miłości usmiechnie się do niego szczęście, a i pieniędzy los nie poskąpi.

W roku smoka (1988, 2000) będzie tygrysowi dobrze, wiele burzliwych dni ominie. Nadal jest na drodze w górę.

W roku zmiły (1989, 2001) niespokojna krew tygrysa będzie go popychała tam, gdzie potrzebni są typy skłonne do walki, lecz zasadzki uniknie.

W roku konia (1990, 2002) tygrysy nie mają powodu do obaw. Z żelazną wolą będą się posuwać do przodu i będą mieć osiągnięcia.

W roku kozy (1991, 2003) tygrysy wyłamią się. Nic nie będzie w stanie ich zatrzymać, jeżeli poczują jakąś zmianę. A rok ten będzie dla tygrysów bogaty w zmiany.

ZABAWA SZKOŁY POLSKIEJ

im. Adama Mickiewicza

Gm. 1. Z.N.P. w K.

Koło Rodzicielskie i Klub Absolwentów VIII Klasowej Szkoły Polskiej im. Adama Mickiewicza zaprasza członków, Rodziców, Sympatyków oraz młodzież na ZABAWĘ TANECZNĄ dnia 1 LUTEGO 1986 r (sobota) o godz. 8 wiecz., w sali kościoła Sw. Stanisława 12 Denison Ave., Toronto. Do tanca przygrywać będzie dobrorowa orkiestra "Les and The Music Master" (Previously "Orkiestra Leszka"). Kanapki, ciasto i kawa w cenie biletu. Wstęp dorośli \$ 7 00, młodzież \$ 5 00.

KIEROWNICTWO SZKOŁY

Zespół piłki siatkowej

POLONIA

SERDECZNIE ZAPRASZA

na doroczną zabawę taneczną w ostatnią sobotę karnawału,

1-go lutego 1986, w górnej sali Credit Union,

220 Roncesvalles Ave., godz. 8 wieczor

GRA GRUPA ROCKOWA FORUM

Bilety w cenie \$ 12 do nabycia przy wejściu

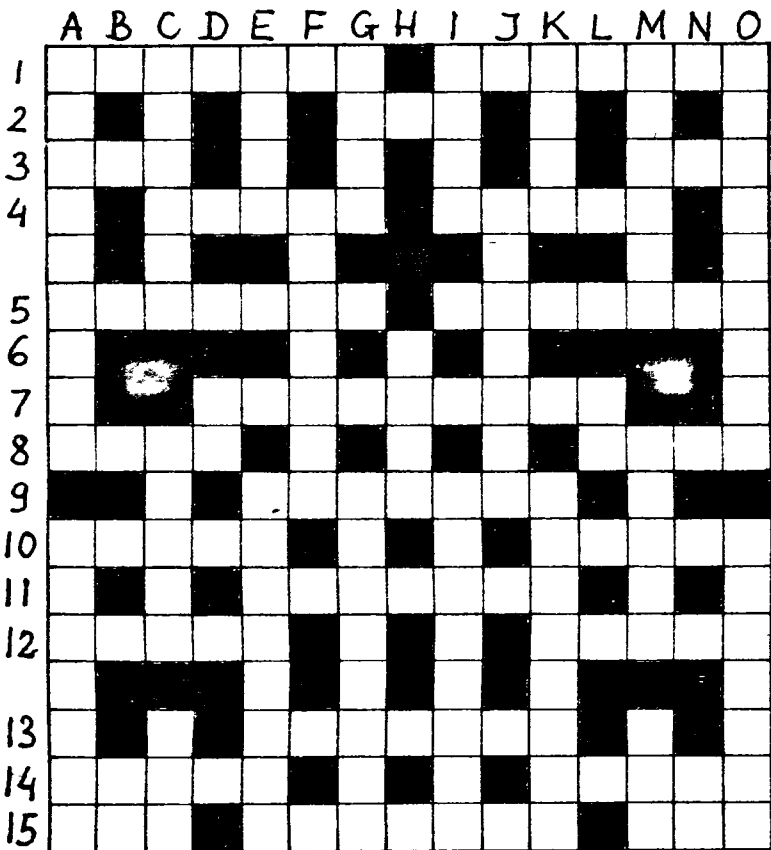
KRZYŻÓWKA WŁASNA Nr 172

POZIOMO

- 1 A struktura tkaniny rachunek
- 1 I przy butach kwaterzysty
- 2 G służący do młocki
- 3 A uosobienie sprytu u Lafontaine a i Krvlowa
- 3 M utwor powtorzony w czasie koncertu
- 4 C wolnomularz
- 4 I typ powozu
- 5 A transatlantyk zatonął po zderzeniu z gora lodowa
- 5 I lampka oliwna
- 7 D niepozorny kwirek
- 8 A wodni lub małżenka
- 8 L wenecki dostojnik
- 9 E atrakcyjna doległosc
- 10 A aktor amerskanski rola w Prze minęło / wiatrem
- 10 K w filozofii rozum kosmiczny rabso

- 11 E drapieżnik z rodziny łasicowatych
- 12 A-grupy wyznaniowe oderwane od macierzystych
- 12 K insekty
- 13 E krolestwo w południowej Afryce
- 14 A wielki poeta włoski
- 14 K kraj z cedrem w podle
- 15 A stopien oficerski w sultanskiej Turcji
- 15 E drapieżniki z rodziny psow
- 15 M keshwe owady

- 1 O kontrola
- 4 F rzeka w Ameryce Łacinskiej
- 4 J gramofon
- 6 H zbudowana przez Noego
- 7 D paramilitarna organizacja III Rzeszy
- 7 L litery przed datami naszej ery
- 8 C złowił frajer złotą rybke
- 8 M rzymska-rozrywka kulinarno-erdtyczna
- 9 E atenski wodz i mąż stanu
- 9 G wymiana poglądów
- 9 I francuski polityk republikanski po upadku II Cesarstwa
- 9 K etylowy i metylowy
- 10 A gminna restauracja
- 10 O przeszłosci
- 13 C kwas rybonukleinowy
- 13 M lud południa Nigerii
- 14 B symbol chem srebra
- 14 N tuz

Nr 171

PIONOWO

- 1 A dobroczynca
- 1 C los / przeznaczenie u muzułmanow
- 1 E tatarska wies
- 1 G dwunaj forma przecznościowa wacpian
- 1 I mirtka smochodow
- 1 K ogon sukni
- 1 M paleontolog amerykanski XX wieku

ZŁOTY MEDAL POLSKI NA OLIMPIADZIE BRYDZOwej - R 1984

Jedną z drużyn, które w czasie Olimpiady posługiwały się bardzo sztucznym systemem licytacji była doskonała drużyna Danii. Spójrzmy na licytację z meczu Dania - Kenia i na znaczenie poszczególnych odzywek

Dealer North
Vul E-W

♠ 5
♥ 543
♦ 10743
♣ 1094

♠ J1084
♥ KJ6
♦ K
♣ A8732

N
♦ KQ63
♥ 9872
♦ 862
♣ J6

W E
♠ A972
♥ AQ10
♦ AJ95
♣ K5

NORTH
Hulgaard
Pass (1)
3♦ (2)
4♦ (4)
4♥ (4)
5♦ (4)
5♣ (4)
6♦

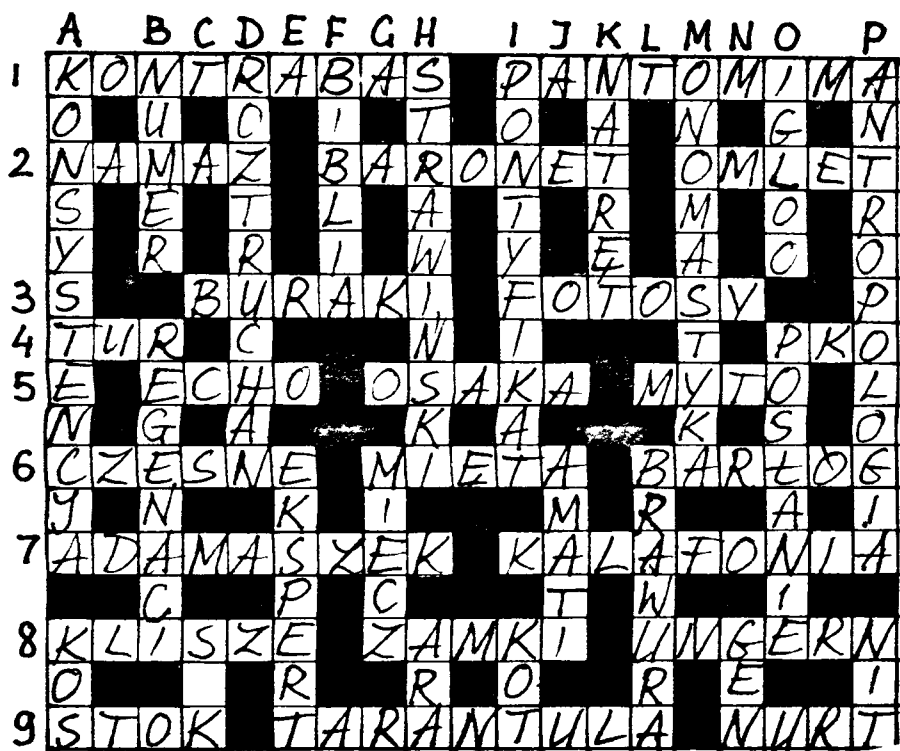
SOUTH
Schou
2NT (2)
3♣ (3)
4♦ (4)
5♦ (4)
5♥ (4)
5NT (5)
6♦

- (1) PAS oznacza mam conajmniej 8 pkt i 4 szt pików
 - (2) S posiadam 16+ pkt i również 4 lub więcej pików
 - (3) N moje otwarcie (pasem '1') jest minimum, ok 12 pkt
 - (4) S wie, że piki będą atutem ale chce być deklaratem więc licituje pik
 - (5) następuje seria odzywek kontrolnych
- S mam asa karo
N mam asa lub króla kier
S mam króla trefl
N mam króla karo
S mam asa kier

Z rusza kier do waleta ze stołu Po zgraniu króla karo idzie walet pik, który się utrzymuje Małe pik ze stołu, dama od W i as Dalej karo, przebite na stole i 3 trefl do króla w ręku Znow karo przebite na stole ostatnim atutem I co dalej? Sytuacja jest trudna wiadomo, że E miał 4 piki i 3 kara, ale ile trefli i ile kier? Deklarant musi wybrać jedno z dwóch założeń jeśli W ma 3 trefle i 3 kiery to wystarczy zgrać asa, króla i przebić jedno trefl co wyrobi trefle które będziemy grać do chwili gdy W wsłuzdzi atutem Oddamy tylko to jedno atu albo, liczymy na 4 kiery i 2 trefle W Koniec rozgrywki byłby ten sam

Deklarant szczęśliwie wybrał tę drugą alternatywę i zrobił trudnego szlemika Pokazałem tę rękę nie po to aby Czytelnicy zechcieli stosować podobne licytacje lecz po to aby pokazać do jakiego stopnia trudności licytacji i rozgrywki można doprowadzić naszą ulubioną rozrywkę Jest rzeczą zrozumiałą, że na poziomie mistrzowskim gracze śrubują licytację do maksymalnych granic możliwości Nie zdaloby się to na wiele, gdyby w parze z tym nie szła rozgrywka, doprowadzona do perfekcji

Popatrzmy na powyższe rozdanie jesc e jeden raz, ale juz naszymi własnymi oczyma Jakbyśmy to zaliczytawali? P chyba otworzy 1 trefl a S odpowie 1 pik N powinien podskoczyć do 3 pik a S zapytać o asy Gdy zobaczy, że mamy wszystkie asy może zaryzykować szlemika, ale musi się liczyć z koniecznością przeprowadzenia rozgrywki na poziomie równie wysokim jak mistrz Danii no i równie szczęśliwym

horoskop

30.I. - 5.II.

W pierwszej dekadzie lutego czekają Cię spotkania których nie należy opuszczać ani lekceważyc. Później juz nieco spokojniej choć licznych zajęć nie zabraknie. Trochę Ci w tym będzie przeszkadzać nowy obowiązek łączący się z kims kto teraz właśnie będzie potrzebował Twojej pomocy. Pod koniec tygodnia staniesz przed problemem który spadnie na Twoją głowę dość nieoczekiwanie. Szybko zorientujesz się że nie będzie tak trudny do rozwiązania jak na to wskazują pozory.

Znak przychylny Lew unikaj Panny. Dzień ważny czwartek liczba 8.

To może być bardzo ważny tydzień dla Ciebie. W każdym razie będzie to okres w pewnych sprawach przełomowy! Ich przebieg w dużym stopniu będzie zależał od Twojego postępowania i decyzji jakie podejmiesz. A sytuacji takich nie zabraknie. Trzeba będzie dokonać wyboru jak postępować dalej i zdecydować o niejednej istotnej sprawie! Wiedząc co Cię czeka nie działaj pochopnie i staraj się dobrze rozwiązać każdą sprawę na jaką się teraz natknesz.

Znak ważny Panna unikaj Lwa. Dzień przychylny niedziela liczba 3.

Najpierw będą dni spokojne i bez kłopotów. Potem spotkanie w liczniejszym gronie. Dopiero w połowie miesiąca sprawy nabiorą ważności. Najwięcej uwagi skupi jednak na sobie ostatnia dekada miesiąca. Wówczas mogą zapasć decyzje których znaczenie dla Ciebie będzie bardzo istotne. Ponadto jakies nieoczekiwane wiadomości. One sprawią że Twoje postępowanie ulegnie dość radykalnie zmianom. Ogólnie rzecz biorąc będzie to miesiąc który uznasz za przychylny.

Znak przychylny Rak unikaj Bliźniąt. Dzień ważny piątek liczba 9.

Nadchodzący okres będzie wymagał od Ciebie skupienia uwagi na wszystkich bieżących sprawach. Niczego nie będzie można odłożyć na później ani potraktować powierzchownie. Wszystko będzie ważne! Jeśli potrafisz właściwie ocenić tę sytuację wybrniesz sukcesy nie kazań sobie długo czekać. Przed Tobą dni dobrych szans i powodzenia. Trzeba na nie umiejętnie zapracować. Bierzynnie czekając wiele nie osiągniesz. A widoki są bardzo dobre!

Znak miły Bliźnięta unikaj Barana.

Spotkanie w gronie znajomych i przyjaźni okazuje się istotne. Nie tylko ucieszysz Cię sam fakt owego spotkania ale i to że osoby z którymi będziesz rozmawiać okazują Ci wiele sympatii. Późniejsze dni tygodnia pod znakiem licznych zajęć i obowiązków. Niektóre z nich nie wzbudzą Twojego zachwytu przede wszystkim dlatego że zajmą bardzo dużo czasu a ten potrzebny Ci będzie i na inne sprawy jakim zechcesz się poświęcić. Spietrzyj się to wszystko ponad miarę.

Znak zycziwy Rak unikaj Byka. Dzień ważny sobota liczba 2.

Dobrze! I to właśnie w każdej sytuacji! Czy to na zimnym urlopie czy juz w samym srodku spraw w wodowych lub społecznych sporo szans na powodzenie a także na zajęcie się sprawami które będą Ci odpowiadać. Wejdiesz w ten tydzień z energią w dobrym nastroju i z ochotą do działania. Nowe pomysły też będą działyć stale na podporządku. Az zadziwisz otoczenie! Pod koniec tygodnia spotkanie które przyniesie sporo nowosci. To Cię zainteresuje szczególnie.

Znak warty uwagi Baran unikaj Byka. Dzień sroda liczba 7.

W miarę spokojnie choć nie bez interesujących przyczyn. Początek tygodnia to dni dla Ciebie szczególnie ważne. Niektóre spotkania i rozmowy przeprowadzone w tym okresie sprawią Ci nieukrywana satysfakcję a słowa kogoś z kim poważnie się liczysz będą dużą pociechą! Czekają Cię też w tym miesiącu poważne obowiązki za wodowe i być może społeczne. Jedne i drugie trzeba potraktować poważnie i z poczuciem odpowiedzialności. Niektóre sytuacje prywatne bliskie Twemu sercu wrozą sporo dobrego.

Znak miły Ryby unikaj Wodnika. Dzień sroda liczba 8.

Nadchodzący okres będzie wymagał od Ciebie poważnego przemyślenia postępowania. Musisz działać na myślenie i bardzo uważnie. Mogą bowiem teraz spaść na Twoje barki sprawy których załatwienie nie będzie sprawdzianem Twoich talentów i przemyślenia. Czekają też w tych dniach kilka spotkań których wynik może mieć istotny wpływ na Twoje dalsze plany tak zawodowe jak i społeczne. Niemalże też znaczenie będzie miało Twoje postępowanie w sprawie o znaczeniu ogólniejszym. Znak którego przychylności będzie Ci miła Wodnik unikaj Ryb. Dzień wtorek

Ten tydzień może się okazać bardzo przychylny. Jeśli masz w planie jakiś wyjazd będzie to czas niezwykle udany! Ale i na miejscu możesz liczyć na sukcesy i sytuacje które przyniosą Ci niejedną satysfakcję. Szczególnie udana okazuje się pierwsza połowa tygodnia. Jeśli więc masz coś ważnego do załatwienia staraj się zmieszczyć w tym właśnie terminie. Będzie większa szansa na powodzenie! Kilka spraw ważnych a nie nowych też ułoży się w tym okresie po Twojej myśli.

Znak zycziwy Skorpion unikaj Koziorożca. Dzień poniedziałek liczba 2.

Pierwsza część tygodnia to przede wszystkim wydatki i bicieganina wokół spraw pilnych i koniecznych do załatwienia. Ponadto dla wielu osób spod znaku Koziorożca będzie to okres spotkań i rozmów. Później tempo zajęć i obowiązków nieco zelżeje. Dopiero pod koniec tygodnia sprawy się spietrzyą. Czasu zabraknie braku wac a zobowiązania towarzyszyć będą się mnożyc. Wszystko to okaże się do zniesienia przyczyną niejednej satysfakcji i uznania dla własnego postępowania.

Znak dobry Koziorożec unikaj Strzelca. Dzień niedziela liczba 9.

Możesz liczyć w tym tygodniu na to że niktore Twoje sprawy osobiste koło których krzątasz się juz od jakiegoś czasu uda się wydatnie pchnąć naprzód. Sama ta świadomość dobrze wpłynie na Twój nastrój i poprawi humor. W kręgu spraw zawodowych też nie zabraknie zajęć a Twoja obecność potrzebna będzie w niejednych dość ważnych okolicznościach. Będziesz mieć okazję błysnąć wiedzą i obecnym w sprawach które wówczas będą na pierwszym planie zainteresowania.

Znak sympatyczny Skorpion unikaj Wagi. Dzień sobota liczba 6.

Nie będzie powodów do narzekania! Juz od pierwszych dni tygodnia pojawi się sporo różnorodnych spraw a Ty znajdziesz się w samym srodku. Taka sytuacja będzie Ci odpowiadała bowiem sprawy choć absorbujące okazują się warte uwagi i wysiłku. Również niejedno spotkanie w tym miesiącu częściej wcale nie zaplanowane przeżyjesz w sposób który Ci pozostanie w pamięci. W pracy też nie będziesz narzekać na nudę czy monotonię.

Znak przychylny Waga unikaj Strzelca. Dzień wtorek liczba 4.

SPORT

Na zdjęciu Zbyszek z żoną Wiesławą, córką Karoliną 8 lat i synem Tomaszem - 10 miesięcy w swoim mieszkaniu w Rzymie (Fot. Oliviero)

Zibi ZAPOWIADA ODEJŚCIE

Zbigniew Boniek, najlepszy polski piłkarz ostatnich lat, znowu jest na wysokości. Jego nowy klub Roma, po nieźwidytnym starcie z Interem, nie ustępuje polu największemu peanikowi do tytułu mistrzowskiego turynskiemu Juventusowi. Ostatnią meczem Roma podjął w bitwach którego gra Maradona. Nasz piłkarz strzelił drugą bramkę spotkania. Docenił to także były szef Godfather Juventusowi czyli prezes koncernu Fiat Giovanni Agnelli. Wręczył on swojej drużynie pamiątkowe złote wisioriki z zdobyciu Pucharu interkontynentalnego, nie zapomnieli także o Zibim, chociaż już w klubie go nie było. Boniek otrzymał także złoty wisior, wkład jego w sukces Juventusowi był bowiem ogromny. Prezentuję dziś wypowiedź Bonika dla włoskiego pisma "Resto del Carlino" i także jego rozmowę z Andrzejem Percosiem, bardzo utalentowanym dziennikarzem sportowym z kraju, który wraz z Romkiem Hurkowskim napisał książkę o Bonku (S).

Zbigniew Boniek jest jednym z największych mistrzów nowoczesnej piłki nożnej. 29 lutego urodzony w Bydgoszczy 3 marca 1956. Przybył do Włoch latem 1982. Juve kupił go od Widzewa, weryfikując przetransz. Trzy sezony w bitwach było czynnikiem przyniosły triumfujacy bilans, mistrzostwo Włoch, Puchar Mistrzów, Puchar Pucharów, Puchar Włoch i Super Puchar. Praktycznie wszystkie

O JUVE

Jestem zadowolony ze zwycięstw Juventusowi i cieszę się razem z kolegami z boiska wczoraj i przytoczmi dziś. Często rozmawiam z nimi przez telefon. Wiem, że mają nadzieję na akumulatory i grają świetnie. Nie żałuję tego, co zrobiłem, udzielił im wsparcia. Romę i od szedłem z podniesioną głową. Gdybym w Romie miał walczyć o utrzymanie się w lidze, też byłbym zadowolony. Jeśli chodzi o brata czarnych (Juventus), lepiej zmienić temat, ale wierzę, że już wystrzelił. Kto odrobił tyle punktów?

O AGNELLIM

Dzięki jego pozycji i tak wysokie są loty Juve. Nie chcę przez to powiedzieć, że kupuje sędziów, byłoby to niezgodne ze stylem środowiska, w którym się obracam. Jego docinki nigdy mi się nie podobają, nigdy nie puszczałem ich płazem.

Dla mnie byłam pięknością noży. Z młodością i Platinim Juve wygrał w Europie, podzielił się z ludźmi pięknymi tylko w dzień wygrał mistrzostwo Włoch i tyle. Zagrał meczem dostaw w skórę.

O LAUDRUPIE

Mój spadkobierca i następca. Znikomy piłkarz. Zycze mi wszystkiego, dobił. Nie żałuję wygrał z Juve kilka meczów z rzędu, dzięki więc jeszcze do tego dojdzie.

O HEYSEL

Oczywiście pamiętam tę noc i wszystkie komentarze, wszystko, co było potem. To nie zawodnicy są odpowiedzialni za to, co się stało. Obecnie wychodzimy na boisko, otoczeni kordonami policji i psami. Nie jest przyjemnie grać w takiej scenie. Piłkarz nożny jest chory. Może wyzdrowieć wówczas, gdy wszyscy także i krytykujący, wezmą się za ręce i wspólnie oczyścza atmosferę.

O PLATINIM

Wspomnę to, co powiedział mi przyjeździe Platinim. **Wc Włoszech nie akceptuję się porażek, od razu jest dramat.**

W stosunku do Platini, co też mihi pretensje wszyscy włączają z Agnelli, ale w końcu to on miał rację. W niedzielę byłem w Avellino, gdzie po 0:1 chciało złożyć trenera, niewyświadczony, ponieważ ziomu ewidentnie. Czy to logiczne, czy to ludzkie?

O PIENIĄDZACH

Kiedy Platinim zaczął płacić, że miło mi było, dano mi tyle, ile żądał. Teraz już żubi bardzo dużo i jestem zadowolony. Tym niemniej, czasem się budzę w nocy i myślę, przesiaduję, że dupka i rzucę piłkę i żyję jak człowiek normalny. Potem przeważnie piszę. Powie, kto z konta w banku, ale to nie to. Mam już wszystko, co chciałem mieć.

O VIOLI (prezesa Romy)

Scenarzysta Violi, chciał mi powiedzieć w Romie. Ja go szanuję, bo zachowuje się wobec mnie bez zrzutów. Nie docenił mi, jak poprzedni patron.

O ROMIE

Nie jestem zespołem, który może być mistrzem Włoch. Zawsze twierdziłem, że stac nis na występy w Pucharze UEFA, ale trudno do tego przekonać lu-

dzi. Wszyscy tu zają pod presją Juventusowi, który jest smiertelnym wrogiem Romy. Gdyby w niedzielę Juve przegrał z Torino, nikt nie zrobiłby problemu, a nie szło nokautu w Avellino. Ale oni wygrali i nad nimi odbył się proces.

O FALCAO

W Romie nikt ze mną o nim nie rozmawia. Ja też nie podnoszę tego tematu. Dużo bardziej wszyscy żują trenera Liedholma. To problem mentalności Włochów. Trzeba sportowej złości, aby wygrać, nie witać wrzasku do tego, co mięło. Dla zawodników Romy punktem odniesienia jest wygrać, każdy dzień ty się, nie, ale nie można poddać się tej presji. Możemy być w sędzi, czołowce Włoch, ale trzeba myśleć mniej o Juve, więcej o innych.

O MS

W Meksyku trzeba będzie zgrać do brzo w pierwszej rundzie, potem się zobaczy. Teoretycznie powinniśmy dojść do półfinałów. Jest w Polsce jeden bardzo dobry chłopak, nazywa się Jim Urbain. Piłkarski fenomen, ale do 1990 roku nie może wyjechać z kraju.

O PRZYSZŁOŚCI

Po Meksyku będę chciał zjechać, walczyć w reprezentacji Polski, bo nie czuję się na siłach ciągnąć ten wózek do 1990 roku. Pomówię o tym w PZPN. Myślę, że mnie zrozumieją.

O ŁAWCF TRENFRA

Po zakończeniu kariery, chciałbym zostać trenerem w Polsce lub we Włoszech. Oczywiście, tu żubi się lepiej. Będę na pewno trenerem nowoczesnym. Ale pracując tu, miałbym ciężkie obawy przed dymisją po trzech kolejkach.

O KSIĄŻKACH

Lubię czytać i wiedzieć o wielu sportowcach. Także sam piszę. W Polsce opublikowali książkę opisaną moją piłkarską karierę. Jeden z włoskich wydawców chciał ją tu opublikować, ale się nie zgodziłem. To jest książka dla Polaków. Tu by się nie podobali.

O DZIENNIKARZACH

W Turynie są bardziej chłodni, żują, żują, to co piszą. W Rzymie są bardziej kibicami. Nieprawdę kochają zespół, uczestniczą w jego życiu. A w okolicy

wszyscy dziennikarze sportowi mają jedną ideę: zbytnio przesadzają.

Rozmowa ze Zbigniewem BONKIEM

- I ubisz czasami pomarzyć?

Nie tylko lubię, jestem przekonany, że marzenia wiele mi w życiu pomogły, w sporcie do dziś.

Wciąż wyobrażasz sobie Stadion Azteków 29 czerwca 1986 roku, finał Mundialu, a w nim reprezentacja Polski?

Za dużo dobrze pamiętam! Ostatni mecz w reprezentacji w największym spotkaniu polskiego futbolu? Nie, to chyba niemożliwe.

Nie nie rozumiem, ostatni występ?

Doszliśmy z żoną do wniosku, że w Meksyku zakończę reprezentacyjną karierę.

Czuję jakiś podstęp, albo zwykłą koterię, jak Bonka poproszą, to może jeszcze zagra, przecież ty będziesz miał dopiero 30 lat!

Dopiero 30, albo już 30. W Polsce nie wiadomo dlaczego, jest to wiek, od którego rozpoczyna się sportowa emerytura.

Teraz rozumiem, przestraszyłeś się komentarzy po występie Władysława Zmudy w meczu przeciwko Włochom?

To jest dla mnie zupełnie niezrozumiałe, można mieć ogromny dorobek, wciąż grać bardzo dobrze i wystąpić, jedno złe podanie, i już usłyszysz, no, tak strasznie, nie, idź.

I nawet ty się boisz takich opinii?

Nie, to nie tak, już budziło, dawno temu powiedziałem, że nie dopuszczę do sytuacji, aby na stadion przyszedł facet ze strzelbą i w ten sposób rozwiązał problem z zakończeniem sportowej kariery Zbigniewa Bonki. Po prostu skończy się pewien rozdział polskiej piłki. Tak słyszałem, również trener Piechmieczek z imieniem, odejść z zespołu. Byłem na dwóch Mundialach, nieprzewidywalnie, będę na trzecim Włoszech.

Właśnie o tym chciałem z tobą rozmawiać, Mundial od środka, to hasło wywołać?

Przede wszystkim od wewnętrznie widzieć, o tym impreza. To było pierwsze zwycięstwo, gdy przyjechałem do

Argentyny. Tak się złożyło, że cztery lata wcześniej patrzyłem w telewizor i te wszystkie mecze światowej piłki, cały ten show, wydawał mi się całkowicie inny. W 1978 stałem obok tych samych zawodników, gdy grał nożny hymn i wtedy oni i także impreza wydali mi się normalni.

Tak od razu nie stanąłeś obok nich?

To było kolejne zwycięstwo. Liczyłem na miejsce w podstawowym składzie?

Oczywiście! Przecież stałem we wszystkich sparingach, meczach towarzyskich. Tuż przed międzynarodowymi spotkaniami z RFN pokonaliśmy prowincjonalny zespół argentyński, bodaj 10:0, strzeliłem trzy albo cztery gole. Byłem pewny, że zagram.

Gmoch cię nie lubi?

Nie, to nie to. Od początku czułem w drużynie dziwną atmosferę wokół siebie, szybko zdałem sobie sprawę, że nie jestem akceptowany. Początkowo nikt tego nie ujmował, ale wreszcie po drugim meczu podziś, zebraliśmy pidły słowo. Boniek nie może grać z Devisą.

Podobno i ubanski poparł cię wtedy?

Tak, Włodek, który również nie grał, co dla mnie było ogromnym zwycięstwem, miał w zespole wielki autorytet. Po widzeniu wtedy, że to wydumany problem, po prostu bzdura, może grać i Boniek i Devis.

- A co na to trener?

Gmoch był w bardzo trudnej sytuacji w zespole, znajdował się zawodnicy, nie wiele od niego młodszy, którzy razem z nim występowały na boisku. Miał ogromny wpływ na Gmocha. Pamiętam, że byli to piłkarze światowej klasy.

Tymczasem prasa przekonywała opinię publiczną, że to Gmoch był winnym atmosferze, jaka panowała w Argentynie.

Moim zdaniem, Jacek Gmoch był najlepszym trenerem, jaki w moim mniemaniu mógł prowadzić reprezentację Polski. Tak jak Górski w 1974 roku, tak Gmoch w 1978.

Alc to był zupełnie inny drużyny?

Z wielu powodów. Po pierwsze, drużyna Górskiego była jedyną sukcesu w Argentynie, natomiast pojawił się zespół mocniejszy, ale mniej zdecydowany. Dyskusja, która przewodziła wcześniej, nie była przecież jedyną, takich sepsów było dużo więcej.

Mimo to Gmoch dał ci szansę meczu z Meksykiem, to ważne wydarzenie w twojej karierze.

<h2>HUMBERVIEW INSURANCE</h2> <p>337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-4647</p> <p>Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę</p>		<h2>FASHIONS</h2> <p>Nowo otwarty polski sklep Posiada duży wybór pojedynczych fasonów Szyjemy na miarę i naprawiamy Ceny bardzo okazyste</p> <p>1544 Bloor St W (roz. Dundas i Bloor) TEL 533-8881</p>		<h2>SAVE-O-WAY BIURO PODRÓŻY I PACZKI DO POLSKI</h2> <p>Po rezerwacji i informacje proszę dzwonić</p> <p>(416) 532-3042, 532-3794 OVERSEAS SERVICES 331 Roncesvalles Ave., Toronto</p>		<h2>TOLA'S GIFT & DELICATESSEN</h2> <p>167 Roncesvalles Avenue Toronto, Ontario TEL 534-2231</p>			
<h2>THE FUTURE BAKERY</h2> <p>NAJLEPSZY W MIĘSCIE SWIEZY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont. TEL 368-4235</p>		<h2>J.P. CONSTRUCTION COMPANY</h2> <p>GENERAL CONTRACTOR WYKONUJEMY ROBOTY BETONIARSKIE KŁADZENIE ASFALTU PRACE MURARSKIE I WYKOPY Instalujemy aluminiowe okna i siting. Wycena bezpłatna. Plan i zezwolenia wykonuje architekt</p> <p>TEL 252-8492</p>		<h2>QUALITY AUTO SERVICE</h2> <p>BODY SHOP WOJTEK GRABOWSKI Blacharstwo lakiernictwo i wszelkie naprawy samochodów SZYBKO SOLIDNIE Zabezpieczenie antykorozyjne</p> <p>931 A Weston Rd (koło Black Creek) TEL 763-2618 warsztat 249-9791 dom Czynny również w sobotę</p>		<h2>MIRAPOL Air Transit Co</h2> <p>TORONTO - MONTREAL - TORONTO Każdego wtorku i piątku Superluksusowy minibus Rezerwacje odlotów, pomoc w odprawie bagazy Sezonowa obniżka kosztów TELEFONUJ Tadeusz 275-7747 i 239-9411</p>			
<h2>ONTARIO BREAD Co.Ltd.</h2> <p>178 Ossington Ave Toronto TEL. 532-4929</p> <p>NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY SWIEZY CHLEB DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH W TORONTO I W ONTARIO</p>		 <h2>dermatone</h2> <p>ZAKŁAD KOSMETYCZNY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pręgnąca twarz, rąk i stóp • Usuwanie zbędnego owłosienia • Specjalistyczna aparatura • Jakosciowe kosmetyki • Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie <p>2198 Bloor St W TEL 766-1867</p>		<h2>ROWLAND MERCURY FORD</h2> <p>POZYCZKA 9.9%</p> <p>KLIMATYZACJA BEZPŁATNA w niektórych modelach samochodów Dalsze informacje</p> <p>TERESA BEDNAREK Toronto, 1800 O'Connor Dr TEL 759-4422</p>		<h2>KOMIS</h2> <p>139 Roncesvalles Ave. TEL 534-9362</p> <p>Posiadamy w dużym wyborze • wyroby rzemiosła artystycznego i rękodziełnictwa • kostiumy ludowe • bogatą galerię kryształów • bursztyny, biżuterię artystyczną, srebro • polski fajans z Włocławka i porcelanę</p> <p>ZAPRASZAMY DO NASZEGO SKLEPU SZTUKI LUDOWEJ TYLKO U NAS BEZ KŁOPOTU WYBIERZESZ WYTWORNY, ELEGANCKI PREZENT DLA KAŻDEGO!</p>			
<h2>NEW CENTRAL MEAT DELICATESSEN</h2> <p>323 Roncesvalles Ave TEL 531-4861</p> <p>Posiadamy smaczne wyroby mięsne i wędliniarskie wytwarzane według najstarszych staropolskich przepisów, szynki, boczki, balerony, kabanosy oraz wiele innych artykułów spożywczych importowanych z Polski i Europy</p> <p>PIOTR MAZURKIEWICZ</p>		<h2>SAFETY AUTO REPAIRS</h2> <p>WIESŁAW SOKOLOWSKI 3005 Bloor St W, Etobicoke TEL 231-6996</p> <p>Swiadcymy usługi w zakresie mechaniki samochodowej wszystkich marek oraz wydajemy zaświadczenia potrzebne do rejestracji samochodów</p> <p>SZYBKO I SOLIDNIE</p>		<h2>ADAM'S SHOE REPAIR</h2> <p>3096 Dundas St W (na zachod od Quebec po prawej stronie) TEL 767-5966</p> <p>Solidne szybko i fachowo wykonujemy reperacje wszelkiego typu i rodzaju obuwia oraz różnych toreb</p> <p>Wymiana podeszew obcasów suwaków i uszytych stalowych • Poprawne dopasowanie wysokości obcasu do skłonu obuwia • Zwiększenie i skracanie cholew • Odnawianie • Zmiana koloru • Renowacja i czyszczenie wyrobów ze skór zamiszowych i welurowych • Specjalizujemy się w reperacji obuwia przyszywano-dubie wanego i ortopedycznego</p> <p>Od poniedziałku do piątku od godz 9 do 6 30, sobota od 9 do 5</p>		<h2>APPLIANCE CLINIC CO</h2> <p>oferuje naprawę lodówek pralek suzarek pieców elektrycznych i automata tycznych zmywarek do naczyń</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zniżka dla rencistów • Gwarancja na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu • Dzwonic całą dobę <p>TEL TORONTO 261-7619 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany</p>		<h2>CANADA'S LARGEST FORD CAR DEALER</h2> <h2>TOTAL FORD</h2> <ul style="list-style-type: none"> • Duży wybór używanych samochodów • Dogodne pożyczki • Samochody dostawcze i mikrobusy • Otwarte w każdą sobotę oraz dwie niedziele w miesiącu • Specjalne ogłoszenia w Toronto Star <p>DALSZE INFORMACJE ROMAN GORSKI TEL (416) 781-5531 2401 DUFFERIN STREET (100 m na północ od Eglinton)</p>	
<h2>COPERNICUS MEAT PRODUCTS</h2> <p>79 Roncesvalles Ave TEL 536-4054</p> <p>Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie szynki boczki balerony kielbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delicatesow ogorki kiszona kapusta z beczki śledzie pierogi</p> <p>T S PAKULSKI</p>		<h2>BISTRO EUROPE</h2> <p>Jedna z najlepszych małych restauracji w Toronto (wz. i zeta Toronto Sun)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Europejska atmosfera • Znakomite miejsce na spotkanie • Cos na ząb <p>2390 Bloor West Toronto, Ont M6S 1P5 TEL (416) 767-0848</p>		<h2>ANCA & PETER</h2> <p>2374 Bloor Str W Toronto TEL 769-4488</p> <p>Zdjęcia i portrety na różne okazje</p>		<h2>PRZEPROWADZKI</h2> <p>BLISKIE I DALEKIE oraz wszelkie przewozy towarów Umiarkowane ceny Solidna i szybka obsługa TORONTO, Tel 691-3161 JANUSZ</p>			
<h2>PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD</h2> <p>JERZY ZOFNIAK i STEFAN PAKUS 2986 DUNDAS ST W Toronto TEL 767-0000</p> <p>Sprzedaz detaliczna tylko w czwartki piątki i soboty</p>		<h2>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA</h2> <p>POSIADA słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kulinarne młodzieżowe bajki religijne karty świąteczne</p> <p>MONTREAL, P Q P Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL. (514) 489-0396</p>		<h2>ANDRE'S PHOTO</h2> <p>Zawodowy fotograf wykonuje wszelkie prace fotograficzne zdjęcia ślubne, chrzty, portrety dzieci i rodzinne</p> <p>ANDRZEJ SLIWKA TEL (416) 233-6550 Nizsze ceny dla nowo przybyłych</p>		<h2>UNAS MOŻESZ ZAŁATWIC</h2> <p>prenumeratę miesięczników "BURDA", "NEUE MODE" i innych Cena do \$60 rocznie Przyjmujemy zakłady TOTO w RFN ty powanie wraz z opłatą \$1 za zakład Należy przesłać do wtorku na adres Box 524 STN "T" TORONTO M4C 5L6</p> <p>Szczegóły w zwrotnych poswiadczeniach nadania</p>			

<h2>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD.</h2> <p>783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Ave TEL 535-4648</p> <p>NAJWYŻSZA JAKOŚĆ KONKURENCYJNE CENY! Świeże mięso sery pieczywo w bogatym wyborze Europejskie wyroby delicatesowe DOSTARCZAMY DO DOMÓW NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG CEN HURTOWYCH</p>		<h2>M-C DAIRY co.Ltd. PRODUCTS</h2> <p>Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto Wyrabiamy kwasną smietaną yogourt huslanke sery białe i topione</p> <p>ZADAJCIE NASZYCH WYROBÓW W SWOICH SKLEPACH Godziny otwarcia 7:00 do 4:00 212 Mavety St Tel 766-6711</p>		<h2>WĘDZONE NA MIEJSCU</h2> <p>ŚLYNNE NA CAŁE TORONTO I ONTARIO POLSKIE KIELBASYSzynki kabanosy wędliny mięsa różne delicatesy</p> <p>Superior Sausage Co. 1004 DUNDAS ST W TEL 531-8422 KONKURENCYJNE CENY!</p>		<h2>HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd</h2> <ul style="list-style-type: none"> • KUPNO I SPRZEDAŻ NIEMUROWANOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU • UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY — OD OGNIA — KRA—DZIEŻY I INNE <p>171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-3506</p>		<h2>MIRATRANS TORONTO - MONTREAL - TORONTO</h2> <p>W każdy wtorek i piątek Komfortowy mikrobus • Rezerwacje odlotów i pomoc w odprawie bagazy • Zniżka dla emerytów</p> <p>TELEFONUJ 762-2627 lub 252-1850</p>	
<h2>LA GROTTA DELI</h2> <p>Polski sklep w Scarborough</p> <p>POLECA polskie kielbasy, wędliny, mięsa, śledzie, świeże pieczywo - Future i Universal Bakery CENY NISKIE TEL. 265-6714</p>		<h2>KARL'S BUTCHER & GROCERY</h2> <p>Własciciel Karol Jarząbek Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze</p> <p>105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531-1622</p>		<h2>Fryzjerka z Wrocławia "WIKTORIA"</h2> <p>z wieloletnią praktyką w kraju i za granicą, 3-krotna zdobywczyni pierwszych miejsc w międzynarodowych i krajowych konkursach fryzjerskich poleca swe usługi po cenach umiarkowanych w zakładzie</p> <p>IZYS Beauty Salon 16 Roncesvalle Ave., Toronto TEL 532-1715</p>		<h2>PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ</h2> <p>zarabia wykwalifikowany spawacz SWIADCTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w Institute of Technical Trades który szkoli specjalistów już 25 lat</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowoczesne urządzenia • rysunek techniczny • kursy dzienne wieczorowe sobotnie i na zmiany • dogodne opłaty tygodniowe <p>734 KIPLING AVE TORONTO TEL 255-2369 po godzinach TEL 536-0008 Informacji udziela MARK NIEWIA DOMSKI</p>		<h2>TP & ASSOCIATES Ltd</h2> <p>Niezależni specjaliści w zakresie ubezpieczeń (Life Insurance) RRSP oraz funduszy inwestycyjnych</p> <p>Prosimy telefonować lub pisać wysłany bezpłatnie FINANCIAL PLANNING REVIEW ANDRZEJ SLEDZ 1 Yorkdale Rd Suite 406 TORONTO, Ont M6A 3A1 TEL 787-1612, d 624-5411</p>	